

**15th International Conference KazTEA Proceedings
'Integrated Learning to Values for Human Development'
on June 15-16, 2018**

**15-ші халықаралық ғылыми-тәжірибелік KazTEA
конференциясының материалдары "Интеграцияланған оқыту және
жеке тұлғаны қалыптастыру"
15-16 маусым 2018ж**

**Материалы 15-ой международной научно-практической
конференции KazTEA
«Интегрированное обучение и развития личности учащегося»
15-16 июня 2018г.**

Ақтобе 2018

Aktobe 2018

**15th International Conference KazTEA Proceedings
'Integrated Learning to Values for Human Development'
on June 15-16, 2018**

**15-ші халықаралық ғылыми-тәжірибелік KazTEA
конференциясының материалдары "Интеграцияланған
оқыту және жеке тұлғаны қалыптастыру"
15-16 маусым 2018 ж.**

**Материалы 15-ой международной научно-практической
конференции KazTEA «Интегрированное обучение и
развития личности учащегося»
15-16 июня 2018г.**

**Ақтобе / Aktobe
2018**

KazTEA Sponsors and Partners

Regional English
Language Office,
U.S. Embassy, Astana

K. Zhubanov Aktobe
Regional State
University

Educational Holding
"Study Inn"

InterPress Distribution Ltd,
Representative Office Oxford
University Press, Kazakhstan

Representative Office
Macmillan Education,
Kazakhstan

Miras University,
Shymkent

Language Academy
"Linguagrad",
Pavlodar

Ltd 'EduStream'

15th International Conference KazTEA Proceedings 'Integrated Learning to Values for Human Development' on June 15-16, 2018

Association of Teachers of English of the Republic of Kazakhstan «KazTEA»	Қазақстан Республикасының ағылшын тілі мұғалімдері мен оқытушыларының қауымдастығы «KazTEA»	Ассоциация учителей и преподавателей английского языка РК «KazTEA»
The Regional English Language Office, the Embassy of the United States of America	Ағылшын тілі бағдарламаларының офисі, Қазақстан Республикасындағы АҚШ елшілігі	Региональный Офис Программ английского языка, Посольство США в Республике Казахстан
Association of Teachers of English in Aktobe "AELTA"	"AELTA" Ақтобе қ. ағылшын тілі мұғалімдерінің қоғамдық бірлестігі	Ассоциация учителей английского языка г. Ақтобе "AELTA"
K.Zhubanov Aktobe Regional State University	Қ.Жұбанов атындағы Ақтобе өңірлік мемлекеттік	Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова

**15th International Conference KazTEA Proceedings
'Integrated Learning to Values for Human Development'
on June 15-16, 2018**

**15-ші халықаралық ғылыми-тәжірибелік KazTEA
конференциясының материалдары
"Интеграцияланған оқыту және жеке тұлғаны
қалыптастыру"
15-16 маусым 2018ж**

**Материалы 15-ой международной научно-
практической конференции KazTEA «Интегрированное
обучение и развития личности учащегося»
15-16 июня 2018г.**

**Ақтобе / Aktobe
2018**

15th International Conference KazTEA Proceedings 'Integrated Learning to Values for Human Development' on June 15-16, 2018

УДК 811
ББК 81.2
И 68

Editorial Board:

Tatyana Letyaikina

KazTEA President, MSc in TESOL, M&E Language Education Specialist, Miras University, **Editorial Board Head**

Sulkarnayeva Assiya

Candidate in Philological Sciences (PhD), Assoc. Prof., Head of EL Sector, Kazakhstan Branch of Lomonosov Moscow State University, **Executive Editor**

Zadorozhnaya Lyudmila

MA in Translation Studies, English Teacher, Kazakhstan Branch of Lomonosov Moscow State University, **Technical Editor**

Aikenova Aizhan

Senior English Teacher, EL Department, KAZGUU, **Editorial Board Member**

Integrated Learning to Values for Human Development: International conference proceedings – K. Zhubanov Aktobe Regional State University. – Aktobe, 2018. – 94 pp.

ISBN 978-9965-777-63-9

KazTEA 2018 Conference Proceedings are targeted at enhancing tri-lingua education at higher and secondary education as well as emphasizes the importance of modernizing public awareness in compliance with program paper 'Rukhani Zhanguyu'. The conference is aimed at defining the main challenges of teaching English at various levels, developing creative responses to challenges of teaching and learning English in the view of competency-based teaching and state educational programs.

The authors of articles are responsible for their content. The editorial board does not always share the authors' opinion and is not responsible for the unreliability of the published data. The articles accepted for publication are edited, providing preprinted preparation of the article for its placement in the Conference Proceedings.

ISBN 978-9965-777-63-9

Конференция материалдары жинағының редакция алқасы:

Летяйкина Т.А.

«KazTEA» президенті, білім магистрі, тілдік білім маманы, “Мирас” университеті, **редакция алқасының жетекшісі**

Сулькарнаева А.Р.

ф.ғ.к., доцент, ағылшын бөлімінің меңгерушісі, М.В. Ломоносов атындағы ММУ Қазақстандағы филиалы, **атқарушы редактор**

Задорожная Л.А.

Ағылшын тілі мұғалімі, магистр, М.В. Ломоносов атындағы ММУ Қазақстандағы филиалы, техникалық редактор

Айкенова А.

Ағылшын тілі кафедрасының аға оқытушысы КАЗГЮУ университеті, редакция алқасының мүшесі

Интеграцияланған оқыту және жеке тұлғаны қалыптастыру халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті. – Ақтөбе, 2018. – 94 б.

«KazTEA-2018» конференциясының материалдары жоғары және орта білім берудегі үштілділікті дамытуға арналған және «Рухани жаңғыру» бағдарламасына сәйкес қоғамдық сананы жаңғыртудың маңыздылығын көрсетеді. Конференцияның мақсаты ағылшын тілін әртүрлі деңгейде оқытудың негізгі мәселелерін анықтау, оқу және мемлекеттік білім беру бағдарламаларын ескере отырып, ағылшын тілін оқыту мен оқытудағы қиындықтарға шығармашыл түрде жауаптарды әзірлеу болып табылады.

Мақала авторлары олардың мазмұнына жауапты. Редакциялық кеңес авторлардың пікірімен әрдайым бөліспейді және жарияланған деректердің дұрыс еместігі үшін жауап бермейді. Басылымға қабылданған мақалалар редакцияланып, конференция материалдарына орналастыру үшін алдын-ала басып шығаруға мүмкіндік беріледі.

Редакционная коллегия сборника материалов конференции:

Летяйкина Т.А.

Президент ОЮЛ "KazTEA", магистр образования, специалист по языковому образованию, Университет "Мирас", **руководитель редколлегии**

Сулькарнаева А.Р.

Зав. секцией английского языка, канд. филол. наук, доцент, Казахстанский филиал МГУ им. М.В. Ломоносова, **ответственный редактор**

Задорожная Л.А.

Преподаватель английского языка, магистр, Казахстанский филиал МГУ им. М.В. Ломоносова, **технический редактор**

Айкенова А.

Старший преподаватель кафедры английского языка, Университет КАЗГЮУ, **член редколлегии**

Интегрированное обучение и развития личности учащегося: Материалы международной научно-практической конференции. – Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова. – Ақтөбе, 2018. – 94 с.

Материалы конференции «KazTEA-2018» посвящены развитию триязычия в высшем и среднем образовании и подчеркивают важность модернизации общественного сознания в соответствии с программой «Духовное возрождение». Целью конференции является определение основных проблем преподавания английского языка на разных уровнях, разработка творческих ответов на вызовы преподавания и обучения английскому языку с учетом учебных и государственных образовательных программ

Авторы статей несут ответственность за их содержание. Редакционная коллегия не всегда разделяет мнение авторов и не несет ответственности за достоверность публикуемых данных. Принятие к публикации статьи проходит редактирование, предусматривающее предпечатную подготовку статьи к размещению в сборнике конференции.

© Конференция жинағының материалдары

Авторларының жинағы, 2018.

© Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, 2018

© Коллектив авторов сборника материалов конференции, 2018.

© Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, 2018.

PART I RESEARCH

UDC 81-13

КЕРІ БАЙЛАНЫС ӨЗГЕ ТІЛДІ ИНТЕРБЕЛСЕНДІ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НӘТИЖЕСІНІҢ ДИАГНОСТИКАЛЫҚ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ

Aizhan Aikenova
English language seniorteacher@KAZGUUUniversity,
Astana, Kazakhstan
a_aikenova@kazguu.kz

Abstract

The article considers the issue of the methodological advantage of using feedback in higher education institutions to analyze the effectiveness of pedagogical results through interactive teaching of a foreign language. The essence and content of various feedback methods are also discussed.

Резюме

В статье рассматривается вопрос о методологической выгоде использования обратной связи в высших учебных заведениях для анализа эффективности педагогических результатов посредством интерактивного обучения иностранному языку. Также обсуждаются суть и содержание различных методов обратной связи.

Кері байланыс педагогикалық нәтижелерді талдаудың негізгі амалы болып табылады. Өзге тілді білім алушылар мен оқытушы арасындағы байланыс пен білім алу үдерісінде тілдік қарым-қатынас түрлерін дамытуда, топтық жұмыстарда өзара ақпарат алмасуда нәтиже беретін әдіс түрі ретінде кері байланыс қабылдануда.

Кері байланыс теориясы бихевиористтік тәсіл аясында әзірленген және оқытудың табысты болуы білім алушылар әрекеттерін оқытушының позитивті не негативті бағалауына тікелей байланысты деген қағидатқа негізделген. Қазіргі кезде әлеуметтік-педагогикалық ғылымдарда «фидбэк» (от англ. feedback) терминінің жиі қолданыс тауып жатқаны байқалады. Бүгінгі күні білім берудің әрі оқыту үдерісінің гуманизациялануымен байланысты кері байланыстың рөлі анағұрлым арта түсуде.

«Фидбэк» немесе кері байланыс оқу сабағы сценарийінің міндетті қорытынды кезеңі болып табылады, әрі педагогикалық үдеріске өзара әрекеттесуші қатысушылардың бір-бірімен ақпарат алмасуынан тұрады. Бұл ақпарат алмасу әр қатысушының өзі үшін себеп-салдарлы мәнге ие. Кері байланыстың мақсаты оқытушының ақпарат алмасу амалдары мен мазмұнын, студенттердің әрекеттерін түзетуінен және сабақтың эмоционалды аясын жақсартудан құралады. Осылайша, кері байланыс – оқытушының өзі мен өзара әрекет етуші серіктестерінен қол жеткізе отырып, алынатын, талдау, рефлексия, бақылау әрекеттерінің өнімі. Кері байланыс тұлғааралық қатынастан, біздің

тәлім-тәрбиелік және эмоционалды реакцияларымыздың жиынтығынан құралған белгілі бір түр-сипат болып табылады.[1]

Кері байланыс нәтижелері білім алушылардың өздерімен де ынтымақтастықта, өзара бірлесіп әрекет ету барысында қолданылады. Оқытушы шебер болған сайын студенттер де өз әрекеттері мен сөйлеу дағдыларын кері байланысты пайдалана отырып, түзете алады, соның есесінен білім алушылардың өзара әрекет ету нәтижелері жоғарылай түседі.

Кері байланыстың қажеттілігі мен қолданылуы мынандай жағдайларда қажет болады:

- жоспарлау мен талдау;
- идеяларды әзірлеу мен қызметті жобалауда;
- келесі ұсынылатын кезеңге қызмет мазмұнын ойластыруда;
- туындаған мәселені шеші үшін қолданылатын амал-тәсілдерді қолдану, жинақтау, іздестіруде;
- қызмет пен жекелеген әрекет, ой-пікірлерді түзетуде;
- өзара әрекеттесуде. [3, 150-б.]

Кері байланыстың өзектілігі мен мәні қызмет түрлерінің қолданылу, нәтиже беру ерекшеліктері мен мақсаттарына, сонымен қатар қойылған міндеттердің орындалуы, өткізіліп жатқан жұмыс түрлерінің дұрыс бағытталуы, берілген материалдың тиімді игеруі, сабақтардағы ахуалдың дұрыс қалыптасуы сияқты мәселелерге тікелей байланысты. Кері байланыстың мәні де тиімділікті арттыруға, нәтижеге қол жеткізуге бағытталған. Нақтыласақ:

- кері байланыс оқу ісіне тікелей қатысушылар арасында болуы керек;
- кері байланыстағы бағалау «ұнайды» не «ұнамайды» принципі бойынша емес, нақты жасалған әрекет, қабылданған шешім негізінде болуы шарт;
- кері байланыста тікелей оқытушы мен білім алушыны мазалайтын сұрақтар көрініс табуы қажет.

Оқытушы мен білім алушы арасындағы кері байланыс мынандай жағдайларда нәтижелі болады:

- оқытушы берілген ақпараттың түсінікті болғанын нақты құрастырылған іс-әрекеттер мен жаттығулар арқылы ала білгенде;
- студенттерден өз әрекеттерін бағалатуда тікелей баға сұралмауы керек, себебі бұл білім алушының шынайы өз-өзін бағалауына кедергі келтіреді, әрі оқытушы мен студенттің арасындағы қарым-қатынасқа сызат түсіруі мүмкін;
- кері байланыста тәуелсіз пікірлер міндетті түрде орын алуы керек;
- оқу материалының күрделілігі мен ауқымы соншалықты көп болмауы керек, себебі ол ақпараттың қабылдануына және оны талдауға кедергі келтіреді. [2,316-б.]

Негізінде кері байланысты бір емес, бірнеше адам қатысса тиімдірек. Себебі осы жағдайда ғана интербелсенді қарым-қатынас әрекеті орын алып, топ адамдары ұжымдық шешім, бірлескен бағдарлама, тұтас жоба қабылдай алады.

Бұл қарым-қатынас түрі полилогты деп аталады, әрі монолог пен диалогқа қарағанда күрделі әрекет саналады. Студенттерге тілдік даярлық үдерісінде интербелсенді оқытуды қолдану топтық жұмыс үстінде үш түрлі ақпараттық қабылдау деңгейін біріктіру үшін қажет. Олар: біріншіден, ақпаратты тұлға ретінде жеке өз басына қажет болғандықтан қабылдау, екіншіден, ақпаратты топтың дамуы үшін қажет ақпарат ретінде, әлеуметтік деңгейде қабылдау, үшіншіден, ақпаратты топтың нақты жұмыс түрін орындау үшін қажетті мазмұнды ақпарат ретінде қабылдау[5, 58-б.]:

Бұл жағдайларда кері байланыс түрлері әркелкі болуы мүмкін:

- кинесиялық кері байланыс (қимылдау) – бейвербалды сөйлеудегі өзгерістерді қамтиды (ым-ишара, мимика, жүріс-тұрыс);
- вербалды кері байланыс – сөйлеп тұрушыға қарама-қарсы жауап реакциясы тыңдаушылардың ескертпе, пікір, арандатушылық (провакация) сұрақтарымен туындайды;
- қатысымдылық кері байланыс – сөйлеуге араласушы екеуара іс-әрекет үстінде көрінетін өзгерістер.

Аталған кері байланыс түрлері полилог не монологтік тілдік қарым-қатынаста әртүрлі өзара әрекеттеседі. Монологта кинесиялық кері байланыс орын алады. Мұнда аудиторияның жауап реакциясы ым-ишара, әрекет түрінде көрініс таба отырып, сұрақтар мен репликалар қосымша жалғанады. Полилогтік сөз сөйлеуде алдыңғы қатарға вербалды кері байланыс шығып, қатысымдылық кері байланыс тежеулейді. Бұл жағдайларда оқытушы кері байланыс орнатудағы жаттығу-тапсырмаларды берерде студенттердің белгілі бір ым-ишараны не мимика, арандатушылық сұрақтарды әдейі қоймайтынын ескеру керек.

Іс жүзінде интербелсенді әдістерді қолданатын сабақтарға дайындалу үстінде сабақ жоспары мен оны өткізу қорытындылау мен нәтижелерді анықтауға қарағанда анағұрлым жеңілдеу екені анық. Біздің ойымызша, бұл келесі мәселелерге байланысты:

- оқытушылар көбінесе регламент сақтамайды, сондықтан сабақты қорытындылауға уақыт жетпей қалып жатады;
- кейбір оқытушылар кері байланысты көп қолданбайды, тек қатысушылардың диалогтік қарым-қатынасымен, эмоционалды қарым-қатынасымен ғана шектеле салады;
- көптеген оқытушылар педагогикалық нәтижелерді бекіту үшін қажетті кері байланыстың маңызын түсіне бермейді
- кейбір оқытушылар кері байланыс түрлерінің технологияларынигермеген (дискуссия, рефлекс, дебрифинг);
- оқытушы нені, қалай бағалауды толық біле бермейді, жекелеген жағдайларда тіпті, сарапшы болуға дайын да емес.

Интербелсенді оқыту мәселелерінің мамандары адекватты кері байланыс – білім алушы мен оқытушы арасындағы жақсы байланыс орнатудың шарты деп таниды. Мұндағы жақсы байланыс өзара құрмет пен қабылдаудан тұрады.

Білім беру үдерісінде кері байланыс екі қызмет түрін атқарады: білім беру, түзету. Студенттердің оқу қызметінің маңызды бөлігі бола тұра түзетушілік қызмет тілдік дағды мен машықтардың қалыптасуына, студенттің сөйлеуінің дамуына ықпалдасады. Кері байланыс оқытушыға да, білім алушыға да ықпал етеді. Себебі кері байланыс орнаған кезде оқытушының білім беруінде нәтижеге қол жеткізуіне, өзінің ұстаздық, кәсіби шеберлігін шыңдауға көмектесе, білім алушыны жауапкершілікке, өзін-өзі дұрыс бағалауға көмектеседі. Бұл айтылғандар орын алғанда ғана толыққанды білім алу үдерісі орнығады.

Тәжірибеде интербелсенді оқытудың негізін құрайтын екі түрлі кері байланыс орныққан. Олар:

1) позитивті, яғни жағымды кері байланыс – құптау, қолдау, жағымды сипаттау түрінде;

2) негативті, яғни жағымсыз кері байланыс – сын, кекесін, пікірден аутқушылық, мысқыл түрінде.

Позитивті кері байланыс топтағы ахуалды жақсартып қана қоймай, қатысушылардың жеке түрде қанағаттандырылуына ықпал етеді, топтағы әрекеттесу мен олардың жұмыс істеу қабілеттерін арттырады. Бұл кері байланыс түрі жеке де, топтағы жұмыстарда да қолдана беруге оңтайлы. Ал жағымсыз кері байланыс түрлері көбінесе, бірнеше оқытушы алдында белгілі бір жазбаша не ауызша жұмыс түрін қорғауда орын алады. Дегенмен, сын мен қолдауды да орынды қолдана білу керек. Себебі аса жиі қолдау мәнді кері байланыс та, сыни пікірлі кері байланыс та білім алушының қызығушылығын төмендетіп, не жұмыс істеу қабілетінің төмендеуіне алып келуі мүмкін.

Оқытушы осы айтылғандардың алдын алу үшін мына ескертпелерді есте сақтауы керек:

1) айтылым түрлері қысқа және қолдау түрінде болуы керек;

2) оқытушының өз пікіріндегі қолдау қысқа ғана негіздерге сүйенуі керек.

Егер де білім алу үдерісіне қатысушылардың арасында жағымсыз кері байланыс орнағанын байқаған жағдайда оқытушы оның жағымды жаққа бұруы немесе қатысушылардың өздері жағымды жаққа бұруына әкелетін бағыттарды ұсынуы керек. Көбінесе бұл кері байланыс орнатып, дамытудағы ең қиын әрекет түрлерінің бірі болып табылады. Бұл айтылғандарды орындау үшін мынандай кеңестер бере аламыз:

- оқытушы үнемі «фидбэк»-ті өзі бастайды да, әрі өзі аяқтайды да;

- оқытушының бірінші кері байланысы үнемі жағымды болуы шарт;

- кері байланыстың жағымсыз кезеңі оқытушы тарапынан тек қана жағымды кері байланыстан кейін, әрі нақты болуы керек;

- жағымды кері байланыс тудыратын ситуациялар саны жағымсыз кері байланыс жағдаяттарынан артық болуы керек;

- оқытушының «фидбэгі» екі түрлі шартты сипаттамаға ие: басында – жиірек, бірақ қысқа және мазмұнды, соңында сирек және қызмет мазмұнына байланысты;

- оқытушының «фидбэгі» студенттер үшін белгілі бір деңгейде үлгі болуы керек, олардың өзін көрсетуіне бағдарлау керек.

Сол себепті оқытушы кері байланыс орнатқан жағдайда мынаны есте сақтауы керек:

- оқытушы кері байланыс орнатуда сенімсіз болмауы керек, егер жағымсыз кері байланыс орын алған жағдайда бірден дауды тоқтатуы керек, бірақ әр қатысушыға өз қолдауын көрсету керек;

- мақтау мәселелерді шешуге бағытталуы керек;

- көп сөйлемей, қысқа және нақты болуды үйрену керек;

- сыни ескертпенің мәнін тым арттыру қажет емес, сыни пікір айтуда абай болу керек;

- кемшіліктерді көрсетуде сыни жұмыстың, пікірдің жағымды жақтарын да айта кетуді ұмытпау керек;

- сыни пікірге мүлдем қарсы болуға болмайды, оларды неғұрлым сабырлықпен ойластырыңыз;

- сыни ескертпелерді шектеу үшін қайта сұрап, түсініксіз мәселелерді нақтылап отырыңыз;

- сыни пікірге ренжуге асықпаңыз, оның арасында сізге пайдасы тиетіні де болуы мүмкін.

Негізінде кері байланыстың эмоционалды, визуалды-сигналды, ауызша ақпарат бағыты, жазбаша ақпаратты қабылдау бағыты деген түрлері бар. Эмоционалды кері байланыс сабақта бейвербалды қарым-қатынас түрлері арқылы орнығады. Мұны жоспарлауда оқытушы ұсынылып отырған оқу ақпараты қандай күрі байланыс тудыруы мүмкін, әрі қандай элементтер арқылы көрінетінін анықтап алуы керек.

Визуалды-сигналды бағыт та бейвербалды болып табылады. Оның мақсаты – студенттердің сабаққа дайын екенін, белгілі бір жұмыс кезеңі аяқталғанын белгілеу болып табылады. Бұл кері байланыс түрі қарапайым, әрі барлық студенттік аудиторияны бақылауға мүмкіндік береді.

Ауызша ақпарат бағыты студенттерге қабылданған оқу ақпаратын өз пікірін айтуды ұсынады. Ал жазбаша байланыс түрі вербалды болып табылады, сауалнама, сұрақ-жауаптар арқылы көрініс табады. Бұл кері байланыс түрлерінің өз артықшылықтары бар. Мысалы, студенттердің барлығы қамтылады, алынған нәтижелерді қарастырып, сараптама жүргізу оңай, сәйкесінше болашақ оқу бағдарламаларына да түзетулер енгізуге болады.

Кері байланыс орнатуда мынандай қателіктер орын алып жатады: барлық назар бір ғана білім алушыға аударылады, білім алушы өз қатарластарының

назарына ілігеді, білім алушыға оның пікірі дұрыс емес екені айтылады. Әрине айтылғандар кері байланыстың дұрыс еместігін ғана көрсетіп қоймайды, сонымен қатар оқытушы мен білім алушы арасындағы қарым-қатынасқа да қатты әсерін тигізеді. Сондықтан оқытушы өз білім алушыларын кері байланыс орнатудағы қарым-қатынасқа үйрету керек. Ол үшін сабақта мынандай ережелерді енгізуге болады:

- кез келген идеялар мен пікірлерді бағалаусыз қабылдай беру;
- әр білім алушыны мұқият тыңдау;
- кез келген пікір мен бейвербалды реакцияларды жағымды бекітіп отыру;
- түсініксіз сәттерді нақтылау мен түсінуді тексеріп отыру;
- шынайы, өз ойын ашық айтқаны, объективті бағалағаны үшін қолдау көрсетіп отыру;
- кемшіліктер мен қателіктерді өз оқу бағдарламаңызға деген жаңа қырынан келуге мүмкіндік беру ретінде қарастыру;
- қатысушылардың кері байланыстағы тәуелсіздіктерін қабылдау;
- оқытушының кері байланысты өзінің ұстаздық шеберлігін шыңдауға арналған мүмкіндік ретінде қарау;
- «фидбэк» негізінде алынған ақпаратты міндетті түрде пайдалану;
- білім алушылардың жаңа білім алуға, қатарластарына деген реакциясына, өздерінің табыстылығына деген құлшыныстары мен сенімдерін арттыру.

Бейвербалды кері байланысты орнатып, әрекеттесе алатындар ғана жағдаятты басқарып, тілдің дамуына көмектесе алады, сөйлесімді өзгерте алады, жағымсыз баға алмауға ықпалдасады, көптеген жағымсыз реакциялардан қорғаулы болады.

Сабақтың қорытынды кезеңінде интерактивті технологиялардың қолданысымен (дискуссия, ойын үлгісі, кейстерді талдау, жобалау т.б.) топтағы қатысушылар мен оқытушы арасында кері байланыс орнатылады. Мұндай кері байланыс тек қана көптеген пікірлердің жалаң айтылуы ғана емес, мәнді ойлардың айтылып, тиімді болуы үшін оқу үдерісіне байланысты бағыттарды жоспарлап, қамтуы керек.

Оқытушының білім алушылардың алдына қойған кері байланысында белгілі бір өлшем түрлері болуы шарт:

- 1) негіздемелік не сөйлеушінің дәлелді келтіре білуі;
- 2) басқа сөйлеушілердің талқыланып отырған мәселеге байланысты болуы;
- 3) ауқымдылық;
- 4) нақтылық, ұсынылып отырған пікірдің айғақтылығы;
- 5) қарастырылып отырған мәселе шешімін ұсынудағы қосылатын үлесі;
- 6) сөйлеушінің уақытты сақтауы, көлемі, жалпыға/жекеге де түсінікті болуы.

Кері байланыста ең басты мақсат – білім алушының вербалды және бейвербалды әрекеттерді адекватты түрде көрсетуі, өз сөзін дәлелдей білуі, көпшілік алдында талдауын нақты айта білуі болып табылады.

Кері байланыс түрлері мен әдістері әртүрлі болады: ауызша талқылау, жазбаша сауалнама жасау, графикалық кескіндеме, рөлдік өзгерістер (алынған білімнің деңгейі, қызмет мәндері, өзін-өзі таныту, көңіл-күй, жеке тұлғалық белсенділік не енжарлық т.б.).

Т.С. Панинаның пікірінше, кері байланысқа орнатуда бұл үдеріске білім алушыларды бірден қоспай, біртіндеп енгізу керек. Сабақтың бастапқы кезеңінде кестелік түрдегі кері байланыс түрлері берілуі керек. Мысалы, сабаққа қатысуын «+» немесе «-» түрінде не пайыздық көрсеткішпен белгілеу ұсынылады. Сосын жалпылауыш түрлер ұсынылады, суретті таңдау, кестені белгілеу, белгілі бір тұжырым жасау. Тек содан кейін ғана барып, психологиялық тұрғыдан өзін қауіпсіз сезінген білім алушы «Мен – пікір» кестесі бойынша ойын айтуға дайын болады [3].

Сабақтардың ойын түрі мен интербелсенді технологияларды зерттеушілер оқытушыға да, студенттерге де ойын сабағында талдау мен бақылауды, қабылдау мен ақпаратты түсінуді бірден жүзеге асыратын құралдар керек деп санайды [1, 4].

Біздің ойымызша, бір немесе бірнеше сабақта теорияны игеру мен машық-дағдылардың қалыптасуын интербелсенді оқыту амалы ғана ұсына алады. Себебі «дәл қазір және осы жерде» («здесь и сейчас») жауап та ала білу, болмаса нақты бір топпен әзірленген нәтижені де көрсету ұжымдық жұмыс істеудің нәтижелерін оқытушыға салыстыруға мүмкіндік береді. Интербелсенді технологиялардың әлеуеті мен оның ішіндегі кері байланыстың осындай ерекшелігі бұл технологиялардың болашағының үлкен екенін тағы бір растайды.

Осы айтылғандарды қорытындылай келсек, кері байланыс интербелсенді түрде ұйымдастырылған оқу сабағының міндетті құрамдас бөлігі бола тұра, тиімді қарым-қатынасты туындатып, дамытуға ықпал етеді: белгілі бір әрекеттің нәтижелі болу-болмауын анықтауға, өзінің де, өзгенің де психологиялық әлеуетін ашуға, жағымды-жағымсыз эмоционалды реакцияларды талдауға мүмкіндік береді. Кері байланыс адамның өзінің даралығын, бірегейлігін, ерекшелігін, басым артықшылықтарын, құндылықтарын анықтауға жол ашады, ең бастысы білім беру үдерісінің тиімділігін арттыруға ықпалдасады

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Касаткин С.Ф. Техника обратной связи в аудитории // Новые знания. 2002. № 4.
2. Морева Н.А. Технологии профессионального образования: учеб. пособие для студ. высш. учебн. заведений. М.: Издательский центр «Академия», 2005.
3. Панина Т.С. Современные способы активизации обучения: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Т.С. Панина, Л.Н. Вавилова; под ред. Т.С. Паниной. 2–е изд. М.: Издательский центр «Академия», 2006.
4. Панфилова А.П. Игровое моделирование в деятельности педагога. М.: Издательский центр «Академия», 2006.

5. Петров А.В. Дискуссия и принятие решений в группе: технология модерации. СПб.: Издательство «Речь», 2005.

UDC 372.881.111.1

TEACHER AS THE CONDUCTOR OF THE LESSON

Tavilya Akimova
The Center of Excellence branch, Aktobe, Kazakhstan
lady_tava@mail.ruakimova_t@cpm.kz

Түйін

Осы мақалада автор мектептердес сабақтарды басқаруға мән берілмейтіндігіне қатысты қобалжуын білдіреді. Олмұғалімдерге тапсырманың алдында танысудың негізгі кезеңдерін қамтитын RICH алгоритмін қолданып үйренуді ұсынады.

Абстракт

В данной статье автор выражает озабоченность по поводу того, что управление уроком в школах серьезно недооценивается. Она предлагает учителям научиться пользоваться алгоритмом RICH, который включает в себя основные этапы знакомства с инструкций перед выполнением заданий.

- What is a successful lesson? List 5 characteristics.

We conducted such a mini survey among the students of the teacher training courses on the program "Leadership in school" in the Center of Excellence branch in Aktobe. Among the answers in the first place are the aspects related to lesson planning. Only 8 teachers out of 66 mentioned the organization competent of the lesson. The data of this mini-study, as well as 34 years of my English teacher experience, and 4 years of being a trainer in the program of training of English teachers in the framework of updating the content of education, allow me to conclude that management in the classroom is seriously underestimated.

Let's look at what is included in the concept of lesson management. Different sources give different interpretations of this aspect of the lesson, but the common is that it includes the following: the teacher's speech, the ability to give clear instructions, as well as the planning of tasks (forms of interaction between the participants of the educational process, ways of dividing into groups, monitoring) (1, 3, 4). We would like to touch upon the first two components, since the third one, because of its breadth, requires a separate paper presentation.

Some of the rules described in this article may seem elementary, but observation of lessons shows that for all its evidence, they are not always observed, not only by novices, but also by experienced teachers. This was perhaps one of the main drawbacks of the professional competence of teachers, discovered by the trainers during the training courses for English teachers, and which was the reason for writing this article.

So, the first component is the teacher's speech. There are several possible problems related to this aspect. One of them is a wrong choice of the level of language complexity.

This is an example of a teacher's speech, which we could observe at one of the lessons for primary students:

"Now we gonna work on the following handout. Have a look at this picture. Can you see that ball in the corner?"

Obviously, not all children understood the teacher and after a time some students lost interest in the lesson.

To avoid this, it is necessary, first of all, to simplify the language at the grammatical and lexical level, and not to use slang. You can break up a sentence into smaller simple sentences. (1) I think the following would be the best option:

"Look. It's a ball."

It is quite natural that the degree of adaptation of a teacher language depends on the level of students' language skills. In the lower level of education, when children have limited vocabulary, teachers need to make more efforts to convey the necessary information to students using simple language. However, it is important not to switch to a simplified language with non-existing structures. The teacher should always give a sample of correct speech, not allowing "bird's language" (2), for example, such:

"Yesterday ... you ... play ... where?"

A good solution to these difficulties would be at the stage of lesson planning to formulate your instructions, to practice how to change the complexity of the language in order to make it available for understanding by students. An effective method is to record your speech on a voice recorder (phone), which we did with the students of training courses for English teachers. Teachers listened to their recordings, made changes to their instructions, then rerecorded, repeating the process for several times until they were satisfied with the result. Some teachers were advised to first write down instructions on paper, to work out intonation (this aspect was also difficult), and only after that to record on a Dictaphone.

The second mistake made by teachers is to resort to translating to the native language. There may be several reasons for this, but the main one is the fear that children will not understand. Translation is highly undesirable as it is the teacher's responsibility to create a complete language environment in the classroom. Such an effective approach as Total Physical Response (TPR), when the speech is accompanied by movements, when the teacher uses facial expressions (body language) and highly emotional speech as well as the gradation of the complexity of the language will help to convey the meaning of what is said to the child.

The next difficulty connected with teacher's speech is the amount of Teacher Talk Time (TTT), or rather the balance between the time that the teacher's speech takes and the time when the student speaks. This does not mean that the teacher should not speak - the teacher's speech is important in explaining the material, for immersing students in the language environment, as well as for the development of

listening skills, especially at the initial stage of training. But sometimes the teacher 'gets too much' in the classroom, he fills in all the pauses and speaks even when the students are fulfilling their work. It is important to keep in mind the practical value of the lesson: students should have enough time to practice the target language.

The second component of classroom management is the ability to give clear instructions. The importance of this aspect is obvious: the effectiveness of a lesson depends greatly on instructions. Clear and confident instructions give students confidence in the teacher. The lesson goes smoothly, without awkward stops, or additional explanations and does not leave the students feeling that they are "lost".

To begin with, before giving instructions we should attract the attention of students by some phrase and suitable intonation, for example: "Ok!", "Right!", "Well!", "Class!" You can clap your hand for greater effect. And only after making sure that everyone is ready to listen, start giving the task. Below is a simple technique for focusing students' attention, which was shared by one of the trainees at our courses in the framework of updating the content of education:

Teacher: "Class!"

Students: "Yes!"

Teacher: "Class, Class!"

Students: "Yes, Yes!"

It is important to ensure that students reproduce the phrase with the same tone with which the teacher utters his sentence. He can vary the intonation, students listen carefully and imitate the tone of the teacher. This very simple technique mobilizes students, makes them concentrate on the instruction. It is also useful from the point of view of phonetics.

The teacher should be confident in his instructions, clearly understand what he is going to do, what he wants from the students and how he will explain it to them. Instructions should not confuse children, should be logical and concise. As we mentioned above, short sentences and simple language could be helpful. Even in the senior classes, it should be remembered that the main goal at the stage of giving instructions is not the richness of the language, but a clear explanation of what to do.

We can judge about the confidence of a teacher by his ability to control his voice, if necessary, to make it louder or quieter, intonate respectively. After microteaching at the courses teachers noted that proper intonation, clear sentences, projecting voice, make the audience become manageable and easy to be led.

It can be often observed that a teacher works with only one part of the class. It is natural that the children who are out of the teacher's sight, sometimes behind his back, do not fully accept the instruction. Therefore, the teacher needs to find a position in the classroom, where he will have a complete view of the children. In order to keep an eye contact with students during the instruction, the teacher should apply the principle of "radar", i.e. first look to the right, to the middle, then to the left (or vice versa), and do so several times. The experience of observing lessons shows

that many teachers do not make account of this, and they have to explain the task again to a group of students, thereby allowing chaos and loss of time in the lesson.

During the course at Professional Development Program at Nazarbayev University, we were introduced the algorithm of giving instructions **RICH**. This abbreviation stands for the following:

R - regrouping

I - instruction

C-concept check

H-handouts

The first step (**R**) means that before giving the basic task, students should be instructed on how they are going to work - individually, in pairs, in groups, in chain, etc. and it is desirable to clearly say and show who will work with whom. If certain actions are required to divide the class into groups, this should be done before giving instructions, and only after making sure that everyone knows who is working with whom, proceed to step 2.

Step two (**I**) involves the instruction itself - the teacher explains the task itself step by step.

Step three (**C**) is very important. At this stage make sure that all students understand the task. Questions like "Does everyone understand? Who doesn't understand?" "Is that clear?/ Clear?" "Questions?" are not constructive. Usually such questions are accompanied by either silence or a chorus of "Yes! or No!", and do not give the real picture. At this stage, the teacher can ask questions of the following type:

"Are we working in pairs? – No."

"Individually? – Yes."

"What are we doing first? - Read the text."

"Next? - Answer the questions."

"In writing? - No."

"Orally? - Yes."

Step four (**H**) is the stage at which the resources needed to perform the task are distributed. Sometimes this stage can be moved to the second place, if the task cannot be explained without showing the handout. The Golden rule of giving instructions: do not combine (**I**) and (**H**) – never ever give out resources at the same time with uttering an instruction, as children (and adults as well) immediately switch their attention to the handout and stop listening to the teacher, which leads to the lack of understanding of the task.

We recommend adding a fifth step to this algorithm in some complicated tasks. We are talking about the modeling of the task. The best way to explain what to do is to demonstrate it. [1]

So, having given the instructions, the teacher make sure that the students know what to do. The children get handouts and model the task on one example. The teacher should look around the whole class to make sure that all students have started

the task. If someone is still experiencing difficulties, he should come up to him and give the necessary explanations individually, without disturbing the rest of the class.

Teachers may think that by skipping some steps, they will save time. In reality, the teacher loses time by repeating the explanations over and over again. The integrity of the lesson is lost, and the teacher usually places the blame on the students. Students are nervous because they feel helpless. The teacher is angry because the students do not do the task in a proper way. As a result, the lesson plan is not fulfilled; both sides of the learning process have no sense of satisfaction. Even if the lesson was well planned, poor organization can lead to its fiasco.

We can draw a parallel: students are an orchestra, the teacher is a conductor. The skill of the conductor will result in how co-ordinatedly the orchestra plays. In order to make the class work effectively, the teacher should work on his speech and language, learn to follow the RICH algorithm, be confident in his actions, see all the members of the orchestra and know his 'score' - plan. As a result, he as well as his students will be able to enjoy fully the harmoniously conducted lesson.

References:

1. CELTA - Giving clear instructions. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=jBGFjJvXb1o>
2. CELTA - Teachertalk. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=SUrfRKqs-MY>
3. Classroom management for young learners. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.teachingenglish.org.uk/blogs/alexenoamen/classroom-management-young-learners>
4. Top 10 strategies for classroom management. <http://edu518top10.weebly.com/lesson-management.html>

UDC 541.124

“AN AMBASSADOR” METHOD FOR ORGANISING GROUP WORK

Aigul Alpysbayeva

Teacher, Master of Humanitarian Sciences

Zhetysu state university named after I. Znahsugurov, Taldykorgan, Kazakhstan

aygul.alpysbaeva.91@mail.ru

Резюме

В статье рассматривается роль взаимодействия в обучении языку и метод «Посол» для проведения групповой работы с обучающимися. Автор описывает предпосылку использования данного метода, преимущества и сам процесс.

Түйін

Мақалада тілді үйренуде өзара қарым-қатынастың алатын орны мен топтық жұмысты жүргізудің «Елші» әдісі қарастырылады. Сондай-ақ автор бұл әдісті қолдануға алып келген себептерді, артықшылықтары мен кезеңдерін сипаттайды.

I have been teaching English for nearly five years. When I was a student I wasn't so much interested in methodology and its history overall, I didn't accept it as a real science. I learnt it, some approaches of teaching, principles, styles, some separate methods. But I really didn't imagine methodology of learning foreign languages as something whole, something very important. Nowadays methodology of teaching foreign languages is my favorite field of interest and even science. Science? Because you always analyze your actions, actions of students, what was enough and not? You always count trying to balance the amount of different tasks to match the preferences and weak points of students. You always do monitoring of students' achievements, and make forecast what I can do next lesson to avoid this or that lesson. Then I started to read books about developing of methods, its evolution, stages, changes coming one after one. Now I consciously do methodological analysis of my lessons, because I understand it deeply. And at last the whole imaginary came into my mind; even I have become a part of my teaching methodology.

Since beginning my job, teaching and learning strategies of foreign languages have been changed greatly. It has seen a foundational overturn, because both teachers and learners grew dissatisfied with audio-lingual and grammar-translation methods of foreign language teaching. So it missed its power. At last teachers felt that students were not learning enough realistic, whole language. Following the grammar-translation method students did a lot of drill exercises but they did not know how to communicate using appropriate social language, gestures, or expressions; in short, they were at a loss to communicate in the culture of the language studied. These circumstances led to the changes of language teaching approaches. With the development of a more communicative approach to language teaching, authenticity became the standard by which language data was judged. Moreover, improved recording and transcribing techniques meant that naturally occurring spoken language could be captured and used for teaching purposes. Again, the decline of both situational language teaching and audiolingualism heralded an emphasis on using language for real purposes. Consequently, methods mentioned above are turning out to be learned as a history of language teaching. And the whole communities of English teachers around the world are excitingly contributing communicative approach of language teaching and using different kind of interactive methods.

These different kinds of methods are used in different forms. But nowadays mostly it is difficult, sometimes even impossible to imagine language lessons without group work. Because if for the learners the main purpose of language learning is to possess communicative skills, teachers need to create more natural environment for that. Communication derives essentially from interaction. Someone has something to share with someone else, who is interested and attentive while the interest (and therewith the interaction) lasts. If communication message (spoken or written) in another language is our objective, then interaction must be present from the first encounter with the language. (Interaction implies both reception and expression of messages). So it means teachers should provide students with such kind of activities

and surrounding that contribute interaction between them. That is why group work or pair work became so significant and vital. But at the same time every teacher understands that just division into groups is not enough. Wilga M. Rivers explained it like “But, note, interaction takes place when interest (attention to the communicative act) is present. Where there is no interest, there may be a perfunctory exchange of words, but communication of personal messages does not take place. To promote interaction in another language, we must maintain a lively attention and active participation among our students. Interest and desire to participate have deeper roots than mere surface reactions would indicate.” [1] And experience that I have had as teacher makes me involuntarily agree with this. Because while organizing group work I notice that sometimes some students are passive. But the most challenge for me was that groups stay isolated, there is no interaction between them. And I started hardly to think how to cope with that? How to make them interact without losing their interest and keep them motivated?

So I started to change something to avoid the isolation and implement interaction between groups. After discussion or reading, doing other activities I stirred them (“Alina, now please join another team, Temirlan you should join thesecond team and etc.)randomly and gave the task to share with opinion, attitude or experience depending on the task. But it didn’t really work. Something was wrong. Students were moving to another team aimless, not interested and without clear understanding what to do, why to go. I noticed this indifference in their faces, this sign of question in their eyes. So this process was lack of purpose and vividness,

Then again Wilga M. Rivers pushed me to another idea “For interaction, then, more is necessary than a set of techniques or devotion to a particular approach. There must be cultivated relationships that encourage initiation of interactive activities from either side, because interaction isn’t just a matter of words.” [2] Students need to participate in activities that engage their interest and attention, so that interaction becomes natural and desirable and words slip out, or pour out, to accompany it. Establishing such a situation requires of the teacher the greatest pedagogical skills and keeps her or his own interest high as well. After reading this I realized that I missed some important issues like “cultivated relationship to encourage initiation”, “natural and desirable interaction”. I managed to think on these crucial phrases and other questions appeared “How to build cultivated relationship?” “How to make it more natural?” Another statement changed my mind completely: “Interactive techniques are available to all because they are invented by all. Consequently, each teacher becomes the architect of his or her own success in the classroom”. I’m an architect of my lesson! At last it seemed to me that I managed to do that. To build cultivated relationship and to make it more natural I decided to give students special roles and special task to make them motivated and purposeful as well. And I called it “An ambassador” method.

I will try to describe the whole process on one example. So we are going to discuss the term of ‘concept’ at the lesson and read a text related to it. First of all I

divide them into groups. For that I use the question: 'What is your favorite country?' or 'Which country would you like to visit most of all? Of course, students can name different countries and it may cause difficulties to form the group. But I use different kind of categorizing: neighboring countries, countries situated in one continent like Asian countries, European countries, Africa, or industrial countries, countries near oceans or islands and etc. At the end there are groups like "Japanese", "USA" or "Great Britain". Then they start discussion in their group on term 'concept'. After that group members choose 'ambassadors' to go to other countries, to gain their knowledge, experience. Because in case of globalization every country is interested in foreign relationship, exchange of knowledge and now-hows. That adds relevance and essence to this. Then ambassadors from each country go to fulfill their missions: to talk to the members of other groups and bring something new and important for his/her own country. Now as 'ambassadors', students are so motivated, interested. It really works. They really enjoy it. It also varies the task, becoming some kind of roleplay at the same time and do not let students get bored (role-play is any speaking activity when you either put yourself into somebody else's shoes, or when you stay in your own shoes but put yourself into an imaginary situation! Imaginary people - The joy of role-play is that students can 'become' anyone they like for a short time! The President, the Queen, a millionaire, a pop starthe choice is endless! Students can also take on the opinions of someone else [3]). The last step is that ambassadors after coming back to their own country discuss what they have known from other countries. Of course teacher should think on time management. Tasks for the 'ambassadors can be very different depending on the topic.

From my own experience I can mention following benefits of using this method of organizing group work:

- groups do not stay as isolated islands, they integrate with each other;
- students are more motivated and engaged;
- it breaks the comfort zones of students and gives the opportunity to them to work in different groups;
- wide knowledge exchange;
- less teacher talking time (Group work came into the standard EFL teaching repertoire with communicative methodologies in the 1970s.

At that time, studies of contemporary foreign language classes revealed that as much as 80% of lesson time consisted of the teacher talking to (at) the students. In a class of, say, 30 students, it is evident that the learner hardly got a chance to practice the language. Teacher Talking Time (TTT) became taboo and ways were devised to stamp it out and train the students to actually perform in the language they were learning. Group work was thus introduced into the EFL repertoire to come to grips with a particular problem. Group work made it possible for the teacher to devote more time to the students' oral production, which perhaps before had not been a priority of the foreign language classroom. [4])

To conclude, we can say that any teacher is an architect of his or her lesson. And only you can do that, because only you know your students, their individual peculiarities, references and abilities. So it allows you to adapt any kind of task and methods of teaching. So I did, using "An ambassador" method of organizing group work, which makes them interested, motivated, encouraged and of course first of all it makes them to speak pragmatically.

References:

1. Wilga M. Rivers. Interactive language teaching. Cambridge language teaching library. Cambridge university press. 2002. 228 p.
2. Nick Bilbrough. Dialogue activities: exploring spoken interaction in the language class. Cambridge university press. 2007. 258 p.
3. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/role-play>
4. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/group-work-v-whole-class-activities>

UDC 81-13

BRINGING PODCASTS INTO THE EFL CLASSROOM

Samal Aubakir

Master of Arts, S. Toraighyrov Pavlodar State University,
Pavlodar, Kazakhstan
1992aub@gmail.com

Түйін

Бұл мақалада подкаст неліктен сіздің немесе студенттеріңіздің тыңдау дағдыларыңыз бойынша сыныпта және сыныптан тыс жағдайда жұмыс істеудің керемет тәсілі екені туралы сөз қозғалады. Қазір подкастарда кез-келген тақырыпты қарастыруға қол жетімді. Шет тілін үйренушілерге және мұғалімдерге арналған көптеген подкасттарды табуға болады. Подкасттардың көпшілігі тегін және оларды түрлі жолдармен тыңдауға болады.

Резюме

В данной статье рассмотрены вопросы использования подкастов в обучении иностранному языку. В статье дается определение понятия «подкаст» и описываются как его использовать в классе, рассматриваются различные варианты использования подкастов студентами. Так же рассматриваются преимущества использования подкастов для изучения иностранных языков.

Podcasting is the name given to the publishing of audio (usually mp3 files) via the Internet, designed to be downloaded and listened to on a portable mp3 player of any type, or on a personal computer.

Wikipedia says: «A podcast is a digital media file that is shared over the web using syndication feeds, for playback on portable media players and personal computers. A podcast is a specific type of webcast which, like 'radio', can mean either the content itself or the method by which it is syndicated; the latter is also

termed podcasting. The host or author of a podcast is often called a podcaster. The term "podcast" is a portmanteau of the name of Apple's portable music player, the iPod, and broadcast; a pod refers to a container of some sort and the idea of broadcasting to a container or pod describes the process of podcasting. Though podcasters' web sites may also offer direct download or streaming of their content, a podcast is distinguished from other digital media formats by its ability to be downloaded automatically, using software capable of reading feed formats such as RSS or Atom» [1].

Podcasting has now become popular as an alternative way of providing 'radio' type content that can be listened to whenever, wherever and as many times as the listener wants. The idea that a podcast can be produced by just about anyone with access to the Internet has generated a lot of interest in educational circles. In ELT (English Language Teaching), the appeal is not only in providing additional listening input for students, but that students themselves can become involved in recording and producing the podcast.

The use of podcasting is wide and diverse. The teacher can provide students with podcasts that are explicitly designed for FL learners or even authentic podcasts recorded in the target culture and language. Students can listen to podcasts, their individual learning pace is taken into account as they can re-listen if they had difficulties in understanding.

Types of ELT podcasts. There are various types of podcasts you can use with your students:

Authentic podcasts. Podcasts that are not aimed at ELT students can often be a rich source of listening. Most of these will only be suitable for use with higher level students, but others, such as Sushi Radio are made by non-native speakers of English and their length (5-10 minutes) make them ideal for use with classes.

Teacher podcasts. Produced by teachers, often for their own classes, these podcasts are usually aimed at helping students learn by producing listening content that is not available elsewhere, or that gives a local flavour. Madrid Young Learner podcasts is an example of a teacher-produced podcast.

Student podcasts. Produced by students, but often with teacher help, your students can listen to these and experience the culture and hear about the lives and interests of other students from around the world. An interesting example is the podcast created by the Fudan university high school students in China.

In addition to student podcasts, there are also others that can be useful for teacher professional development.

Educator podcasts. Ed Tech Talk is a more general show about educational technology, which is recorded live (this is called webcasting) using free Internet telephony and then provided as a podcast [2].

How to subscribe. iTunes is a software that allows you to download podcasts, mostly free of charge. Besides a variety of music and videos, a wide range of useful

ESL podcasts are available that you can easily use with your students. To access the podcasts, you have to download iTunes on your computer.

Podomatic is an easy to use, free podcasting website. Users can register for a free account with limited storage space. Users can record their own podcast directly from the website, or can upload previously recorded sound files and then publish the recording to their own podcast webpage. Additionally, users can search podomatic's collection of podcasts, including those in the Education category.

Gabcast is an open source that allows you to do record audio files free of charge with your phone and directly post them on your "Gabcast-channel". It is easy to sign up for gabcast and to use it with your students.

Although you can download a podcast by clicking on the link to the audio file from a webpage, the easiest way to become a regular listener to a particular podcast is through RSS subscription to the podcast. Usually the link to this RSS subscription feed will be advertised through an orange button with the words 'RSS' or 'feed' on it. RSS stands for 'Really Simple Syndication'.

To do this, you simply copy and paste the address of the RSS feed into the your RSS reader programme. The advantage with subscribing is that the software automatically downloads the subscribed podcasts to your mp3 player or computer, without you having to go searching for updated content [3].

Producing your own podcast. Producing a radio show has long been a popular project choice, especially with young learners. In the past the audience for this show would have been the class members and the teacher. Now students have the opportunity to reach a wider audience by offering their radio show as a podcast on the World Wide Web.

One advantage of recording a show and uploading it to the Web is that your students will probably take more care with the preparation, knowing that it could be potentially listened to by people all over the world. After discussing and planning the contents, the learners should be involved in writing and rewriting scripts which they will revise with their classmates (and later their teacher) ensuring that the content is understandable and there are no mistakes. They will then rehearse the show before finally recording it.

Finally, the students can invite their family and friends to listen to it. The fact that they have a real audience for their show should act as a great motivator.

What you need to be able to produce your own podcast, you require:

- A means of recording audio in the mp3 file format

You can do this on a PC equipped with speakers and a microphone. However, if you want to record students in your classroom, you will need a handheld mp3 player with recording facilities.

- Audio editing software

The program Audacity is a powerful free tool that is popular with many podcasters. Although you can simply record the show in order, using a tool such as Audacity allows you to edit out the mistakes, change the order of students and add

music and sound effects, creating a more professional show. Don't worry, Audacity is remarkably easy to use.

- A weblog

This is your podcast's home on the Web. Here you can publish show notes to accompany the podcast.

- An RSS feed

A subscription feed that supports 'enclosures' is available free at Feedburner. Feedburner makes it very easy to produce the feed that people use to subscribe to podcasts. The feed is created by ticking checkboxes in a list [4].

- Space online to store the audio files

Search for sites online that offer this for free.

Like any authentic material, podcast audio or creating a podcast can be really motivating. It will take up a lot of your time though, but for your students the potential benefits can be huge.

References:

1. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://en.wikipedia.org/wiki/Podcast>
2. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://reference.research-publishing.net/publication/chapters/978-1-908416-29-2/335.pdf>
3. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://groups.yahoo.com/group/Podcasting-Education/>
4. Электронный ресурс. Режим доступа: http://scholarcommons.usf.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1010&context=into_facpub

UDC 372.881.111.1

USING INTERACTIVE LEARNING AT THE ENGLISH LANGUAGE LESSONS

Yu.S. Ukrainchenko

Main secondary school named after Abay, Kazakhstan

ukrainchenko85@mail.ru

Резюме

Использование интерактивного обучения на уроках английского языка - одна из важнейших и актуальных тем на сегодняшний день. Данная статья рассматривает такие ключевые понятия, как интерактивное обучение, методы интерактивного обучения. В содержании статьи говорится о целях и сути интерактивного обучения, приведены примеры эффективных методов, которые формируют положительную мотивацию к изучению английского языка и повышают качество подачи материала при обучении английскому языку.

Түйін

Бүгінгі күні маңызды және өзекті тақырыптардың бірі - ағылшын тілі сабақтарында интерактивті оқытуды қолдану. Осы мақалада интерактивті оқыту және интерактивті оқытудың әдістері деген ұғымдар қарастырылады. Мақаланың мазмұнында интерактивті оқытудың мақсаты мен мәні туралы айтылады, ағылшын тілін меңгеруге қызығушылықты

арттыратын және материалды ұсыну сапасын жоғарылататын тиімді әдістердің мысалдары келтірілген.

Introduction. One famous phrase reads: “Everything flows, everything changes.” And this is really so. Time and people change, one innovation is replaced by another, and very quickly, in rhythm, with a huge tempo. Therefore, a modern person who wants to keep pace with the time, it is necessary to be a professional in his business. Especially, in step with the time, a teacher should go, because he is a professional, a positive example and a reliance on the implementation of various government programs.

The educational policy of our state is focused on the upbringing and educating of an independent, mobile, creative, critical thinker, capable of creating a personal competition, and also capable of bringing the state to a new level in the world community.

A modern schoolboy is very difficult to surprise. All this, in turn, puts forward demands to the modern teacher. New approaches, the transition from a knowledge-based learning paradigm to a personal-oriented one, different methods, technologies, views and judgments, goals and objectives of educational policy stimulate the teacher to be in constant creative search, not to sit still, be in motion, seek and develop something new, interesting, unusual, stimulating and involving all the participants in the educational process into active work. Interactive methods of teaching can be attributed to such methods of stimulating the learning motivation of students.

Main part. Interactive learning is a dialogue learning, in the course of which the teacher and pupil interact. It is especially important when studying English, because it is impossible to learn the language in the process of monologue.

The aim of interactive learning is to create comfortable learning conditions, in which the student feels success, his intellectual perfection, which makes the educational process itself productive.

The essence of interactive learning is that the learning process involves the constant, active interaction of all students. It is based on using the principles of cooperation in mutual learning: the teacher and the student, the student and the student, the student and the teacher. In this case, the teacher and the student are equal subjects of training. Interactive learning excludes the dominance of one participant in the learning process over another, one thought over the other. During such communication, students learn to be democratic, communicate with other people, think critically, make informed decisions.

The teacher does not give ready-made knowledge, but encourages trainees to search independently. Compared with traditional forms of teaching, in interactive learning the interaction between the teacher and the learner changes: the activity of the teacher gives way to the activity of the trainees, and its task is to create conditions for their initiative. The teacher refuses to play the role of an assistant in the work, one of the sources of information, he only regulates the process, prepares the necessary tasks in advance and formulates questions or topics for discussion in groups, gives

consultations, controls the time and orders of implementation of the plan. V.A. Sukhomlinsky said that the best teacher is the one who forgets that he is a teacher. It is worth the teacher to drop the mentoring tone, show genuine interest, forget that he is "upstairs" and "stand side by side", as the students respond, show sincere interest in communication. Students turn to social experience - their own and other people, while they have to communicate with each other, jointly solve tasks, overcome conflicts, find common points of contact, make compromises.

The use of interactive learning in English classes is carried out through the use of frontal and cooperative forms of organization of learning activities, interactive games and methods that promote learning to debate. The most used steel:

- with the frontal form of work, the following technologies: "Microphone", "Brainstorming", "Unfinished Proposal";
- with the cooperative form of work: work in pairs ("Face to face," "One - together - all together"), work in small groups, "Aquarium";
- interactive games: "Role-playing game", "Dramatization";
- technology of learning in the discussion: "Choose a position".

In the modern world, interactive dialogue can also be carried out with a learning tool that operates on the basis of information and communication technologies (ICT), which is relevant in connection with the rapid development of computer technologies. Information interactive means of teaching include: multimedia textbooks, multimedia educational programs, computer, and interactive whiteboards.

The information interactive tool performs the following functions:

1. Effective delivery of material: the presence of bright, reliable illustrations and sound. Involvement in the learning process of the visual and auditory system of a person, which is important from the psychology point of view.
2. The ability not only to present material, but also to perform training exercises by tactile interaction with the means of instruction. The kinesthetic system of the human body, as is known, plays an important role in the formation of motor memory.
3. Save time on the lesson due to the use of previously prepared slides.
4. Organization of different forms of work: group, couple, individual.

Conclusion. Advantages of interactive teaching methods: awaken students interest, encourage active participation of everyone in the learning process, turn to the feelings of each learner, contribute to the effective learning of the learning material, have a multifaceted impact on students, provide feedback (class feedback), form opinions and relationships, form life skills, contribute to behavior change.

Why do we say yes to interactive methods? Yes, because they provide: high motivation, strength of knowledge, creativity and imagination, sociability, active life position, team spirit, value of individuality, freedom of expression, focus on activities, mutual respect, democracy.

Proceeding from the above, in practice it is necessary to use interactive forms as a whole, or taking the elements that are more appropriate to a certain class. Its

interactive methods that make it possible to create a learning environment in which theory and practice are assimilated simultaneously, and this enables students to shape their character, develop their worldview, logical thinking, coherent speech; form critical thinking; identify and implement individual opportunities. At the same time, the educational process is organized in such a way that students are looking for a link between new and already acquired knowledge; take alternative solutions, can make a "discovery", form their own ideas and thoughts through various means; learn cooperation.

References:

1. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://infourok.ru/tehnologii-interaktivnogo-obucheniya-na-urokah-angliyskogo-yazika-2767971.html>
2. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/interaktivnye-metody-obucheniya-angliyskomu-yazyku>
3. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://multiurok.ru/intieraktivnoie-obuchieniie-na-urokakh-angliiskog.html>

PART II TEACHING PRACTICE

UDC 81-13

DEVELOPING LOTS AND HOTS IN THE LANGUAGE CLASSROOM

A. Amangeldikyzy
Teacher of English, School-lyceum #264,
Kyzylorda, Kazakhstan
sainur78@mail.ru

M.A. Jumanazarova
Teacher of English, School-lyceum #264, Kyzylorda, Kazakhstan
moldir_86_a@mail.ru

Түйін

Мақала ағылшын тілі сабағында оқушылардың когнитивті ойлау дағдыларының даму үдерісін және оқушылардың тілдік құзіреттілігінің демеу, қолдау (scaffolding) арқылы дамуын, сонымен қатар, оқушыны сенімділікке, дербес оқуға және жетістікке жетуіне жетелейтін тұлғаға бағытталған оқу әдістемесін қолдануды сипаттайды.

Резюме

Статья описывает процесс развития когнитивного мышления учащихся на уроке английского языка и развития языковой компетентности с помощью «временной поддержки» (scaffolding), кроме того, как учителя внедряют личностно-ориентированные подходы которые развивают уверенность, самостоятельное обучение и чувство достижения у учащихся.

Introduction. The XXI century is a century of Computerization, Globalization, and Modernization. It is obvious that Kazakhstan will benefit from those trends only if it keeps pace with the changes. Being aware of them, our President N. Nazarbayev said that the strength of a country in a global world was measured by its citizen's knowledge. And that people should be ready for changes. One of them is related to learning English, because English is the language of successful integration into the global economy. Therefore, secondary school subjects such as Chemistry, Biology, Physics, and Computer Studies are considered to be taught in English in the near future.

We know one thing for sure, there is nothing that HUMAN cannot do in this world! So why don't we start changing. We do understand that "CHANGE" implies risking. It's not easy to make a step towards "change". It has always been easy not to change and leave things as they are. However, we have to make that step for our students' sake who are going to study above mentioned subjects in non-native language. In our case it is English.

What contribution can we, "**Language Teachers**" make to the development of students' cognition while having them in our language classroom? How "**Language Classroom**" can be amended to be helpful?

Therefore, we came up with the idea of doing this experiment in EFL classroom. We were aware of complication and it would be time-consuming as we weren't experienced in CLIL, as "TKT CLIL Module" book was saying "Cognitive thinking skills can be developed in CLIL Classroom" [1], we decided to take a risk and tried to find answer for **WHY** cognitive thinking skills cannot be developed in language classrooms.

Fortunately, critical thinking can be taught and learned. In our daily lives, we use many critical-thinking skills simultaneously – and not in any prescribed order.

Background and Methodology. How are learners' cognitive skills developed in the classroom? We can develop learner's cognitive skills through tasks and challenges appropriate to the tasks. We can also develop their skills through effective questioning. We can use questions to help learners to make associations (make links) and to think more deeply. For instance, a picture can be shown to students to be described. The thing is that students should describe it by answering the following questions:

- ❖ What do you see? (they just name what they see)
- ❖ Why is it happening? (they share their opinions)
- ❖ How do you feel about this picture? (they describe their feelings)

The focus of this activity is teaching analytical thinking skills, the activity is called "Describe, Interpret, Evaluate" or see, think or feel [3]. Here we can see that it is also possible to ask challenging questions in language classes. We understand that it is crucial for students to gain innovative thinking skills in order not to have issues when they start CLIL program. Our goal was to lead students to develop critical thinking skills by getting involved in activities. In this case, Student Centered Learning approach fits well to achieve through various types of interaction patterns.

Open Pair			
Group work			
Face to face			
Close Pair			
Team work			
Mingle	Talk to your partner about your previous partner		

We spent days on planning the whole procedure of the experiment as, we were not experienced in using CLIL.

Firstly, selecting appropriate types of tasks were relevant for a successful experiment. Therefore, all tasks were related to CLIL's type.

Having had students of mixed abilities we were supposed to prepare activities that would meet "requirements" of cognitive skills as LOTS and HOTS, we had to adapt them.

Cognitive skills can be divided into lower order thinking skills (LOTS) and higher order thinking skills (HOTS). For example, remembering and dividing are examples of LOTS, while reasoning and evaluating are examples of HOTS^[1].

We wanted to add more pictures and diagrams for our tasks to get our students involved and interested in activities. Several questions got stuck in our mind:

- ❖ Do they progress from developing lower order thinking skills to higher order thinking skills?

- ❖ Which cognitive skills do they develop?

- ❖ How do we know our learners are developing reasoning, enquiry and creative thinking skills?

Secondly, we needed to consider the different stages of the lesson and a series of lesson, learning outcomes of which had to be achievable and measurable.

Thirdly, we needed to decide which organizer was the most effective for the task.

- ❖ What was the purpose of the organizer?

- ❖ Was it to classify, to describe, to give examples or to show similarities and differences?

In addition, we needed to decide how we were going to use it?

- ❖ Were we going to use it for individual or were we going to use it for a group task to encourage collaboration and sharing of ideas?

Furthermore, we needed to think about when we were going to use it.

"Classifying" (Mind map)^[1]. At the very first lesson students started completing "mind map". The aim of using mind map was to practice students' prior knowledge and experience and develop listing, locating, separating, dividing, categorizing skills (LOTS). Also, to keep students recalling information as well as developing a range of vocabulary for the period of experiment.

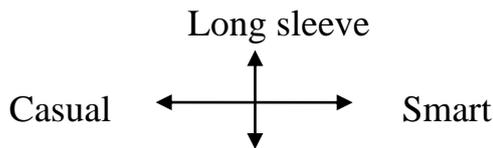
As it was mentioned above that critical thinking can be taught and learned two students of mixed abilities were chosen to be observed by my colleague.

The first activity was "**Odd one out**"(Table) for pair work. The purpose of this task was to develop students identifying: naming, listing (for LOTS) and reasoning: explaining, justifying (for HOTS).

blouse	dress	skirt	<i>tie</i>	tights	<i>The others are clothes only women wear.</i>
cuff	buckle	collar	buttons	sleeves	
gloves	cagoule	coat	pyjamas	scarf	
jumper	pullover	socks	sweatshirt	T-shirt	

jacket	jeans	shorts	skirts	trousers	

“Antonyms” (Quadrants) ^[1]. It was an effective way to help students to practice a range of vocabulary learnt previously. This activity helped develop remembering, dividing and reasoning skills. Student with LOTS wrote antonyms and student with HOTS showed connections between written words. *E.g. Clothes can be casual and smart, shirts can be with long sleeves and short sleeves.*

Short sleeve

Survey: “Find someone who...” This mingling activity served as a mean of developing students’ enquiry skills such as identifying, organizing, and reasoning as well as self-confidence and autonomous. As you see in Table 1 we supported less capable students at sentence level to low their “threats” and feel more confident while collaboration whereas, more capable students were not provided (Table 2).

Besides, it demonstrated “classroom movement” which is actual nowadays.

Table 1.

Clothes and fashion. Find someone who ...			
	Classmates name	Additional information <i>Who...? What...? Where ...? When ...? Why ...? How...?</i>	
... is wearing a gold necklace			
... likes to wear T-shirts			
... wore a hat yesterday			
... likes to shop for clothes			
... watched a fashion show on TV last week			
... bought new shoes last month			
... is wearing a yellow T-shirt			
Do you ...?	Did you ...?	Are you ...?	Were you ...?
Yes, I do.	Yes, I did.	Yes, I am.	Yes, I was.
No, I don't.	No, I didn't.	No, I'm not.	No, I wasn't.

Table 2.

Clothes and fashion. Find someone who ...		
	Classmate's name	Additional information <i>Who...? What...? Where ...?</i>

**15th International Conference KazTEA Proceedings'Integrated Learning to Values
for Human Development'on June 15-16, 2018**

		<i>When ...? Why ...? How...?</i>
... is wearing a gold necklace		
... likes to wear T-shirts		
... wore a hat yesterday		
... likes to shop for clothes		
... watched a fashion show on TV last week		
... bought new shoes last month		
... is wearing a yellow T-shirt		

“Quiz questions”. Post-reading^[2]This activity forced them to analyze the information in the text and decide on the most important concepts to remember. It was meant to help them to organize the concepts into logical chunks of information for easier retrieval. Working in groups on this activity was helpful as this type of interaction pattern reduced students’ hesitation. We provided guidance in making questions (word order, tense, etc.). this task developed students’ such cognitive skill as analyzing information, organizing the concepts into logical chunks of information as we expected.

LOTS HOTS	❖ When and where were the first T-shirts worn? ❖ Who began to wear T-shirts at the end of the 1950-s? ❖ Where did G. Armani use T-shirts? ❖ What did Coca-Cola started using T-shirts for? ❖ Why were people all around the world wearing T-shirts with the message “free Angela”? ❖ Why did young men want to wear T-shirts in 1960-s? ❖ What do you think what influence T-shirts had in fashion industry? ❖ What would they use as “walking advertisements” if it weren’t T-shirts?

“You decide”^[4]. This task was the first attempt of a less capable students to make a step from LOTS towards HOTS. We needed knowledge of how to prepare effective task, so that input (what we teach) was comprehensible and output (what the learners produce) was possible. As this activity was to develop productive skill (speaking) and demanded higher order thinking skill such as evaluating (comment on, give an opinion, judge, rate) we could foresee anticipated problem and solution for it: Students may experience difficulties when using appropriate language to express their opinions→Should this be the case, we prepared a bank of useful phrases as a language support. Moreover, students found “mind map” as a profitable prompt which helped them complete the activity. We knew that it wouldn’t happen at once, therefore we didn’t push the students and provided them with “wait time”.

Read the information about people who have helped the fashion world on the “Invention cards”. To show your choices, arrange the cards from most to least

**15th International Conference KazTEA Proceedings'Integrated Learning to Values
for Human Development'on June 15-16, 2018**

important. Decide which inventions were the most important and why. Once you have made your choices, discuss them in your group.

Front	Back
	Person: Gideon Sundback Invented: Zipper When: 1913

Front	Back
	Country: China Invented: Button When: ancient times

Front	Back
	Person: Patek Philippe Invented: Women wristwatch When: 1868

“What does it represent?” [4]The key point of setting this activity is to raise students’ interest in global competence, citizenship and culture awareness of students, so they could be prepared for the global world [4. Students learn best when they are given the opportunity to direct their own learning and combine self-paced learning with collaboration. We are planning to elicit ideas from students, for instance, student may say “*Crane*” is a symbol for good luck in Asia or “*A dove*” symbolizes peace. After eliciting we are going to ask them to work in group of four, come up with their own “symbols” and create e-version of their symbol with a help of program called “Photoshop”. We collaborated with ICT teachers and they suggested to use “Photoshop” as they have already covered this topic on Computer Studies. We hope this activity will not take a lot of time to complete the task.

This will be only a draft. Reasoning and creative thinking skills such as choosing, deciding, concluding, explaining, imagining, composing, creating, making up, inventing, producing will be developed while working on this project.

Firstly, they will print the picture’s pattern out and draw it on the white T-shirts with colors for cloth.

Secondly, as we mentioned above students will describe other group’s pictures by answering questions. They will say what they see, why it was chosen and how they feel about their picture.

The last step is going to be commenting on and giving an opinion by producing imaginative ideas or thoughts from previous knowledge.

By using “**Identifying cognitive skills**” table students will analyze the connection between activities and cognitive thinking skills used throughout the series of activities.

- ❖ Circle one **skill** in the left column that you used during the activity.
- ❖ Write the name of a visual organizer or aid used during the activity.

Activities	Cognitive thinking skills	Visual organiser/ aids used
<i>Classifying</i>	<i>Practice students' prior knowledge and experience and develop listing, locating, separating, dividing, categorizing skills (LOTS).</i>	
<i>"Odd one out"</i>	<i>Develop students identifying: naming, listing (for LOTS) and reasoning: explaining, justifying (for HOTS).</i>	
<i>Antonyms</i>	<i>Develop remembering and dividing skills (for LOTS) and reasoning skills (for HOTS).</i>	
<i>"Find someone who ..."</i>	<i>Develop students' enquiry skills such as identifying, organizing, and reasoning</i>	
<i>"Quiz questions"</i>	<i>Develop students' analyzing skills</i>	
<i>"You decide"</i>	<i>Develop evaluating skills such as commenting on, giving an opinion, judging, rating.</i>	
<i>"What does it represent?"</i>	<i>- Develop reasoning and creative thinking skills such as choosing, deciding, concluding, explaining, imagining, composing, creating, making up, inventing. - develop commenting on and giving an opinion.</i>	

Conclusion. Obviously, there are many types of approaches to use while planning your lesson. But the Topic Based Learning Approach ^[1] that we are using to develop students' cognitive thinking skills on unit "Clothes and fashion" offers students a variety of opportunities to improve and demonstrate innovative thinking skills as it is one of the effective ways to enhance students' cognitive thinking skills in language classroom. Moreover, by increasing students' confidence, self-awareness and autonomy, this approach will prepare students to monitor and observe or think about their "thinking skills" in future academic tasks, so they can study curriculum subjects in a none-native language.

References:

1. K. Bentley, The TKT Course: CLIL Module. – First published. UK at the University Press, Cambridge, 2010.
2. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.ntid.rit.edu/sea/processes/readingwriting/incorporating/after>
3. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://learningenglish.voanews.com/a/lets-teach-english-unit-7-critical-thinking-skills/4066225.html>
4. Laurie Rozakis, 81 Fresh & Fun Critical-Thinking Activities Engaging Activities and Reproducibles to Develop Kids' Higher-Level Thinking Skills. – USA: Scholastic Inc., 1998.

ANALYSING WAYS TO BRIDGE LEARNERS' GAP OF ACADEMIC VOCABULARY

A. Baratova
MSc in Educational Leadership,
Nazarbayev Intellectual School of Chemistry and Biology,
Pavlodar, Kazakhstan
Aliya.baratova@nu.edu.kz

Түйін

Соңғы онжылдықта шет тілін оқытуда лексиканың рөлі көп қызығушылық тудырды. Тіл үйрену барысында табысқа жетудің кілті - оқу және тыңдау кезінде ақпаратты қабылдау, сондай-ақ ақпаратты жазбаша және ауызша түрде беру мүмкіндігі. Дегенмен, жаңа сөздерсіз және сөз тіркестерсіз, кедергі пайда болғандықтан, ағылшын тілін меңгеру мүмкін емес. Осылайша, осы мақалада жоғары сынып оқушыларының академиялық сөздік қорын кеңейтудің әртүрлі әдістерін зерттеуге бағытталған ағылшын тілі мұғалімнің зерттеулері көрсетілген, өйткені тәжірибе бұл шет тілін үйренудің маңызды құрамдастарының бірі екендігін көрсетеді. Бұл мақала шет тілінің лексиконын есте сақтау және ұстап қалу мәселелерін шешуге және оқу жылында сыныпта өткізілген практикалық шараларды бөлісуімен бағытталған.

Резюме

В последнее десятилетие проявился живой интерес к роли лексики в изучении иностранного языка. В изучении языка ключом к успеху является способность воспринимать информацию, как при чтении, так и при прослушивании, а также передача информации в письменной и устной форме. Однако, без необходимого багажа слов и постоянного его пополнения, изучение становится невозможным, так как появляется барьер. Таким образом, в этой статье будут рассмотрены исследования учителя английского языка в действии, направленные на изучение различных подходов к расширению академического словарного запаса учащихся старших школ, поскольку практика показывает, что это один из важнейших компонентов изучения иностранного языка. Эта статья также является попыткой решить проблемы с запоминанием и удержанием лексики иностранного языка и обеспечить практические меры, которые были реализованы в классе в течение учебного года.

*“When students ask questions in class –
regardless of the class, the question is almost always about vocabulary”.*
Folse, K. (2004).

The last decade has witnessed keen interest in the significance of vocabulary in foreign language classes. Such an emergence and intense scrutiny of this field has led to extensive research with empirical studies of foreign language classrooms. Needless to mention that in learning language the key to success is being able to perceive information both while reading and listening, as well as conveying information in written and spoken form. Therefore, before output happens, the input, i.e. words and phrases, must be understandable or, at least, familiar to the learner. If students do not understand an impressive portion of lexical resource while listening or reading, then, there is no comprehension and acquisition. Considering this issue that exists in 10th-12th grades, there is an acute need in extending and developing academic vocabulary which will increase their chance of effective performance in their academic life. A

Careful consideration of a large bulk of literature in this field led me to an extensive research done by Keith S. Folse based on his 25-year teaching experience in the USA and abroad. In his book, taking into account reports of research results and classroom practice, he breaks down teaching foreign vocabulary into eight generally-accepted myths.

Thus, my professional development goal for this academic year has been focused on enriching learners' academic vocabulary by means of different techniques. This article will deal with the teacher action research aimed at studying different approaches in enlarging high school learners' academic vocabulary bank, since practice shows it is one of the most crucial ingredients of learning a foreign language.

This article is also an attempt to address issues with foreign language vocabulary acquisition and provide practical measures that were implemented in classroom during an academic year. Even though, Paul Meara, being one of the first scholars pointing at vocabulary acquisition as a neglected aspect of language learning in 1980, there are today about 1 610 000 research articles suggested by only Google Scholar. A careful consideration of a large bulk of literature in this field led me to an extensive research done by Keith S. Folse based on his 25-year teaching experience in the USA and abroad. In his book, taking into account reports of research results and classroom practice, he breaks down teaching foreign vocabulary into eight generally-accepted myths. While challenging them, he highlighted the fact that teachers in their practice should not overrate the number of words that learners are able to comprehend, digest and take with themselves after the lesson. Considering these Folse's "Vocabulary Myth", I conducted a mini-research tracking any progress or regress in students' "comprehension input" of academic vocabulary while applying certain techniques in classroom. Further I aim to cover students' commonly-held beliefs about learning vocabulary and debunk or prove them.

The first myth that is generally misperceived by some learners is that "in learning another language, vocabulary is not as important as grammar or other areas" (Folse, K. 2004). This is a common misconception. While making emphasis on certain skills that need improvement, learners often risk missing a huge part of a language. Why not to crave grammar in context taking vocabulary into account, and how come reading, listening and speaking to be separate from vocabulary? What should learners understand is that the main source of getting new words and phrases is context, whether a text, an audio or a video. Teacher's aim here is to pinpoint the phrase that is new and useful to make learners pay attention on it. What is vital here is that learners then associate this new phrase exactly with this certain situation because they will create *associative flow* with the word. This is first plus. The second benefit is that creating such semantic sets prevents students from making meaningful and stylistic mistakes as it frequently happens with the dictionary. It is common practice when students trying to pick the most appropriate word to fit their context in writing an essay for example, make major mistakes.

Collecting words and phrases by topics is another useful vocabulary-generator technique as Folse points it out in his second myth “using word lists to learn L2 vocabulary is unproductive” (Folse, K. 2004). It can be, and *it is* futile in my classes, when learners are given randomly-picked vocabulary lists without meaningful link between them. However, in case a teacher works with the text and its unfamiliar words, it is always crucial to put these words into one “bag”. For instance, my learners are asked to link all these words into one meaningful story. According to applied linguistic research, the most essential part in learning words by students is frequent number of retrievals of these words they are exposed to, i.e. just reading the text and matching unknown words with their definitions will not make a desired impact. For effective acquisition, teacher should try all manipulations with this word starting from pronunciation, spelling, gap completion and finishing with sentence production or role-play dialogue. Only after several exposures to the word in different settings provides necessary results.

Another commonly-spread practice in most Kazakhstani L2 classrooms is translating the words into L1, which aligns with the fourth myth saying “the use of translations to learn new vocabulary should be discouraged” (Folse, K. 2004). Considering the fact that high school learners are at the threshold of entering higher education institutes where they typically face lectures and tutorials without the possibility to have a translator next to them, they should acquire, first, the skill of guessing words from the context not relying right away on the bilingual dictionary. The second benefit of writing examples and definitions in case there is no direct translation is that they learn the word more naturally in their appropriate collocations. For example, my learners are used to taking notes on new words like this (to illustrate reading the text with the phrase “squander time”):

	<i>money</i>
	<i>time</i>
<i>to</i>	<i>inheritance</i>
<i>squander</i>	<i>lifetime</i>

Thus, teacher provides some more examples for this word, and thereby the learners derive their own rule for this verb, for example, that the word *squander* can be used with time and money meaning wasting something. By means of collocating the newly-learnt word with other possible interpretations is highly effective in enriching the vocabulary as while learning one word they simultaneously grasp several alternatives to this word which can be used in other contexts. This technique appeared to be the most helpful amongst my learners, as they report. Now, writing the word into their dictionaries, they mechanically ask for some more natural collocations to the word.

Folse's last myth is closely linked with almost all teachers' issue – the source of vocabulary that can be reliable and up-to-date. He debunks the belief that “teachers, textbooks and curricular cover L2 vocabulary adequately”. According to research done in the field of vocabulary acquisition, the key to learn the new word is when

students “notice” one in the source (Schmidt, 1990). Therefore, it is teacher’s work to make them pay attention on the word they do not, or might not know. In terms of the source, *English corpus* is reliable and the most effective in finding the most common and frequently-used collocations as they take samples of these phrases from all possible sources starting from official newspapers and research and finishing with you-tube videos.

And, finally, without an urgent need to know the word, students will not remember this word. Therefore, the teacher should constantly devote some time for developing vocabulary in lessons so students could feel the need for words, somehow create a gap for words, and then, fill in these gaps.

References:

1. Folse, K. 2004. *Vocabulary myths: Applying second language research to classroom teaching*. University of Michigan Press.
2. Meara, P. 1980. *Vocabulary acquisition: a neglected aspect of language learning*.
3. Schmidt, R. 1990. The role of consciousness in second language learning. *Applied Linguistics* 11 (2): 129–58.

UDC 81-13

**USING PROBLEM-BASED LEARNING
TO DEVELOP STUDENTS’ READING SKILLS**

A.M. Bissengaliyeva
English Teacher, NIS of Chemistry and Biology,
Atyrau, Kazakhstan
alfiya.bis3@gmail.com

Түйін

10-11 сынып оқушыларының оқу дағдыларын жетілдіру мәселесі проблемалық оқыту әдістерін қолдану арқылы қарастырылады. Мақала оқудың негізгі түрлерінің сипаттамалары мен ерекшеліктерін, оқуға арналған оқу мазмұнын және проблемалық оқу технологияның мазмұнын анықтайды.

Резюме

Рассматривается проблема улучшения навыков чтения у учащихся 10-11х классов через использование методов проблемного обучения. В статье предлагается характеристика и особенности основных видов чтения, определяется содержание обучения чтению и раскрывается содержание технологии проблемного обучения чтению.

Reading is one of important types of students’ communicative and cognitive activity, allowing one to reproduce one of the forms of real communication in a foreign language, namely extracting information from a written fixed text.

The problem is that many students do not have a need for reading. As observations have shown, many 10th and 11th grade students do not always have a good command of both reading technique and reading comprehension. Not many

children are ready for cooperation and the ability to learn in communication, do not know how to argue, arguing their statements. Through the reading skill development, we can create the facilities to realize creative potential in the educational, socially oriented activity based on traditional moral attitudes and norms, continuous education, self-education and universal spiritual and moral competence.

The aim of this study is to generalize and analyze the available methodological data concerning the teaching of foreign-language reading.

Objectives of the study:

- To determine the characteristics of the main reading types;
- To determine the content of teaching reading;
- To disclose the content of teaching reading technologies (problem-based learning). Research methods: lesson observations, students' interview and analysis, conducted assessment types of mastering the students' skills, modeling - different types of lessons.

In the concept of universal educational activities (A. Asmolov, G. Burmenskaya, I. Volodarskaya) the actions of semantic reading are highlighted. These actions are related to the goal comprehension and the choice of reading types depending on communicative task and the definition of basic and secondary information; related to the formulation of the problem and the main idea of the text. Working with the text, comprehension begins even before its reading, continues during the reading course and continues in reflections on what has been read.

From the linguistics point of view (the theory of the linguist I. Galperin) I see the expediency of using semantic text reading, the reading of different textual information types:

- Factual is a description of events, heroes, setting and time of action);
- Subtext information is contained in the text gaps (these gaps are filled by the reader based on existing knowledge, experience), in words-images (artistic means).
- Conceptual information is a system of author's views, thoughts and feelings.

The texts should be corresponded to the students' communicative and cognitive interests and needs; to the degree of complexity of their linguistic and speech experience in their native and foreign languages; to contain interesting information for each age group of students. Responding to these requirements, the text helps to activate speech communication both verbally and in writing.

Reading refers to receptive types of speech activity, because it is associated with perception (reception) and understanding of information encoded by graphic signs.

Depending on the objective, we can define these types of reading: scanning, skimming, reading for detail and for specific information.

Scanning assumes reception of the general representation about material. Sometimes it is enough to get acquainted with the content of the first paragraph and the key sentence and view the text. For scanning, it is necessary to select a number of thematically related text materials and create viewing situations.

Skimming. This is a reading of the entire speech work (a book, an article, a story) without a preliminary special installation for the subsequent use or reproduction of the received information. It requires the ability to distinguish between primary and secondary information.

Reading for detail provides the most complete and accurate understanding of all information contained in the text and its critical comprehension. The task of this reading type is to develop the student's ability to overcome difficulties in understanding the foreign text independently.

Reading for specific information. The aim is to find specific information, completely defined data (facts, characteristics, digital indicators, directions). This type of reading, as well as scanning, assumes the ability to navigate in the logical and semantic structure of the text, the ability to select the necessary information for a particular problem, select and combine information from several texts on specific issues.

Analytical activity is the most complex activity, including the ability to observe, think, generalize, listen and hear. The development of learning opportunities is conducted in the classroom. And an effective lesson includes the following criteria:

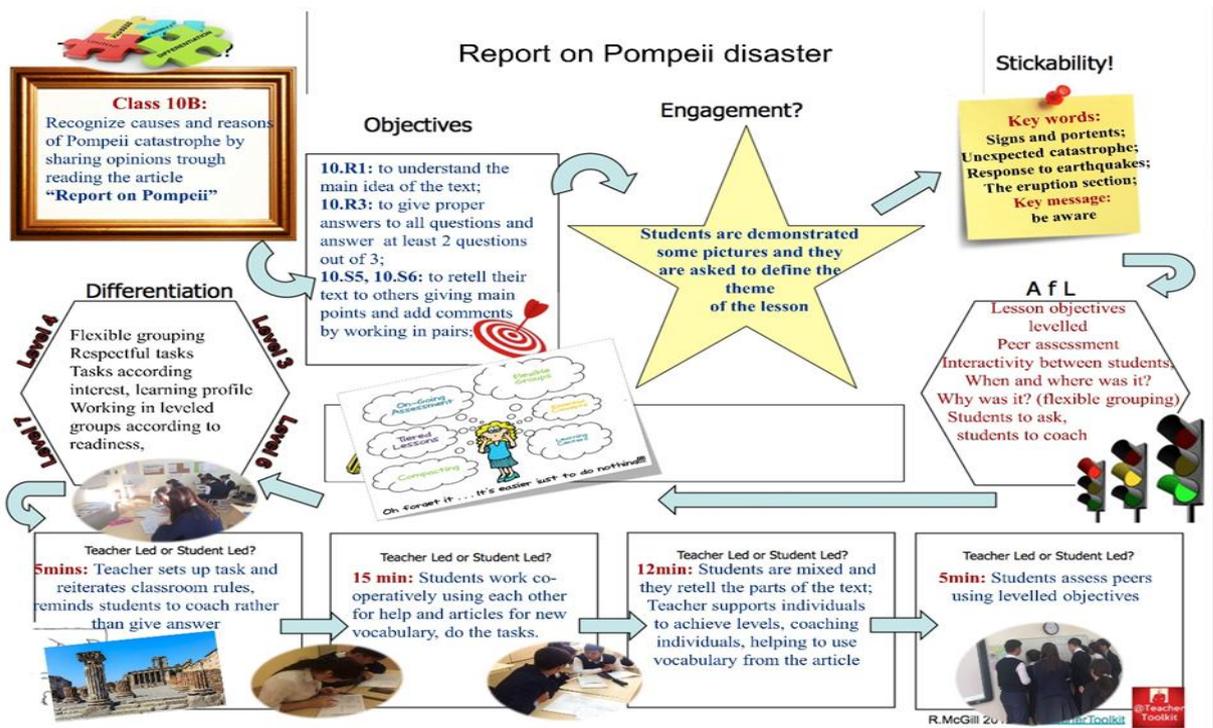
- Active thinking activity of each student;
- Providing emotional involvement in one's own activities;
- Motivation of cognitive activity;
- Ensuring reflection and self-control throughout the lesson;
- Presence of independent work and creative task.
- Assessment, achievement of the objectives of the lesson.

The first of these three lesson components are concerned the problem-based teaching methods.

To develop students' reading skills I use modern technologies based on the personal-oriented approach: cooperation technologies, problem-based method, critical thinking technology.

Problem-based teaching method. There can be created conditions which encourage students to independent research, analyze, collate and generalize the necessary information in a foreign language. All work on the text can be divided into three stages: pre-text, text and post-textual. Much attention is paid to the pre-textual stage, since it triggers a system of problem-based tasks. Its peculiarity lies in the fact that students begin to work with information, not yet opening the text. For instance, the lesson "Report on Pompeii disaster' in 10 class (**pic.1**). The problem was set up for students is to anticipate the subject of the lesson with the help of illustrations, which help to introduce the students into the topic of the upcoming lesson. In this active work of the whole class, students develop and constantly improve the psycholinguistic mechanisms of the primary forecasting - semantic and linguistic before reading (Would you like to get to know the end of the story?). Then the students are asked to try to predict the continuation of the story. After brainstorming, students in four groups are given text parts and they are asked to search answers to

the questions that either confirm or refute previously expressed forecasts. Then in the form of Jigsaw Reading students in the groups share information. The next stage - each group answer the questions and determine the main idea of its text parts. Other groups evaluate. The final series of post-text assignments logically leads students to compress the text and interpretation. Students draw conclusions as to how to avoid a catastrophe, why a catastrophe occurred.

To teach 10-11 grade students to read for specific information I use the following tasks:

- R1. Specify the theme / problem of the text;
- R1. R2. Read the text, determine if it covers the above issues; find answers to the questions in the text;
- R1. Find the main argument in favor of the text title;
- R9. Read two texts on one topic, recognize the inconsistency in the content;
- R7, R2. Find paragraphs on the given topic;
- R2. Find in the text the facts that the author attributes to positive / negative;
- R5. Express your opinion about the content of the text.

Mastering the technology of this type of reading is carried out as a result of the implementation of pre-text, text and post-textual exercises.

Pre-textual exercises are aimed at eliminating semantic and linguistic difficulties, understanding and at the same time forming skills and reading skills.

Exercises at pre-text stage:

- define the parts where the main topics of the article are listed;
- Find in the article the questions, which are covered in it.

Text tasks offer communicative settings that contain indications of the reading type and the need to solve cognitive-communicative problems.

Exercises for the text stage:

- skim the text and tell which category of readers it might be of interest to and why;
- define which of these issues are given special attention;
- Mark in the text the places that give answers to the proposed questions.

Post-text tasks are designed to test the understanding of what has been read, to monitor the degree of skill formation.

Exercises for the post-textual stage:

- define the facts that relate to the topic;
- Underline in the text definitions, conclusion and terms.

The goal of reading for specific information is achieved when students find the required information.

With regard to the sequence of reading types, two options are used in the practice of teaching and learning:

- Skimming – reading for detail - scanning – reading for specific information;
- Reading for detail - skimming - scanning - reading for specific information.

The last option is the most effective; it prepares all other reading types to a greater degree.

To teach students who will be able to analyze information I use various tables while reading. Students fill them in the process of reading, systematizing and distributing new information. For instance,

- 1) Let's read some texts about traveling and see what people say about visiting different places;
- 2) Tell the class what you know, what you want to know and what you learned from these texts (students get acquainted with the opinions of different people about the trip, express their attitude to the read and fill out the table):

K I knew it before	W I want to know	L I learned

In conclusion, the problem-based method instills taste and interest in reading, and the use of new technologies contributes to the self-realization of the student's personal capabilities. As a result, during reading lessons, it is possible to intensify the educational process, to form stable cognitive interests and to achieve a stable increase in motivation. In addition, students learn:

- to read, analyze and systematize information and further study the facts that interested them;
- work in a team, put forward, defend their ideas, and tolerate other points of view;
- master the skills of independent work.

As an evidence of the improvement of 10-11th grades students' reading skills is the ISA and IELTS exam results.

10th grade students' ISA and IELTS results

	Students	ISA results		IELTS Reading (total 9 points)
		1 st term (total 6 points)	3 rd term (total 6 points)	
1	St. A	6	6	7.5
2	St. B	5	6	
3	St. C	4	5	

11th grade students' ISA and IELTS results

	Students	ISA results		IELTS Reading (total 9 points)
		1 st term (total 6 points)	3 rd term (total 6 points)	
1	St. A	4	6	9
2	St. B	6	6	6.5
3	St. C	4	5	

What does this technology give the teacher?

1. The teacher has an opportunity for self-development.
2. The teacher's preparation for the lesson is changing.
3. The role of the teacher in the educational process is changing: he motivates, organizes, consults and monitors.

References:

1. Landsberger, J. (2011). *Problem-based learning*. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://www.studygs.net/pbl.htm>
2. Stanford University Newsletter (2001). *Speaking of Teaching. Problem-Based Learning*. Center for Teaching and Learning Web site. Электронный ресурс. Режим доступа: https://web.stanford.edu/dept/CTL/Newsletter/problem_based_learning
3. Гальперин И.Р. *Текст как объект лингвистического исследования*, Изд. 5-е. М.: КомКнига, 2007.

УДК 81-13

ОСОБЕННОСТИ ПРЕПОДАВАНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ НА ПРИМЕРЕ СЕМИНАРСКОГО ЗАНЯТИЯ ДЛЯ СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ «ПРИКЛАДНАЯ МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА»

Л.А. Задорожная,
преподаватель, магистр гуманитарных наук,
Казахстанский филиал МГУ имени М.В.Ломоносова,
Астана, Казахстан
mila_zadorozhnaya@mail.ru

Түйін

Бұл жұмыста «қолданбалы математика және информатика» мамандығының мысалындағы жоғарғы оқу орнында ағылшын тілін оқудың ерекшеліктері қарастырылады. Сонымен қатар, курс студенттерінің группасындағы семинар сабағын жүргізудің

варианты көрсетілген, педагогикалық әдістер мен тәсілдерді қолданудың нұсқаулығы беріледі.

Abstract

The given paper describes the features of studying of English in higher educational institutions on the example of program called "applied mathematics and computer science". Also, a variant of holding a seminar in a group of the first year students is presented here, recommendations are given on the use of pedagogical techniques and methods.

В настоящее время Республика Казахстан успешно входит в глобальное образовательное пространство. В данной связи постоянно растет необходимость подготовки обучающихся к интеграции в глобальные образовательные процессы и дальнейшая потребность расширения аспектов исследовательской деятельности молодых ученых. Согласно официальному электронному portalу Национальной медицинской библиотеки США, английский язык сейчас используется практически в исключительном порядке в качестве языка науки. Принятие де факто универсального языка науки оказало чрезвычайное влияние на научную коммуникацию: посредством изучения единого языка, ученые по всему миру получают доступ к широкому спектру научной литературы и могут вести коммуникацию со своими коллегами из любой страны мира. Однако использование английского как универсального научного языка создает различные проблемы для тех, кто не является носителями английского языка.[1]

В Государственной программе развития и функционирования языков в Республике Казахстан на 2011-2020 годы указано, что одним из ключевых показателей, которые должен достичь Казахстан, должно явиться «увеличение доли населения республики, владеющего английским языком к 2014 году – до 10%, к 2017 году – до 15%, к 2020 году – до 20%».[2] В данной связи в учебных заведениях Республики Казахстан уделяется особое внимание повсеместному изучению английского языка как языка международного общения.

Если речь идет о высшей школе, в первую очередь считается целесообразным изучать английский язык при помощи материалов, основанных на специальности обучающихся, например, при помощи текстов экономического характера для студентов специальности «экономика», или текстов по истории и основам математики и программирования для студентов специальности «прикладная математика и информатика» и так далее. В данной работе предлагается рассмотреть модель семинарского занятия по дисциплине «иностраный язык» для студентов 1 курса специальности «прикладная математика и информатика Казахстанского филиала МГУ имени М.В.Ломоносова.

Семинарское занятие предлагается посвятить одной из тем, представленных в учебнике «English for computer sciences», а именно теме «Internet».

Целью проведения семинарского занятия можно обозначить формирование у учащихся навыки использования английского языка в различных аспектах профессиональной деятельности, связанной с работой в сети Интернет. В качестве основных шагов проведения семинарского занятия предлагается выделить методики и задания, направленные на имплементацию определенных педагогических задач.

Предварительно, учащимся предлагается изучить необходимый лексического материала по теме «Интернет» в качестве домашнего задания. Таким образом, студенты будут готовы вести дискуссию по заданной теме, отвечать на вопросы, воспринимать информацию на слух и составлять письменный текст по теме семинарского занятия. Далее, мы советуем уделить особое внимание отработке навыков чтения и перевода на материале текста “Internet” на странице 117 из основного учебника для специальности «Вычислительная математика и информатика». В случае отсутствия определенного учебника по специальности представляется возможным поиск текстовой информации по соответствующей тематике на официальных электронных ресурсах ведущих научно-исследовательских изданий в сети Интернет. В данном конкретном примере обучающиеся получили в качестве домашнего задания следующее указание: прочитать, перевести и проанализировать текст на странице 117 из основного учебника по специальности. Предварительная подготовка текста позволит обучающимся отработать особенности произношения незнакомых слов и лексических конструкций, а также ознакомиться с грамматическим материалом, повторить его и быть готовыми использовать данные навыки в ходе работы на занятии с целью более глубокого усвоения.

В процессе выполнения домашнего задания обучающиеся должны выучить наизусть ряд лексико-грамматических конструкций к теме семинарского занятия. Данный аспект будет полезно отработать в ходе выполнения таких творческих заданий, как кроссворд, викторина, ребусы и т.д. Творческий подход может способствовать углубленному запоминанию лексического материала, позволит обозначить контекст его использования в устной и письменной речи.

После выполнения стандартных организационных моментов занятия, таких, как проверка присутствующих и вводная схема урока, следует отработать навыки использования изученного лексико-грамматического материала в процессе речи в ходе ответов на вопросы к тексту и аудированию.

Также, в более ранних исследованиях мы говорили о важности использования упражнений на двусторонний перевод с целью усвоения необходимых грамматических конструкций. В качестве закрепления материалов из текста студенты выполняют перевод некоторых наиболее сложных предложений из текста, в которых содержится ключевая лексическая информация и представлены грамматические конструкции из блока правил,

изучаемых на данном этапе изучения английского языка. Во время выполнения подобных упражнений, а именно упражнений на проверку домашнего задания, мы считаем необходимым опрашивать студентов в случайном порядке, исключив метод «по цепочке». В данном случае и обучающихся не возникнет возможности подготовить ответ только по своей очереди, наоборот, внимание всей группы будет полностью сконцентрировано на задании. Как показывает практика, со временем даже самые отстающие студенты показывают значительный прогресс в обучении английскому языку.

Отработка навыков аудирования на примере дополнительного видеоматериала также представляется важным аспектом улучшения навыков восприятия речи на слух и кодового переключения с одного языка на другой, что часто происходит в процессе научно-исследовательской деятельности во время анализа англоязычных ресурсов. Поиск аудио или видео-материалов по теме следует производить также на официальных источниках научно-исследовательских организаций или институтов, которые содержат проверенную и достоверную научную информацию. В нашем случае студентам было предложено к просмотру видео Энтони Карбони (Anthony Carboni), автора англоязычного канала DNews на тему «Internet addiction». С целью контроля качества аудирования и уровня воспринимаемой аудиовизуальной информации мы считаем целесообразным задать учащимся ряд вопросов, благодаря которым преподаватель может их оценить. Примерные варианты вопросов:

- 1) Что делал автор вместо создания сценария видео об интернет-зависимости?
- 2) Какой тип взаимоотношений с интернетом у автора видео?
- 3) С какой деятельностью автор видео сравнивает теория интернет-зависимости?
- 4) Что необходимо нашему мозгу, чтобы выжить?
- 5) Какие еще проблемы с интернетом упоминаются в видео?

Подобные вопросы способствуют развитию навыков дискуссии в группе. Кроме того, предлагается, по результатам просмотра видеоматериала устроить дискуссию в парах, где студенты должны будут выделить плюсы и минусы постоянного доступа к интернету в условиях современных реалий. По результатам дискуссии студенты заполняют таблицу, которую необходимо подготовить заранее, и на основании которой преподаватель также сможет оценить работу студентов в ходе семинарского занятия. Следует отметить, что активное использование различных методик классификации получаемых знаний (таблиц, кластеров, графиков, схем и т.д.) благоприятно сказывается на усвоении языка, в особенности, среди студентов специальностей естественно-научного и математического циклов. Часть ответов, представленных в таблицах, можно попросить озвучить в аудитории, в зависимости от времени. Также стоит упомянуть, что проектная работа занимает значительное место в ряду методик обучения иностранному языку, так как любой язык лучше всего

функционирует и усваивается в группе, в среде, где учащиеся обсуждают его аспекты и анализируют нюансы восприятия на примере общения сверстников.

В данной связи в качестве проектной работы будет полезным разделить учащихся на группы в зависимости от числа студентов. В нашем случае студенты представляли групповые проекты по темам подраздела «Internet»: «Business opportunities of the Internet» (Бизнес-возможности сети Интернет), «Educational opportunities of the Internet» (Образовательные возможности сети Интернет) и «How does the Internet work?» (Как работает сеть Интернет?). Данные проекты явились завершением темы «Internet», а также позволили преподавателю наиболее объективно оценить степень активности каждого студента в группе. Здесь следует заметить, что, в ходе выступления группы учащихся не рекомендуется прерывать выступление комментариями по поводу грамматических, лексических или фонетических ошибок. Подобный подход может сбить выступающего с линии повествования, что негативно скажется на его дальнейшем рассказе. Мы считаем эффективным фиксировать ошибки различного характера в ходе выступления, а затем подробно разбирать их у доски перед всей группой. Тем не менее, не стоит указывать, кто из членов группы допустил ошибку, это необходимо подмечать только преподавателю с целью контроля уровня прогресса обучающихся. Подробное оглашение и разбор ошибок с упоминанием имен может негативно повлиять на желание студента изучать иностранный язык и лишить его мотивации. Таким образом, при условии, что мы затрачиваем одинаковое время как на индивидуальный, так и на групповой разбор ошибок, тем не менее, мы получаем куда более высокий эффект в последнем случае.

В завершение семинарского занятия учащиеся получают задания для самостоятельной работы студента для подготовки к следующему занятию, которые, по нашему мнению, должны содержать минимум 2-3 метода изучения иностранного языка. В данном случае, например, студентами были получены следующие задания: выполнение двустороннего перевода письменного упражнения из основного учебника, повторение лексического материала для подготовки к словарному диктанту, а также подготовка эссе на тему «Social meaning of the Internet».

Таким образом, в результате грамотного сочетания педагогических методик при обучении иностранному языку, а также при помощи тщательного подбора дополнительного материала по специальности в группе отмечается уровень прогресса владения английским языком. В течение периода обучения дисциплине «Иностранный язык» (английский язык) студенты получают навыки, необходимые для эффективного использования английского языка в письменной и устной речи, а также в профессиональной сфере и области научного исследования.

Литература:

1. Официальный электронный портал Национальной медицинской библиотеки США. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3341706/>
2. Стратегии и программы Республики Казахстан. Государственная программа развития и функционирования языков в Республике Казахстан. Официальный сайт Президента Республики Казахстан. Электронный ресурс. Режим доступа: http://www.akorda.kz/ru/official_documents/strategies_and_programs

UDC 81-13

IMPLEMENTING A NEW WAY OF ASSESSING LEARNERS' ACHIEVEMENTS

A. Koishigarina,
English Teacher, Moderator, Nazarbayev Intellectual School,
Aktobe, Kazakhstan
koishigarina_a@akb.nis.edu.kz

Түйін

Мақала Назарбаев Зияткерлік мектептерінің тәжірибесі негізінде жалпы білім беру мектептерінде оқушылардың жетістіктерін бағалаудың жаңа әдістерін енгізу және критериялы бағалаудың кешенді моделін қолданудың өзектілігі. Мақсаты: бағалау жүйесінің өзгеру себептерін, іске асырудың қиындықтарын, оқыту және оқу үдерісінде қолданылатын бағалау түрлерінің тиімділігін негіздеу. Кілт сөздер: бағалау, бағалау түрлері, оқыту.

Аннотация

В статье обосновывается актуальность внедрения новых подходов к оцениванию достижений учащихся и эффективность применения интегрированной модели критериального оценивания в общеобразовательных школах исходя из опыта работы Назарбаев Интеллектуальной школы. Цель: обосновать причины изменения системы оценивания, трудности внедрения, эффективность видов оценивания, используемые в процессе преподавания и обучения. Ключевые слова: оценивание, виды оценивания, преподавание и обучение.

With the current assessment system, determining the level of achievement of each student, ensuring individual progress in learning, establishing feedback from all participants of educational process, evaluation of the effectiveness of educational program was not possible as it was designed to allow only few students to succeed so there appeared a need for creating favorable conditions to permit the possibility that all students could succeed at some appropriate level, a need for a transparent, credible and objective assessment system based on common criteria that will provide timely support to any individual in achieving planned learning outcomes. So, the former system of assessment paved the way for a new one.

Nazarbayev Intellectual Schools are considered to be experimental platforms offering development, monitoring, research, analysis, approbation and implementation of new models of educational programs. Thus, within the framework of the updated curriculum, modifications in the assessment system resulted in the introduction of an integrated model of criteria-based assessment, developed in

cooperation with experts from Cambridge International Examination Board. A new system promotes intrinsic motivation and cooperative learning; engages learners into the assessment process, provides information on the strengths and weaknesses of learners; raises students' awareness; boosts their self-confidence; evolves students' reflective thinking though in some cases there exist possibility of subjectivity in grading, and it could be time-consuming especially when assessing group work.

When implementing a new system, teachers faced with a number of difficulties, such as: lack of resources, lack of time to achieve learning goals in speaking and writing, lack of experience in compiling tasks corresponding to the set objectives and descriptors. There were struggling moments but due to hard work and cooperation teachers managed to overcome encountered obstacles successfully.

The following types of assessment have been incorporated into the teaching process: formative and summative. As you know, formative assessment is assessment that gathers information about students' learning and is used throughout the lesson to track students' progress and make changes to instructions while summative assessment shows what students have learned and is used at the end of the unit or term to provide evidence of what students learned. Making use of formative and summative assessment methods offers various opportunities for students to develop their skills. Using the terms 'formative' and 'summative' assessment can give the impression that these are different kinds of assessment or are linked to different methods of gathering evidence. This is not the case; what matters is how evidence is used,' (Harlen, 2006). However, formative assessment enhances teaching and learning as it is ongoing process.

Having worked in the field of implementing assessment system no one can deny the significance of assessment of student's work and providing timely feedback in teaching and learning students. It is essential to provide students with assessment criteria before the work is undertaken but not after communicating the learning goals and assessment criteria using appropriate language and terminology which have been developed by learners. Actually, assessment focuses on developing the ability of students to assess themselves, evaluate their own performance and thus improve it.

To promote assessment in teaching and learning the teachers have to take into account of the following: observation, questioning technique, quality of their feedback, how effectively they encourage self-assessment and peer-assessment.

Observations. Observations aim at not only seeing if the pupils are learning or need clarification. Observations help teachers gather evidence of student learning that can be recorded and used as feedback for students about their study.

Questioning. Teachers need to plan questions beforehand to check students' learning at appropriate times. After posing the question, teachers need to allot time for thinking over the answer, not to correct immediately, reward the right answers, and disseminate the questions around the class so that all can participate.

Quality of feedback. Speaking of the quality of the given feedback it's worth mentioning about generalized statements that mean nothing to the student and do not

help to improve as in case if the teacher says: “There are some good points and bad points in your work-keep going!” The learner will feel himself confused, no practical advice is given how to improve and overcome shortcomings. Wiggins said, «Feedback is information. ‘Good job’ is not feedback’ it is praise. Praise isn’t information; it’s affirmation. Feedback is information you use. It’s descriptive and useful information about what you did and didn’t do in light of a goal”. Feedback should be constructive, helpful for students so that they are aware of certain areas that must be improved. If so, students are encouraged to contribute to classroom activities; their motivation is enhanced as they see their progress as a result of taking the action recommended in the feedback. Providing support and feedback is not about giving ready-made answers or offering solutions when the students get stuck, it’s about giving them a chance to ponder and find the answers themselves.

Oral and written feedback. When on the task the students are given oral or written feedback. It is believed that oral feedback has a greater influence on learners’ work than written one as it is provided within a very short period of time. It is significant to make use of corrective form of oral feedback as reformulating or recasting. Students are given written feedback with clearly defined criteria on standardized feedback sheets, which is preferable to have across the school. Teachers have to define the length of time that students will have to wait for their work to be returned and stick to that deadline. Apart from this, teachers have to decide on unified correction code for checking the students’ written work and introduce them to the learners in advance.

Peer and self-assessment. It is widely known that learning boosts when the students are fully occupied with the learning process. Learners began to understand assessment criteria and their progress is augmented, they can apply the assessment criteria to work done by their peers. So, peer assessment is one of the powerful ways for gathering information to evaluate students understanding according to predetermined criteria. If managed carefully it can increase the students’ responsibility and involve students in critical reflection.

Once students can use assessment criteria properly and can assess their peers’ work then they can be engaged into self-assessment tasks. Having acquired skills of peer –assessment the students are able to apply them to objective assessment of their own work. It is easy to assess the work done by someone but it a far more challenging process to judge one’s own work. However, it encourages students to reflect about their own learning. ‘Students who have well-developed assessment capabilities are able and motivated to assess, interpret, and use information from quality assessment in ways that affirm or further their learning.’ (Directions for assessment in New Zealand, 2009). Step by step students become proficient, they learn to set goals and define their next steps to achieving them moving to their autonomy.

The system of assessment has undergone enormous alteration and transition to the use of criteria-based assessment implemented firstly in NIS schools into

secondary schools has become an inevitable process. Adjustments are needed to improve the educational process, improve the level of students' knowledge and skills, thereby improve the quality of education provided, prepare students for real life, empower them to take part in their own learning, embed 21st century skills, so that school-leavers can compete and succeed in the information age.

References:

1. Dr. Cheryl A Jones. Assessment for Learning. The Learning and Skills Development Agency, 2005.
2. Rick Stiggins, From Formative Assessment to Assessment FOR Learning: A Path to Success in Standards-Based Schools, Phi Delta Kappan, Vol. 87, No. 04, December 2005, pp. 324-328.
3. Wiggins, G. Educational assessment: Designing assessments to inform and improve student performance. San Francisco: John Wiley. Flexibility Initiative, 1998.

UDC 81-13

HOW TO IMPROVE ESL LEARNERS' SPEAKING SKILLS OF GRADE 9 BY APPLYING APPROPRIATE METHODS

B. Kuanaliyeva, A. Kuanyshkalieva
English Teachers, Nazarbayev Intellectual School,
Aktau, Kazakhstan
kuanaliyeva_b@akt.nis.edu.kz
kuanyshkalieva_a@akt.nis.edu.kz

Резюме

*В статье рассматриваются проблемы и решения коммуникативных компетенций у учащихся 9 класса. Целью работы является анализ эффективных методов, примененных в исследовании действий. Исследованы разные приемы, которые способствовали повышению навыков говорения у учащихся. Сделан вывод о важности применения методов *Find someone who...?*, заучивание дефиниции новых слов, чтение адаптированной литературы. Рассмотренные в статье методы повысили мотивацию к изучению предмета и улучшили коммуникативную компетенцию у учащихся.*

Түйін

*Мақалада 9 сынып оқушылары арасында коммуникативтік құзыреттілік проблемалары мен шешімдері қарастырылады. Жұмыстың мақсаты зерттеуде қолданылатын әрекеттің тиімді әдістерін талдау болып табылады. Студенттер арасында сөйлеу дағдыларын жетілдіруге өз үлесін қосқан түрлі әдістемелер зерттелді. Жаңа сөздердің анықтамасын есте сақтап, бейімделген әдебиеттерді оқып үйрену, *Find someone who...?* әдістерін қолданудың маңыздылығы туралы қорытынды жасалады. Мақалада қарастырылған әдістер оқушылардың оқуға ынталандырды және олардың коммуникативтік құзыреттілігін арттырды.*

"Learning is a treasure that will follow its owner everywhere"
Chinese Proverb

Problem: Learners have difficulties expressing their opinions because of the lack of vocabulary on the appropriate theme.

Aim: To enlarge learners' vocabulary, avoiding hesitation to speak fluently, to expand their horizon by reading short stories, learning by heart definitions and synonyms or antonyms of words, creating monologues and dialogues on an appropriate theme.

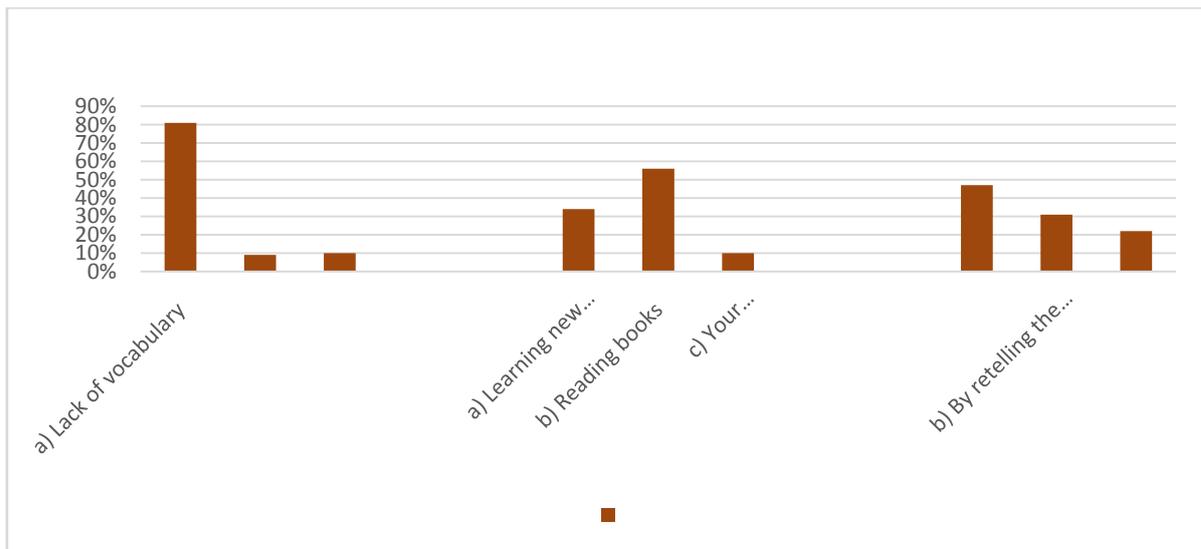
Outcome: Learners will be able to organize and increase communicative skills easily comprehending the context in different conversations.

Speaking is an important part of foreign language learning and teaching. It is one of the most productive activities in daily life and is the most important language skill because it is the main skill needed to carry out a conversation.

Before starting the research, we distributed the questionnaire for students, which is aimed to identify the relevance of conducting this research:

1. Why is it difficult to speak English?
 - a) Lack of vocabulary
 - b) I do not know grammar rules
 - c) I hesitate to pronounce words incorrectly
2. Which methods of learning can help you to improve your level of English?
 - a) Learning new words by heart/memorizing them
 - b) Reading books
 - c) Your suggestion_____
3. How would you like to practice new words?
 - a) By creating and acting dialogues, monologues
 - b) By retelling the topics
 - c) By singing karaoke songs in English

Research was conducted among 20 students of grade 9. For the first question, 16 students answered that the main difficulty is a lack of vocabulary, 2 students chose the answer 'I do not know grammar rules' and the other 2 students hesitate to pronounce words incorrectly. For the question: 'Which methods of learning can help you to improve your level of English?' Six students chose the answer 'learning new words by heart/memorizing them', 12 of them chose reading books, two of them find someone who and making up dialogues. For the third question, 'How would you like to practice new words?' 10 students chose the answer 'By creating and acting dialogues, monologues', 6 of them by retelling the topic, 4 of them by singing karaoke songs in English.

Methodology, Methods, Research Instruments or Sources Used

Based on learners' answers, we decided to start our classroom action research with the activity 'Find someone who...?' on the theme Charity. Students were provided with worksheets. The task was to make up an interview and identify the student who fits most of the questions. This activity helped learners to know each other better and involved moving around and the questions were supposed to be fun to motivate students to fill their page by speaking to other students.

The next step was Vocabulary activities for memorizing the new words with their definition and synonyms or antonyms and Celta techniques like snowball, find the hidden picture (with new word), find the word and say stop. In addition, in each lesson, students were given new words with definitions and we asked them to give their own definition shortly, just to know their understanding. The answers were not correct, but learners always stayed active and tried to explain the meaning of the words by using dictionaries for complex sentences. After, the teacher gave correct directions how to work with new words, for example, working with synonyms and antonyms of the words to explain the new word correctly. During the week we used to have four classes, each of them lasts for 40 minutes. In these lessons, we tried to give them at least 10 new words. The task was to learn by heart the given topical vocabulary with their definition. In addition, we had two extra lessons in a week, where learners could pass the learnt words. Students were motivated to use those words in sentences, then made up dialogues in pairs and monologues. Thus, they expand their vocabulary stock and could express their thoughts easily.

Reading can open learners' mind to brilliant new worlds and take them to a new level of English language learning. Adopting English books as learning tools can help you reach English fluency faster than ever before. The final method to improve students' speaking skills was reading fiction and non-fiction books. Firstly, we chose 10 books: Alice in wonderland by L.Carrol, Blackbeard's Treasure by J. Dooley, Around the World in 80 days by J.Verne, The Canterville Ghost by O.Wilde and etc. for compulsory reading. In every extra lesson learners used to pass what they read by retelling the story. Also, this activity helps them to memorize grammar structures, to

enrich their vocabulary stock, to give short summary of it. It may feel like a slow process, but it is effective.

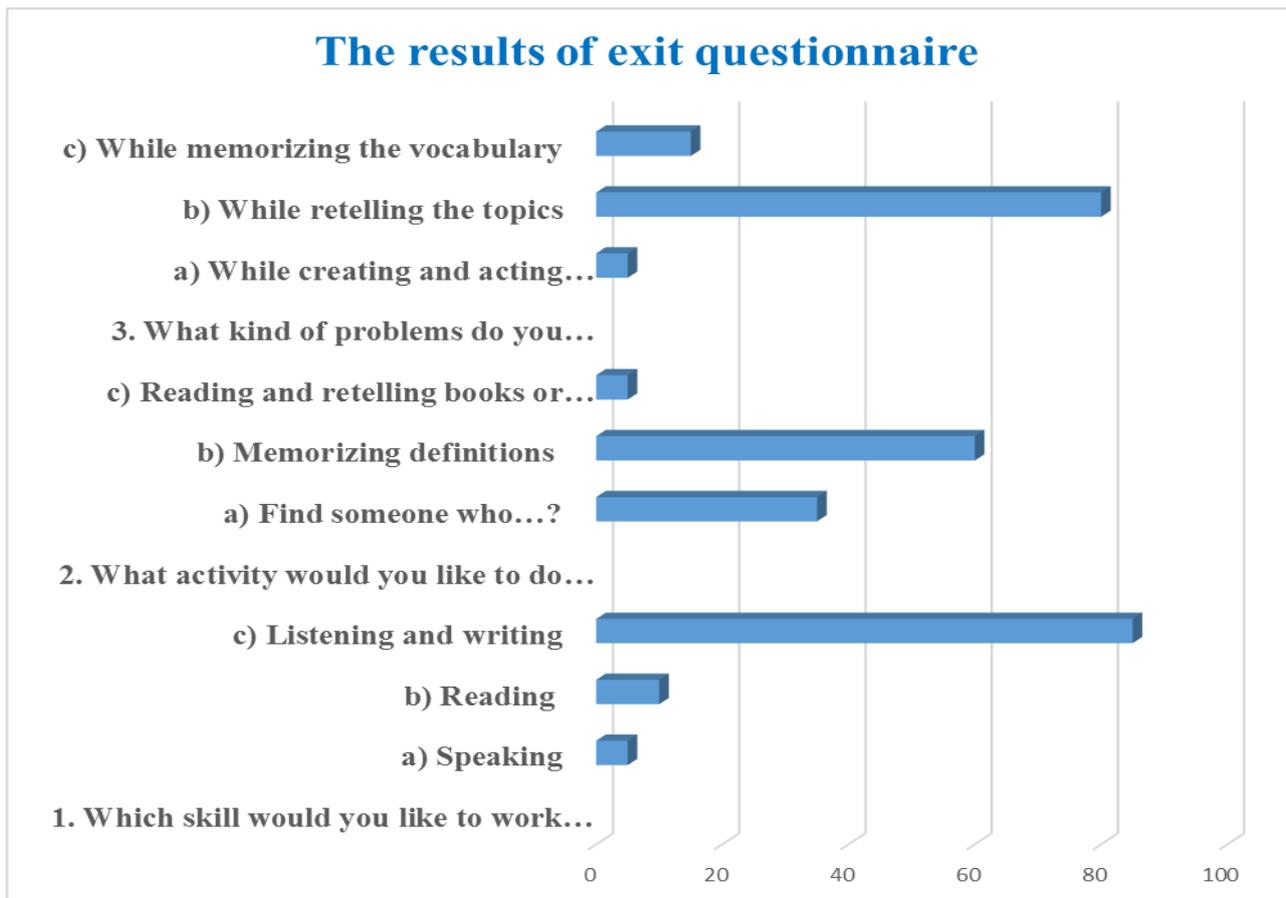
Using these methods during our classroom action research, first time it was clear that the students faced problems like memorizing words with definitions, because of lack of time, there was not enough time to translate and understand every word in definition. The main point of the speaking activity is language express meaning. The speakers express their intended meaning to the listeners so that the listeners can make sense of the speakers.

To solve these problems, teachers used to work with students longer, in order to involve them in speaking with pairs and making dialogues. However, the activity find someone who... was an effective way to keep in touch with every single student in the class, to find out more information about others and supported friendly atmosphere between group mates. It was a good psychological warm-up to the research. In addition, this activity helped to master the structure of simple tenses. One of the methods of improving speaking skills and enriching vocabulary stock through reading books it is clear that students had difficulties with understanding the text and translating the words in it, even they could not understand the tenses of the words written.

Therefore, they could not retell the meaning of read story. Later, they looked up the words and tried to deduce their meaning. After reading the first book in the given list, they overcame their fear and started to read books by themselves without waiting for a task from the teacher. Learners were able to organize and increase communicative skills easily and kept in touch in different conversations.

Concluding the study, we distributed the exit questionnaire for a student, which is aimed to identify the appropriate methods to expand speaking skills:

1. Which skill would you like to work on?
 - a) Speaking
 - b) Reading
 - c) Listening and writing
2. What activity would you like to do to improve your speaking skills?
 - a) Find someone who...?
 - b) Memorizing definitions
 - c) Reading and retelling books or stories
3. What kind of problems do you face while speaking?
 - a) While creating and acting dialogues, monologues
 - b) While retelling the topics
 - c) While memorizing the vocabulary

The students had high motivation in the speaking learning process. The students reduced the anxiety by real-time doing interaction.

References:

1. Rogova G.V., Rabinovich F.M, Sakharova T.E. teaching foreign languages in secondary school. M: Education,1991.
2. Brown, H. D. (1994). Teaching by Principles: Interactive Language Teaching Methodology. New York:Prentice.
3. Brown, H. D. (2001). Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy, 2nd. Hall Regents. Edition. New York: Longman.
4. Richards, J.C. (2005). Communicative Language Teaching Today. Singapore: SEAMEO Regional Language Center.
5. Рамазанова В.Б. 2007. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/metodika-ispolzovaniya-igrovykh-tehnologii-v-obuchenie-angliiskomu-yazyku-uchashchikhsya-na#ixzz542XAxniY>
6. Bakytova A., Zhumanova R. The effectiveness of using speaking tools in learning foreign language // Foreign language at school. 2011
7. M.Afrizal. Almuslim University, Bireuen. 2015. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://download.portalgaruda.org/article.php?article=345356&val=3924&title=A%20CLASSROOM%20ACTION%20RESEARCH:%20IMPROVING%20SPEAKING%20SKILLS%20THROUGH%20INFORMATION%20GAP%20ACTIVITIES>

**ШЕТЕЛ ТІЛДЕРІ САБАҚТАРЫНДА СЫН ТҰРҒЫСЫНАН ОЙЛАУ
СТРАТЕГИЯЛАРЫН ЕНГІЗУ ТУРАЛЫ**

З.Сулейменова

филологияғылымдарының кандидаты, ағылшын және неміс тілдері кафедрасының
доценті, Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе Өңірлік Мемлекеттік университеті

Ақтөбе, Қазақстан

zamz@inbox.ru

Түйін

Мақалада ағылшын тілі сабақтарында сын тұрғысынан ойлау әдісі қарастырылады. Сын тұрғысынан ойлау әдісі студенттерді берілген тақырып бойынша тиісті ақпарат жинауға, мәселелерді сын тұрғысынан талдауға үйретеді.

Abstract

The article deals with the problem of teaching English and use of critical thinking method at the lessons. The critical thinking method gives the students opportunity to think creatively, to solve a problem.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев

«Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты Қазақстан халқына Жолдауында (31 қаңтар 2017 жыл) «Білім беру жүйесінің рөлі өзгеруге тиіс. Біздің міндетіміз – білім беруді экономикалық өсудің жаңа моделінің орталық буынына айналдыру» дейді. Жолдауда оқыту бағдарламаларына өзгертулер енгізу керектігі баяндалады. Білім алушыларды сыни ойлау және өз бетімен жұмыс жасауға бағыттау керек екеніне де баса назар аударылады.

Қазіргі заман талабына сай оқытушылар өмір бойы ізденісте жүру керек. Білім сапасы мен білім деңгейі жоғары және заманауи талаптарға сәйкес болуы тиіс. Біздің еліміз болашақ мұғалімдерді дайындауға ерекше мән береді. Мұғалімдер бүгінгі таңда үздіксіз кәсіби дамуға бағыт алады. Қоғамда мұғалімнің рөлі үлкен, себебі мұғалім оқушыларды өз бетімен білім алуға, тиімді диалог жүргізуге, өз елін құрметтеуге, дамып және өзгеріп жатқан әлемде сын тұрғысынан ойлап, белсенді азамат болып өмір сүруге үйретеді. Оқытушылар педагогикалық процесті сапалы ұйымдастыруы және басқаруы қажет. Оқу процесі бүгінгі таңда білім алушыны жеке тұлға ретінде қалыптастыруға бағытталуда. Оқытушылар сабақ барысында оқушының өзін-өзі ашуына, өзін көрсете білу мүмкіндігіне жағдай жасайды. Білім бакалаврының білім деңгейіне қойылатын талаптарын ескере отырып, сапалы білім беру жолдарын табу керек. Сын тұрғысынан ойлау шетел тілдері сабақтарында өте маңызды болып табылады. Сын тұрғысынан ойлау студенттерді берілген тақырып бойынша тиісті ақпарат жинауға, мәселелерді сын тұрғысынан талдауға үйретеді. Сын тұрғысынан ойлау мәселесі көп зерттеушілердің еңбектерінде қарастырылады, атап өтсек, олар Н. Astleitner, С. Myers, И. О. Загашев, С. И. Заир-Бек т.б. Сын тұрғысынан ойлау диалогтық оқытумен тығыз байланыста қолданылады және осы мәселені әңгіме арқылы

дамытады. Барлық сабақтар, тапсырмалар сұрақтармен басталады: бүгінгі сабақта қандай тапсырмалар жасаймыз? қай әдісті пайдаланған тиімді болады? мен мына жағдайда не істеуім керек? Студенттерді сын тұрғысынан ойлап үйрету үшін оларды көбірек диалог пен дәйектеуге, пікірталасқа тарту керек. Сын тұрғысынан ойлау – бақылау, тәжірибе нәтижесінде алған ақпаратты ұғыну, бағалау, талдау және синтездеуде қолданылатын әдіс болып табылады. Бұл үдеріс болжамдарды, мәселелерді, шешудің жолдарын табуды қамтиды. Осы түйінді идеяларды шетел тілдері факультетінің студенттеріне түсіндіруді мақсат еттім. Сын тұрғысынан ойлау идеялары: мәселе бойынша мәлімет жинау; дәлелдерді сын тұрғысынан талдау мен бағалау; жорамал және болжам жасау; болжамдар мен ұсыныстарды қайта қарау.

Мен сабақта түрлі жаңа әдіс-тәсілдер қолдана отырып студенттердің сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамытуға мақсат қойдым. Осы мақсатқа жету барысында мен «Миға шабуыл» әдісін қолданып, “Culture of USA” тақырыбын талқылап бастадым. Have you ever been to the USA? What do you know about American culture? What do you know about people in the USA? What words do you remember when you hear about the USA? т.б. сұрақтар қойдым. Студенттер көп сөздер айтып бастады. Оның ішінде: Hollywood, Macdonalds, Work and Travel, their Life Style, секілді жауаптар бере бастады. Мен әрі қарай сұрақтар жалғастыра бердім, студенттер өздері айтқан ассоциацияларына түсініктеме берді. Студенттер ойларын еркін жеткізді. Мен олардың айтып жатқан ойларына ешқандай сын бергенім жоқ. Сонымен қатар осы сабақ үстінде «Кинометафора» әдісін қолданып студенттердің ой-өрісін, ойлау қабілетін дамыттым. «Тоңып жатқан бала» жайында өз ойларын, ой-пікірлерін айтты. Ол бала неге далада қалған екен, оған неге көмек көрсетілмеді көпке дейін, олар өздері сол көшеде өтіп бара жатқан жағдайда не істер еді деген сұрақтарға ой салды. Осындай үйлері жоқ адамдар болмау үшін не істеу қажет, оларға қалай көмектесу керектігі жайында «Кейс – стади» ұсындым. Студенттер топтарда осы мәселені шешу жолдарын табу жайында ағылшын тілінде талқылады. Әр топ үш тиімді шешімнен табуға тиіс болды. Мен әр топ қасына барып талқылауларын тыңдап, барлық студенттер сөйлеп отырғанын байқап бағаладым. Олар шешімдерін шығарып болғаннан кейін өз идеяларын басқа топтарға таныстырды. Басқа топтар сұрақ қою арқылы осы мәселені талқылады. «Сұраққа жетіп ал» әдісі негізінде мен үй тапсырмасын, Intercultural communication мәселесін қаншалықты түсінгенін анықтап бағаладым. Өте тиімді жұмыс болды. Студенттер тәжірибе басында доптан қашып сөйлеуге ұялып қорқып отыратын. Бұл жолы өздері бір-біріне доптарды бере отырып сұрақтар қойып, жауаптарын түсіндіріп отырды. Менің түсінгенім осы курстың нәтижесінде: менің студенттерім менің сабақтарыма қызығушылық танытты, асыға күтетін болды. Өздерін еркін және сенімді ұстайтын болды. Ойларын ашық айтып, пікірталасқа түсетін болды.

Студенттер Culture Shock, Verbal Communication, Non verbal Communication тақырыптарын сараптап, ақпаратпен жұмыс жасап, мәселелер туралы өздерінің елестетулерімен таныстырды. Курста үйренген және сабақтарымда қолданған әдістер студенттердің бір-біріне сұрақ қою, мәселені зерттеу арқылы, сын тұрғысынан ойлауын дамытты.

Студенттер Culture Shock тақырыбын талқылап түйінді ойларын саралауға жетеледі. Студенттер топта бір – бірімен жарысып жаңа сөздер ойлап тауып логикалық ойлау қабілетін, сөз қорын дамытты. Шетел тілдерін оқытуда сөздік қорын байытуға үлкен мән береміз.

Студенттер “Culture Shock”, “Verbal and Non verbal Communication” тақырыптарын саралап, талқылауда.

Студенттер “People prefer to choose only computer mediated communication” тақырыбын талқылауда.

Мен сабақтарымда кіріспе бөлімінде - сұрақтар қою, негізгі бөлімде - жауаптар іздеу, тақырыпты зерттеу, қорытынды бөлімде - тақырыпты талқылау, рефлексия жасату арқылы студенттердің сын тұрғысынан ойлау қабілеттерін дамыттым. Әр тақырыпты талдағанда студенттің өзіндік жеке сыни ойлауы, сын тұрғысынан ойландыратын сұрақтар қойып үйренуге, жаңа идеялар ойлап табуға үйреттім. Студенттер бұрынғы білімін жаңа біліммен байланыстырды. Жаңа түсініктерді, жаңа ақпаратпен толықтырып, кеңейте түсті. Студенттер үшін сабақтар өте қызықты өтті. «Менің есімімнің

тарихы» әдісі студенттер үшін өте қызықты болды. Себебі, адам өз есімін естігенді ұнатады. Көбінесе қазақ отбасында баланың есімін үлкен кісілер қояды. Олар есімдерді тек жақсылыққа болжап қояды. Бұл әдістің мәні зор болды. Студенттер үйлерінде талқылап, группаластар арасына келіп өз тарихтарымен бөлісті. Бұл менің сабақтарымда бұрын болмаған жайт. Әрине мен сабақтарымда студенттерге тәрбие беріп отыратынмын. Көбінесе менің екінші мамандығым заңгер болғандықтан, мен осы тәртіп сақтау жағына, қоғамда адам өзін қалай ұстау керек, не істеуге болады, не істемеу керегін айтатынмын. Студенттерді әрқашан елімізді мақтан етуге, сүйуге үйрететінмін. Осы әдіс менің жұмысымда үлкен көмек болды, студенттер ұлттық құндылықтарға сын тұрғысынан қарады. Олардың зерттеушілік дағдылары дамыды және өзара қарым-қатынастары жақсарды. Сабақтарда мен сергіту сәттерін кеңінен пайдаланамын «шаттық шеңбері» т.б. Бұл сергіту сәттері студенттердің көңіл-күйлерін жақсартты. Менің сабақтарымда олар өздерін еркін сезінеді. Барлық тапсырмаларды уақытында орындап мені қуантып отырады. Сын тұрғысынан ойлауды қалыптастыратын жұмыс түрлерін сабақтарымда қолданамын. Мен сабақтарыма дайындалған кезде сыни тұрғыдан көп ойланамын. Қойылған мақсаттарыма тек сол арқылы жетуге болатынын түсіндім. Болашақта мен осы сын тұрғысынан ойлауды, сол арқылы сабақтарымды жүргізуге мақсат қойып отырмын. Қысқа мерзімді жоспар арқылы көп тапсырмалар жасауға және жаңа әдіс-тәсілдерді тиімді пайдалануға болады. Мен сабақтарымды интерактивті түрде өткіземін және рефлексияға ерекше көзбен қараймын.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Загашев И. О., Заир-Бек С. И. Критическое мышление: технология развития. СПб: Альянс-Дельта, 2003. 284 с.

PART III
COMMENTARY

UDC 81-11

**TEACHING MATHEMATICS IN THIRD LANGUAGE
THROUGH TEAM-TEACHING**

Bakyt Alzhanova,
Mathematics teacher, Nazarbayev Intellectual School of Physics and Mathematics,
Aktobe, Kazakhstan
alzhanova_b@akb.nis.edu.kz

Martin Johnson Asega,
Mathematics Teacher, Nazarbayev Intellectual School of Physics and Mathematics,
Aktobe, Kazakhstan
johnson_m.@akb.nis.edu.kz

Резюме

Проект Назарбаев Интеллектуальные школы (далее NIS) начался в 2008 году через несколько лет после запуска президентом культурного проекта «Триединство языков» 2007 года. Он заложил основу казахстанской модели многоязычия, претендующей на казахский язык как государственный язык, русский как язык межэтнического общения и английского языка как языка успешной интеграции в мировую экономику и сообщество. С тех пор NIS реализует множество проектов, которые позитивно влияют на систему средней школы, например, на проектирование и разработку новых интегративных учебных планов. Одной из ключевых особенностей этой учебной программы является трехязычная политика, которая привела к использованию технологии CLIL. Поскольку местные преподаватели не были готовы преподавать на иностранном языке, метод группового обучения был единственным способом развития языковых навыков учащихся и преподавателей.

В результате в NIS было введено командное обучение в числе других причин: внедрение местных преподавателей в современные методы обучения, обучения и оценки, поощрение профессионального диалога между местными и международными учителями, содействие обратной связи с работой местных учителей, улучшение предлагаемой поддержки индивидуальным студентам, создавать возможности для дифференцированного обучения и предоставлять возможности для интеграции обучения контента и информационной грамотности.

Түйін

Назарбаев Зияткерлік мектептерінің жобасы (бұдан әрі - Назарбаев Зияткерлік мектептері) 2008 жылы Президенттің «Тілдердің үштұғырлығы» мәдени жобасын іске қосқаннан бірнеше жыл өткен соң басталды. Ол қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде, этносаралық қарым-қатынас тілі ретінде орыс тілін және жаһандық экономика мен қоғамдастыққа сәтті кірігу тілі ретінде ағылшын тілін көптілділіктің қазақстандық моделінің негізін қалады. Содан бері NIS жобасы орта мектептердің білім беру жүйесіне оң ықпал ететін жобалардың аралуандығын жүзеге асырады, мысалы, жаңа кіріктірілген оқу

бағдарламаларын жобалау және дамыту. Осы оқу бағдарламасының басты ерекшеліктерінің бірі - CLIL технологиясын қолдануға әкелген үштілділік саясаты. Жергілікті мұғалімдер шет тілінде сабақ беруге дайын емес болғандықтан, командалық-педагогикалық әдіс жергілікті оқушылар мен мұғалімдердің тілдік дағдыларын дамытудың жалғыз жолы болды.

Нәтижесінде NIS жобасында топтық оқыту басқа себептермен енгізілді: жергілікті мұғалімдерді заманауи оқыту, оқыту және бағалау әдістерін енгізу, жергілікті және халықаралық мұғалімдер арасындағы кәсіби диалогты ынталандыру, жергілікті мұғалімдердің жұмысына кері байланысты қамтамасыз ету, ұсынылатын қолдауды жақсарту жеке оқушыларға, дифференциалды оқыту үшін мүмкіндіктер жасау және мазмұнды оқыту мен ақпараттық сауаттылықты интеграциялау үшін мүмкіндіктерді қамтамасыз ету.

Introduction. The notion of team teaching has been bandied about for some time now – it has enjoyed brief periods of interest since its introduction at NIS– and yet few, if any, of the handbooks currently used in EFL make any but passing reference to it. One thing that should be said before we begin is that although all the ideas and comments concerning team teaching refer to two teachers only, there is no reason why three or perhaps even more teachers could not participate in a team teaching project both at the planning stage and during the lesson itself. The introduction of team teaching at NIS has had its fair pros and cons since its inception.

1. Literature Review.

1.1 What is team teaching and why should we use it?

Team teaching is the method where two or more teachers work collaboratively during the lesson. They plan and conducting lessons together. The use of team teaching method increases not only the quality of learning outcome, but also ensures that students take responsibility for their learning. According to Quinn, S. and Kanter, S [1] the impact of team teaching is directly related to the teachers' collaboration on their work, only then team work can show its best outcome Faculty must make the shift from being “experts” to being “expert learners,” for in the collaborative classroom, teachers and students join in a shared process of intellectual discovery.

1.2 Ways of implementing team teaching in Mathematics

Krammer, Mathias, Gastager, Angela, & Gasteiger-Klicpera [2], “Teacher collaboration and the consequences of different team compositions of co-teaching teams. Does the way of team composition matter?” Teachers who can choose their team partner on their own show significantly higher ratings of sharing responsibility in the classroom than their counterparts who work in teams composed by the school administration. In addition, teachers who can choose their team partner on their own show significantly higher ratings of having enjoyment with the co-teaching process than their counterparts who work in teams composed by the school administration. Several collaborative teaching approaches have proven to be successful to guide educators who work together in co-teaching partnerships to differentiate instruction.

The approaches include:

1. **Supportive Co-teaching** - Where the one member of the team takes the lead role and the other member rotates among students to provide support. In this

case for example one teacher may distribute lesson materials and provide necessary guide to students while the other teacher delivers lesson.

2. **Parallel Co-teaching** - Where support personnel and the classroom teacher instruct different heterogeneous groups of students.

3. **Complementary Co-teaching** - Where a member of the co-teaching team does something to supplement or complement the instruction provided by the other member of the team e.g., models note taking on a transparency, paraphrases the other co-teacher's statement. Parts of lesson are shared amongst the co teachers and they interchange systematically during the entire lesson

1.3 Advantages and disadvantages of team teaching in Mathematics

1.3.1 Merits. It replaces traditional lesson to the modern and active lesson style, which is conducted by two teachers simultaneously. Learning from two teachers increases and stimulates students' physical and mental work;

Students Teamwork improves the quality of teaching as various experts approach the same topic from different angles. Students can observe teachers behavior and want to learn some teachers individual features in explaining given concept.

By working in one team, teachers share pedagogical knowledge and experiences, hence they learn from each other. Consequently it affects positively to the learning outcome of students;

In team teaching teachers have an opportunity to use technical devices effectively: while one teacher conduct lesson second teacher can prepare educational devices for the next steps of the lesson;

The team cuts teaching burdens and boosts morale. The presence of another teacher reduces student-teacher personality problems. In an emergency one team member can attend to the problem while the class goes on.

1.3.2 Demerits. Team teaching is not always successful. Some teachers are rigid personality types or may be wedded to a single method. Some simply dislike the other teachers on the team. Some do not want to risk humiliation and discouragement at possible failures. Others are unwilling to share the spotlight or to lose total control.

Team teaching makes more demands on time and energy. Members must arrange mutually agreeable times for planning and evaluation. Discussions can be draining and group decisions take longer. Rethinking the courses to accommodate the team-teaching method is often inconvenient.

Opposition may also come from students, parents, and administrators who may resist change of any sort. Some students flourish in a highly structured environment that favors repetition. Some are confused by conflicting opinions. Too much variety may hinder habit formation.

Apart from accepting the change in form of teaching, teachers often have rigidity to accept and adjust with other teachers. Working in a team demands accommodating ideas of others. However due to personal egos, this may not be the case.

While devising creative curriculum & engaging students in interactive session, the curriculum may fall behind. Though creative teaching is necessary, it is also important for completing the course syllabus. This is one of the major challenges faced during team teaching.

1.4 Challenges of implementing team teaching in Mathematics Lessons. The SWOT analysis for the local math teachers team-teaching with international teachers shows the following strengths' and weaknesses

Strength	Weaknesses
1.Deep <i>theoretical</i> knowledge in Mathematicsof local teachers is strong; 2.Can explain material in <i>Kazakh and Russian language</i>; 3. Know different kind of pedagogical approaches and able to share them. 4.Knowledge in the plane geometry and stereometry is deep when compared to the international Math teachers (because of curriculum difference)	-Knowledge of English language is low and not sufficient to explain the material clearly. -Local teachers knowledge of statistics is low; -Unable to use educational resources(internet resources) which are in English; -Local teachers lack experience in preparing students for international subject exams such as SAT,GMAT,SET etc -Weak knowledge about the application of theoretical knowledge in real life;
Opportunities	Threats
Local teachers can improve and develop their: - English language skills in subject terminology; - ability of English language in general including everyday spoken English; - ability of using different kind of learning resources in English; - multicultural competences by working with international staff, familiarize themselves with cultures of different nations and countries; - pedagogical approaches and their use; - knowledge about statistics and learn to teach this mathematical topic as	-Local teachers may not implement trilingual policy to the latter especially where it causes conflict and job loss. -They may learn English in a leisurely manner impacting negatively on the developmental agenda of NIS. - Local teachers competence of working with International teachers is low; - Local teachers are unable learn some of pedagogical approaches; - Local teachers learn statistics on their own hence this can affect negatively to the implementing of curricula; - students enrolling rate to the international universities where SAT exam results are mandatory is low due to

15th International Conference KazTEA Proceedings 'Integrated Learning to Values for Human Development' on June 15-16, 2018

well as organizing statistical research; -knowledge about international exam as SAT and learn the way to prepare students for these exams; - ability to use theoretical mathematical knowledge in real life by solving practical tasks which is related to the real life; - practical knowledge on differentiation as well as paying extra attention to gifted and talented students;	lack of the preparatory skills by teachers.

The SWOT analysis of international Math teachers team-teaching with local teachers shows the following strengths' and weaknesses:

Strengths	Weaknesses
- The level of English language is high; - They know statistics better than local teachers and ready to teach it; - Know different kind of pedagogical approaches and able to share them. - Know variety of learning resources in English language web-sites; - Many of them have been working around the world, hence know the leading-edge pedagogical technologies;	- They cannot explain lesson materials in Kazakh or Russian if students find difficult to understand the context in English; - Not all of international teachers knowledge in Math is corresponding to our needs; - Most of them have limited stereometry/geometry knowledge.
Opportunities	Threats
-Good opportunity to learn and better their Kazakh and Russian language knowledge; -Can develop their Mathematical knowledge deeper than it was; -To improve their knowledge in plane and space geometry by solving different geometry tasks; -To share and teach each other variety of pedagogical approaches as well as assessment system;	-International teachers see no need to learn some of the pedagogical approaches in our curriculum; -International teachers may not fully implement trilingual policy to the latter especially where it causes conflict and job loss. - International teachers' competence of working with local teachers may not be to the expected level and may correspond negatively on learning outcomes.

-Working together with local teachers to develop the Math curricula;	- International teachers may disagree with systemic pedagogical approaches. - International teachers may end up learning space geometry on their own, hence this can effect negatively to the implementation of curricula.

Research Questions

In order to find out the NIS teachers' readiness and willingness to apply team teaching approach in their Mathematics lessons, quantitative and qualitative research was carried out seeking to address the following 2 key research objectives / questions:

1. What are the collaborative ways of implementing team teaching in Math lessons?
2. What are the advantages and disadvantages of implementing team-teaching in Math lessons at NIS schools?

There were 24 teachers who were involved in this research.

2. Methodology

2.1 Lesson observations. Lessons were observed using a checklist that encompassed use of CLIL in lesson delivery, the best practices employed during the lesson and the challenges faced by the two co teachers. The lessons were not observed for critical, evaluative or monitoring purpose. The focus on observations was made on teachers' use of L1 and foreign language to delivering content. All the lessons were taught in team: local teacher with international teacher speaking English only.

2.2 Interviews. Structured interviews with team teachers of grades 10-12 were conducted to reveal teachers views on team teaching i.e. best practices and merit/demerits . The teachers who took part in the research were asked three (3) questions concerning their team taught lessons. Conductedduring the application of CLIL. The questions of the interview were aiming at revealing the teachers' best approach to team teaching and its merits/demerits. All the participants' answers were on the basis of anonymity.

3. Research results and analysis

Table 1: Ways of implementing team teaching.

Category	Subcategories	Number of Statements	Examples of Statements
What are the collaborative ways of	Supportive Co-teaching	14	"...One of us can provide lead role ..." "...One does the teaching while the

**15th International Conference KazTEA Proceedings'Integrated Learning to Values
for Human Development'on June 15-16, 2018**

implementing team teaching in Math lessons?			other rotates providing support...” “one does the teaching while one shows the visual demonstration...”
	Parallel Co-teaching	6	“...one teaches gifted while the other teaches the average ones..” “ ...divide them in groups and each one of us takes one group..”
	Complementary Co-teaching	4	“...we share parts of the lesson....” “... one does introduction and conclusion and the other main lesson....” “.. we divide the lesson into two parts....”

The analysis of the research data indicates that most teachers employ supportive co-teaching. However for successful team teaching, complementary co-teaching is the desired approach at NIS. The lesson is supposed to flow with co teachers interchanging swiftly. Some Math teachers use parallel co-teaching, although this isn't the best approach but it works when a class has two set of groups of learners.

Table 2: Merits ad demerit of team teaching.

Category	Subcategories	Number of Statements	ExamplesofStatements
Merits and demerits of team teaching	Modern and active lesson style	5	“...lesson well structured....” “...incorporation of different teaching styles...” “.. with 2 or more teachers there is good class control...”
	Share pedagogical knowledge	16	“...Teachers learn from each other...” “...team teachers share different content concepts approaches...” “..teachers refresh various lesson delivery aspects by observation...”
	Improve student participation	3	“.. learners are free to consult any of the team teachers...” “... during group discussion many learners views heard...”

**15th International Conference KazTEA Proceedings'Integrated Learning to Values
for Human Development'on June 15-16, 2018**

			“... Gives teachers opportunity to invite more students for additional lessons....” “... increases chances to help weak students...”
Demerits	Rigid personality types	10	“...some teachers are dinosaurs...” “... some teachers feel they may lose control ...” “...some co teachers do not like being observed....”
	Time demanding	9	“... team teaching calls for continuous team planning...” “... Selection of materials for the lesson takes time due to team aspect...” “... group discussions, and demonstrations take longer....”
	Lack of flexibility	5	“...team teachers may be unwilling to accommodate views of others...” “...last minute changes may not get well with some co teachers...”

The analysis of the research data made it evident that most teachers believe that team teaching mathematics enable them to share pedagogical knowledge. This could be attributed to different personalities coming from different educational systems. However, they are worried about the amount of time spent during lesson planning for a successful team teaching lesson. Besides, some personalities are not team players and therefore lack flexibility.

4. Recommendation.

Always plan the lesson together. The key idea of team work is dividing responsibilities equally or in the best possible manner. This is only possible when lesson planning is done as a team.

Team members should maintain the proper perspective about what is happening with students and themselves. Use humor to keep the team positive and on target.

Don't hold grudges against team members, everyone must work together in a friendly manner. Team members must be flexible, direct, honest, kind, professional, friendly, and keep a positive attitude and a good sense of humor."

Always share teaching strategies, criticize each other with respect and honesty and keep each other focused when you get sidetracked.

5. Conclusion

Co-teaching has a tremendous potential as a strategy for improving the achievement of diverse learners. However, the emerging research base indicates that it is a far more complicated option than it may at first appear. In this article we have attempted to take a new look at the practice of team teaching. Placing the emphasis on the great rewards to be reaped from creative collaboration at all stages of the lesson from planning, through the lesson itself to feedback. We have pointed out new possibilities towards which thinking on team teaching might usefully be directed. Team teaching partnerships require more than a casual agreement to work together in a classroom. For it to be more effective logistics must be addressed so that teachers schedules permit co-planning, teachers working relationships and classroom roles are addressed and administrative support put place.

References:

1. Quinn, S. and Kanter, S. (1984) "Team Teaching: An Alternative to Lecture Fatigue", Innovation Abstracts, Volume 6, No. 34, Eric Document: ED 251 159.
2. "Teacher collaboration and the consequences of different team compositions of co-teaching teams. Does the way of team composition matter?" by Krammer, Mathias, Gastager, Angela, & Gasteiger-Klicpera
3. Assel Kambatyrova Junior researcher Nazarbayev University Graduate School of Education «Подготовка педагогических кадров на английском языке в контексте внедрения трехязычного обучения в секторе среднего образования Республики Казахстан» г.Астана – 2015 г.
4. Кіріктірілген білім беру бағдарламасы «Математика» пәні бойынша оқу бағдарламасы, Жоғарғы мектеп (11-12 сыныптар) Маусым 2014
5. Кіріктірілген білім беру бағдарламасы «Математика» пәні бойынша оқу жоспары. Жоғарғы мектеп 11 сынып. Маусым 2014
6. BEGGS, DAVID W., III. 1964. Team Teaching: Bold New Venture. Bloomington: Indiana University Press.
7. StateUniversity.com. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://education.stateuniversity.com/pages/2493/Team-Teaching.html#ixzz3CvpIfP8M>
8. Team-teaching policy of NIS schools.
9. Friend, M. & Cook, L. (1996a). Interactions: Collaboration skills for school professionals. White Plains: Longman.

UDC 81-13

MASHAV PROGRAM AS A MEANS OF PROMOTING INNOVATION IN KAZAKHSTANI EDUCATION

Valeriya Golovintseva
Teacher-moderator of English,
Nazarbayev Intellectual School of Chemistry and Biology,
Pavlodar, Kazakhstan
golovintseva_v@pvl.nis.edu.kz

Түйін

Бұл мақалада Израиль мемлекетінің сыртқы істер министрлігі қарамағындағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту агенттігінің бастауымен жүргізілген бағдарламаға қатысу тәжірибесі ұсынылған. білім беру саласындағы инновациялар мен кәсіпкерлік курсы өзіне инновациялық орталықтардың, зерттеулер, даму және инновациялар бөлімінің өкілдерімен кездесулер мен сабақтарды қамтыды. Курс барысында ғалымдар мен кәсіпкерлер білім беру саласына инновацияларды қалай еңгізетіндері жайлы бөлісті. Сонымен қатар, бағдарлама қатысушылары Израиль мемлекетінің инновациялық мектептеріне барып, тәжірибе жүзінде білім беру жүйесіндегі соңғы жетістіктермен танысты.

Резюме

В данной статье представлен опыт участия в программе, инициированной Агентством по развитию международного сотрудничества при Министерстве иностранных дел государства Израиль. Курс «Инновации и предпринимательство в образовании» включал в себя встречи и занятия с представителями инновационных центров, отдела исследования, развития и инноваций, учеными и предпринимателями, которые делились опытом внедрения инновации в образование. Кроме того, участники программы посещали инновационные школы государства Израиль, где смогли на практике познакомиться с нововведениями в системе образования.

Israel is a small country with lack of fresh water, no natural resources, 60% of desert land, surrounded by political conflicts. These hard circumstances led Israeli people to the need of innovations in many spheres including education. Israeli society wants to make their children entrepreneurs in the broad meaning of this word: those ones who have innovative ideas and can implement them in life. Thus some time ago education system of Israel started a new era of education and now they are open to share internationally.

MASHAV - Israeli Agency for International Development Cooperation - initiated a course named Innovation and Entrepreneurship in Education for sharing their experience with representatives of developing countries.

The course was held by Yudith Rosental, Director of MASHAV Educational Training center (November, 13-30, 2017. Most of the activities as well as trips around the country were held and guided by her.

The course also included meetings with representatives of innovative centers, Department of Research, Development and Innovation who shared the ways they implemented innovation at schools.

Besides, the participants made their own projects and presented them to share their own ideas on the following topics: department of teachers' professional

development, passion and commitment in teaching different subjects, disruptive innovation, etc.

Organizers of the course showed some engaging forms of learning such as: Cafe "Dilemma", where the menu consisted of various topics concerning different aspects of education and transformations in it. Another interesting activity offered was a visit to a museum and a workshop there. "Cultural Night" was the climax of the course when all participants presented their countries in very creative ways which helped everyone learn more about the world.

One of the most effective ways of learning was visits to schools of various types, talking to administration, teachers, and - what was most valuable - students. All of them shared the ways they learn and teach. Most innovative ideas were social projects, entrepreneurial projects, PBL inside classroom, flipped learning, different ways of differentiation. Students of different ages told about their learning with great enthusiasm.

All these activities and discussions became a perfect environment for the birth of new ideas.

As it has been mentioned before, Israel is the country that uses its resources wisely and this is the essence of the concept *entrepreneurship*. In all educational centers and schools they use very cheap materials to design and decorate the learning environment. We saw a lot of students' works on the walls and all around the schools. These exhibitions represent what is happening at school and what the school is proud of.

Another great idea that is being implemented in innovative Israeli schools is the way they differentiate learning. The participants of the course had a chance to see some lesson fragments which clearly demonstrated it. One of them was lesson of History. The activity was called "Free Monday", it means that every Monday when students come to a History class they can choose a task, a level, a form of doing it (writing, playing on a tablet, filling in a table, etc.). According to the teachers and students, this lesson type keeps learners motivated and makes their learning independent and the role of the teacher is a facilitator. Another thing that involved and motivated every kid is lessons in the school yard. We observed their experiments with insects in a Biology class and noticed that every kid was responsible and aware of what their aim was how to achieve it.

One of the innovative schools called School of Social Entrepreneurship combines two types of education: ordinary lessons with examinations and social projects. Here are some of the projects we have been presented: they collect homeless dogs in the neighborhood and keep them in their farm. Students feed and train them, then find new masters for them and sell out. The money gained is used for the projects needs. Another project that we were told about is a café for elderly people. The prices are lower and some meetings and activities for the clients are organized. The founder of this café has left the school already and is in the army at present, but other high school students continue running this project. Another great social project

is pairing or grouping senior and junior students for help and collaboration concerning both learning, leisure and hobbies.

In short, the main idea of Israeli innovation in education is that students' initiative and engagement seems to be the key power of success and one of the most effective ways to motivate students is through different types of projects: one lesson mini-projects, bigger projects containing research, social projects that make students' lives more active and their learning more effective.

Being a participant of MASHAV Program I have realized that this is a great Program for young teachers and who manage education system, being eager and able to implement transformation for a better future of the youth. Kazakhstan today is doing a lot of innovation in this sphere: great changes take place in teacher training, forms of learning and teaching, assessment and many other spheres of education. Participation in one of MASHAV Programs may be another step into the 21st century education!

References

1. Электронный ресурс. Режим доступа:
<http://embassies.gov.il/astana/Departments/mashav/Pages/AboutMASHAV.aspx>
2. Электронный ресурс. Режим доступа:
<http://mfa.gov.il/MFA/mashav/AboutMASHAV/Pages/default.aspx>

УДК 81-13

Жұптық және топтық жұмыстар арқылы оқушылардың тыңдау және сөйлеу қабілеттерін арттыру

Ержанова Гульзинат,
НИИШ ХБН
Атырау, Қазақстан
gulzinatyerzhanova@gmail.com

Қазіргі кезде білім берудегі басты мақсат - ой-өрісі жаңашыл, шығармашылық деңгейде қызмет атқара алатын, дүниетанымы жоғары, жан-жақты қалыптасқан жеке тұлға даярлау. Жеке құзіретілігі жоғары тұлға тәрбиелеу мақсатында мектеп мұғалімдері инновациялық оқу және оқыту тәсілдерін "жеткізуші" деген қоғамда пікір қалыптасты. [Мұғалімге арналған нұсқаулық 236, 237] Бұл дегеніміз қазіргі күннің оқушылары бойындағы қалыптастыратын дағдыларға қойылатын талаптардың да түбегейлі өзгеруі болып отыр. Айта келгенде, бұл өзгерістер бүгінгі күннің құнды құзыреттілігіне алып келеді. Бұл заманның оқушылары бойындағы дағдыларды тиімді қалыптастыра алу үшін, мұғалімдердің өздері де ол дағдыларды меңгеру керек екені сөзсіз.

Өз тәжірибемдегі сабақтарда іс-әрекетті зерттеудегі ой- түйгенім туралы айта кететін болсам, мұғалім жүйелі түрде практикалық тәжірибені пайдалана

отырып өз іс-әрекеттері арқылы, оқыту мен оқудағы қателіктері мен жетістерін сезіне отырып, оқушының білімін ары карай белсенді түрде инновациялық әдіс-тісілдерді енгізу, яғни тәжірибеде нені өзгерту керек және зерттеу сыныбында қалай қазіргі заманғы жаңалықтарды жүзеге асыра аламын деген мұғалімнің сыни ойлануын көрсете алады.

Педагог К.Д. Ушинский: «Біз жан- жақты жеке тұлға тәрбиелегіміз келсе, ол тұлғаны жете зерттеп білуіміз керек» - деген еді. Бүгінгі таңда осы ой мұғалім әрекетінің тұжырымы сияқты.

Сонымен іс-әрекетті зерттеуге арналған тақырып - ***"Жұптық және топтық жұмыстар арқылы оқушылардың тыңдау және сөйлеу белсенділігін арттыру"***.

Осы тақырыпты алғандағы мақсат: оқушылардың сабаққа деген ынтасын, ойлау деңгейін, тыңдау және сөйлеу дағдыларын дамыту. Қазіргі таңда Елбасы жолдауындағы үштілдіменгерген, бәсекеге қабілетті маман даярлау міндетін атап көрсеткенін білеміз. Бұл дегеніміз оқу орындарына жаңа міндеттер, жаңа талап, жаңа мақсаттар қою. Елбасы қойып отырған міндеттің негізгі мақсаты – өмірден өз орнын таңдай алатын өзара қарым – қатынаста өзін еркін ұстап, кез келген ортаға тез бейімделетін, белгілі бір ғылым саласында білімі мен біліктілігін көрсете алатын, көптілді және көпмәдениетті күзiретке ие полимәдениетті жеке тұлға қалыптастыру.

Бұл тақырыптың маңыздылығы келесі себептермен байланысты: көптеген оқушылардың еркін ойын жеткізе алмауы, сөз қорының аздығы, қателіктер жасаймын деген қорқыныш, өзіне деген сенімсіздік және өзіндік бағалаудың төмендігі. Осы қалыптасқан кемшіліктерді түзету мақсатында сабақтарда диалогтық оқыту және АКТ-ны пайдалана отырып, оқушылардың еркін ойлауына мүмкіндік алатын, ойын дамытатын, жұптық және ұжымдық іс-әрекетте тіл байлығы жетілетін, жан-жақты іздену арқылы өз ойын, көзқарасын жеткізе алатын жаттығулар жоспарланды. "Өзін-өзі бағалау", "Бірін-бірі бағалау" әдістері арқылы балалар өздерінің артықшылығын біле отырып, жіберген қателерін анықтады және бірін- бірі, өздерін бағалады. Оқушылар жұпта және топтарда жұмыс істегенде, олар «мұғалім-оқушы» түріндегі іс-әрекеттегі қимылға емес, өзара «оқушы — оқушы» іс-қимыл ұжымдық әрекетіне түсе отырып, берілген дәлелдерді әзірледі. Сонымен қатар, көзделген мақсат оқушылардың өздерінің бақылаудағы іс- әрекетін сипаттау арқылы тыңдау және сөйлеу дағдыларын жақсарту мүмкіндіктеріне ие болды.

Ішкі жиынтық бағалауда кейбір оқушылар қаншалықты дайынбыз деседе, тыңдалым дағдысынан төмен ұпай жинайды, тағы да бір үлкен мәселе, оқушыларымызды алдағы халықаралық емтихандарға дайындау (CIE, IELTS).

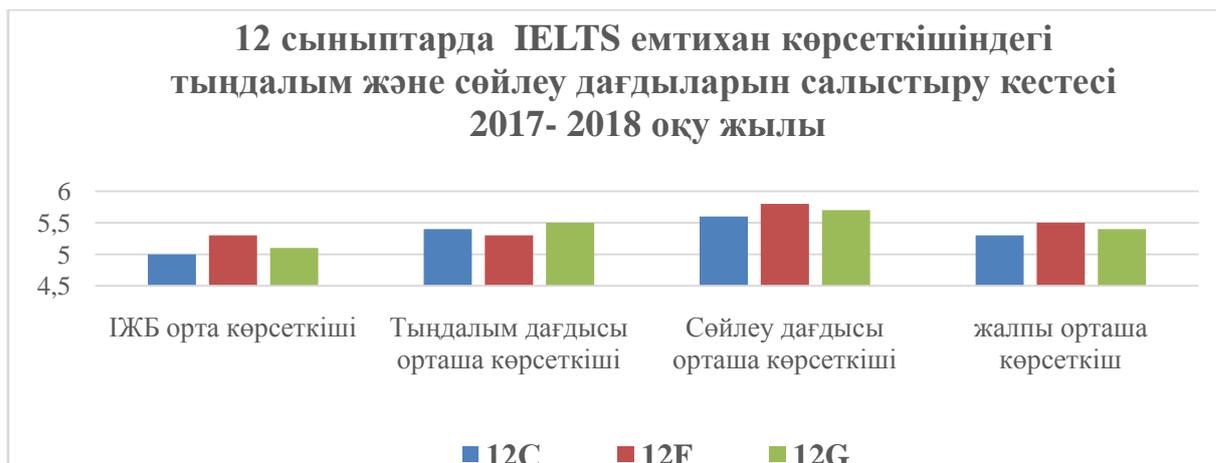
Іс- әрекеттегі зерттеуге 9В сынып оқушылары таңдалды. Сыныптың екінші тобында он оқушы бар. Сауалнама арқылы кім топ басшысы екенін, кім не қалайтынын және олардың қызығушылықтарын, кімді сыныпта белсенді, танымал санайтыны белгілі болды. Оқушылардың қай пәнді сүйіп оқитынын,

сабақты не үшін оқитынын, мектепке қандай көңіл-күймен келетіндерін білу де маңызды болды.

Бұл сыныпта А деңгейіндегі оқушы Назымның іс- әрекеті зерттелді. Ол әдебиет сабағын сүйіп оқиды, оқу озаты, ізденушілік-зерттеушілік қабілеті жоғары, жауапкершілігі мол, белсенді оқушы. Назымның бір ерекшелігі өзімен-өзі жеке жұмыс істегенді жақсы көреді, өте жылдам. Бұл оқушының білімімен бөлісуі үшін топта басқалармен бірлесіп жұмыс істеу деңгейін көтеру. В деңгейіндегі оқушы Иса сабағын жақсы оқиды, қоғамдық алаңда белсенді болғанмен, сабақта көп зейінді емес, себебі басқа нәрсеге сабақ кезінде алаңдаушылығы басым. Сондықтан топтық және жұптық жұмыстарда Исаны көшбасшы роліне тағайындап, оның сөйлеу мәдениетінде сөздік қорын байытып сабаққа зейінін арттыру. С деңгейіндегі оқушы Расул сабаққа немқұрайлы, жай және басқаның көмегіне көп сүйенеді. Зерттеу барысында Расулдың топтық және жұптық жұмыстар ұйымдастыру арқылы сабаққа деген қызығушылығын арттыру. Зерттеу сабақтарында тақырыпты ашып, пысықтау үшін жеңіл және күрделі сұрақтар қоя отырып, диалогтік қарым- қатынас арқылы, АКТ-ны қолдануда визуалды және ауызша ақпарат алу құралы жұптық және топтық жұмыс жүргізуге септігін тигізді. Оқушылардың тілді еркін меңгеру мақсатында, ынтымақтастық жұп және топ ішінде оқушылардың бір-біріне сабақтағы ойларын дәлелдеп түсіндіре отырып, ортақ талдау жұмыстары жүргізілді. Заман талабына сай баланың білім және ақпарат көздеріне деген қызығушылығын осындай тәсілдермен құрылған сабақ жоспары ғана арттыра алады.

Биылғы жылы IELTS емтиханына дайындау кезінде 12ші сынып оқушыларының төрт дағды бойынша белсенділіктерін арттыру қиындығы оқу жылының басында болды, себебі IELTS 2017 жылдың қараша айында өтті. Бұл нәтижеге қысқа уақыт ішінде, қарқынды кәсіби дайындық тәжірибе, әріптестер социумы мен халықаралық мұғалімдердің көмегі көп болды. Жалпы мектеп көрсеткіші - 5.7 Өзім сабақ беретін 12С сыныбы -5.5: 12F-5.7: 12G-5.9 орташа ұпай жинады. Егер оқушылардың төрт дағды нәтижесіне келсек, онда мынадай нәтижені көре аламыз; (Тыңдау-5.4, Оқу-6.0, Жазу-5.4, Сөйлеу-5.7).

Барлық сабақ беретін сыныптарда барлығы 32 оқушы бар. Олардың біреуі- 4.0: біреуі - 4.5: бес оқушы- 5.0: он бір оқушы-5.5: сегізі- 6.0: бес оқушы- 6,5 ұпайдан жинады. Осы нәтиженің өзі көптеген кітап беттерін ашу арқылы және ғаламтор желілерінің сайттар ақпараттары, бейне материалдары мен көптеген танымал оқыту әдістерінің көмегімен келген.

Қорыта келгенде, оқушылардың тіл мәдениетін көтеруде жұптық және топтық жұмыстардың тиімділігі. Заманауи деңгейдегі білім дәрежесі оқыту мен оқудың нәтижеге бағдарлануы және жеке оқушы тұлғасына бағытталуы олардың әр түрлі қарым- қатынастарға бейімделуге үйрететіндігі. Бұл дегеніміз қазіргі заман оқушысы білімді дайын теория күйінде қабылдамай, оны өзінің өмірлік тәжірибесіне сүйену арқылы пайдаланып, байқауы, "жаңалық" ашуы. Түрлендірілген шығармашылық тапсырмаларды орындау барысында өз өнімдерін жасауы және сезініп, бағалауы. Нәтижесінде оқушылардың дүниетанымы кеңейіп, өзіндік пікірі мен көзқарасы қалыптасуы. Оқытудың сындарлы теориясын негізге ала отырып, сабақ жоспарында топтық және жұптық жұмыс түрлерін көп пайдалануы. Мұндай тәсілдер оқушының оқу үдерісіне үнемі қатысуын талап етеді. Сонымен қатар, оқушылар өздерінің оқуы үшін жауапты екенін сезініп, түсінуі. Бірте-бірте оқушылар оқу мен оқытуға сыни тұрғыдан қарауға дағдылануы, үйренуі. Дұрыс ұйымдастырылған топтық және жұптық жұмыстарда оқушылар:

- Өз мүмкіндіктерін сезініп, біледі;
- Тапсырманы топ мүшелерімен немесе жұбымен пікірлесіп, ойларымен бөлісіп орындайды;
- Өзінің оқуы үшін үлкен жауапкершілік алуға қабілетті болады;
- Жоспарланған тапсырмалар туралы айта алады;
- Назарын бақылай алады және алаңдамайды;
- Іс- қимыл, әрекеттері туралы немесе нені үйренгені туралы айта алады;
- Қиындықтарды сезінеді, серіктестеріне көмектеседі және қолдайды;
- Жаңа тапсырманы сеніммен қолға ала алады;
- Өзіне сенімділікпен қарайды.
- Алған білімді тәжірибеде іске асыруды үйренді.
- Табыс өлшемдері бойынша өзін-өзі бағалауды үйренеді.

Жұптық және топтық жұмыстар оқушыларды еркіндікке, шынайылыққа, әділеттілікке, ынтымақтастыққа, жауапкершілікке, сенімділікке бейімдейді және ең бастысы олардың сабаққа қатысу белсенділігін арттырады.

Осы жерде Ахмет Байтұрсынов атамыздың осы заманға лайықтап айтып кеткен сөзін келтірген жөн: «*Мектептің жаны – мұғалім. Мұғалім қандай болса, мектеп сондай болмақшы. Яғни, мұғалім білімді болса, ол мектептен балалар көбірек білім алып шықпақшы. Солай болған соң, ең әуелі мектепке керегі – білімді, педагогика, методикадан хабардар, жақсы оқыта білетін мұғалім*».

Қолданылған әдебиеттер:

1. Мұғалімдерге арналған нұсқаулық.
2. ҚР «Тілдер туралы» Заңы
3. ҚР Президенті Н. Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауы.

UDC 81-13

**ACCOUNTING FOR PERCEPTUAL MODALITY DURING FORMATIVE
EVALUATION**

S. Zharylgassin

Aktobe Branch of “Nazarbayev Intellectual schools” for Physics and Mathematics,
Aktobe, Kazakhstan

zharylgassin_s@akb.nis.edu.kz

Резюме

Учет перцептивной модальности во время формативного оценивания. Расширение возможностей восприятия учащихся вне возрастных особенностей. В большинстве случаев перцептивная модальность не учитывается во время обучения, тем более во время оценивания. Хотя эффект с учетом модальностей учащихся дает более высокие результаты. Для такого подхода необходимо дополнительное время, что бы определить восприятие учащихся и выявить вторую модальность для углубленного восприятия. От природы человечество определило три модальности, как визуал, аудиал и кинестет. Есть также четвертый – дивергент. Если данные категории восприятия использовать во время обучения, учащиеся могут с комфортом впитывать новую информацию. Неотъемлемая часть обучения, это оценивание. Как часто оценивание дает высокие результаты, часто задаваемый вопрос учителей. Оценивание инструмент обучения, который дает возможность определять уровень понимания. А также сделать выводы относительно дальнейших шагов развития в обучении учащихся. Итак, что мы имеем, мы можем обучать с учетом, мы можем давать рекомендации с учетом восприятия. Теоретический визуалу давать больше картинок во время оценивания, не картинок, больше чертежей (схем, диаграмм, иллюстрированных процессов).

Түйін

Формативті бағалау барысында перцептивті модалдықты есепке алу. Оқушылардың жас ерекшеліктерінен тыс ақпаратты қабылдау мүмкіндіктерді кеңейту. Қалыпты жағдайда оқыту барысында перцептивті модалдық есерілмейді, бағалау барысында сірә

ескерілмейді. Алайда оқушыларды модалдықты ескере оқыту жоғарырақ нәтиже береді. Оқушылардың терең қабылдау үшін, қабылдау түрін анықтап қана қоймай екінші реттік қабылдау түрін ескеру керек және бұл көп уақыт қажет етеді. Табиғатта туабіткен үш модалдық анықталған, бұларға: визуал, аудиал және кинестет. Сонымен қатар жүре пайда болған – дивергент. Егерде оқыту барысында қабылдау түрлерін кең қолданыс тапса, оқушылар ақпаратты жеңіл және ыңғайлы қабылдай алады. Бағалау – оқытудың ажырамас бөлігі. Мұғалімдердің жие қоятын сұрақтарының бірі, бағалау қаншалықты жоғары нәтиже береді. Түсіну деңгейін анықтауға мүмкіндік беретін оқытудың құралы – бағалау. Сонымен қатар қорытынды жасап, келешек даму қадамдарын болжауға қол жеткізеді. Сонымен, модалдық ерекшеліктерді ескере ұсыныс беруге мүмкіндік бар. Теория бойынша визуалға бағалау барысында тек суреттерді бере қоймай, оны сызбалармен диаграммалармен, үдеріс суреттемелермен қамтамасыз ету.

Topic: Determining the quality of the slide presentation performance.

Purpose: the formation of perception algorithms in a slide presentation.

Tasks:

- Statistics of perception of the experimental and control groups;
- Study of algorithms in slide presentations of other authors;
- Studying of slide presentation students' algorithms;
- Application of primary perception algorithms.

Qualitative research methods: observation, analysis, interview, literature review.

Quantitative research methods: statistics, questionnaires.

Expected results: derivation of the most effective algorithms of slide presentation on age features.

I planned to change, an impact on the student's perceptive modality, namely, changing the slide presentation through training. Slide presentation is a frequently used form of training in Biology lessons. The second stage I consider the change in evaluation, if the process of adaptation in students will be positive. The study was conducted with pupils of 8 classes, 20 people only. These are two groups that at the beginning of the academic year gave low rates of achievement. One group will be considered as a control group, the second will be an experimental one. The focus is on the experimental group. Class 8F, age feature 13-14 years. A little description about this group for a deeper understanding of why this class and theme have been chosen. There are 3 male and 7 female students in the class. The male half of the children is quite restrained, which impresses me, and the female half with elements of a competitive environment, because, they constantly monitor the results of the cumulative assessment of each other for the semester and a quarter. In general, children are active, they can freely express their opinion and argue. According to my observations, most of the children are 9, visuals. Only 1, is kinesthetic for the perception of the environment. The student K. has a physically kinesthetic intellect (G. Gardner), students A., T. have a logical-mathematical intellect. Data are presented according to my observations and data from the school portal. During

teaching, I took notes on a pore schedule. The fear that the discussion will take more time, justified its expectations. As it turned out, the student G. has some skills in conducting the discussion (it is possible to keep a strategy like a chess game). I wrote it down like a puppeteer. There were interesting ideas that the students did.

For example: mutation in somatic cells is hereditary or not? Very interesting question. The answer is no. But the very idea that they linked the knowledge of today's lesson and the topic that we had a week ago. I was a little bit surprised. I made a note to myself, to look at teaching methods, because knowledge is embedded in long-term memory. The task with the cells must be supplemented with a table, since the answers have begun, it will be repeated. Also, the table would structure knowledge. The task with the microscope was to the point. The change in the form of work enhances the memorization and perception from different channels of perceptive modality. The presentation was perceived quite easily. Interleaving slides is my research in action. The study of algorithms for the perception of slide presentation on the subject of Biology. In this lesson, I showed the sequence $(1 + 1) * 2$. What does it mean, one slide on the past topic, and one slide on a new topic with a reverse repetition. In general, it gave a good result. Last week the sequence was $(2 + 1) * 2$, which did not give the desired result. The feedback of the children said that the repeated material was larger. They learn a slide of a new material on their own without my help. Although at the beginning of the experiment there was a lot of explanatory information on my part. This week the balance of the passed and new material does not give a load on the assimilation of the material. In two weeks I plan an algorithm consisting of $(1 + 2) * 1$. But the second slide of the new material is given in the form of a diagram. This is to consolidate the knowledge of the new material. Since there is not much time, I have to collect information and process data in parallel. A review of the literature on resources showed that our Cambridge colleagues also use algorithms. They have an algorithm, although not all authors and users use them.

For example: cell cycle ppt Campbell, through each one slide illustrates the content, in the slide no more than 3 semantic units, well, etc. Usually preparing for the lesson, the teacher selects material in social networks, if the content corresponds, not always changing it, immediately applies. Without going into deepening, why, after listening and seeing, students become tired quickly or are irritable. It was why I began my research, since almost every first teacher at school uses a slide presentation. If we assess the relevance and significance for the pedagogical community, I can say with certainty that upon completion of the study of this spiral coil, I will be able to develop algorithms for slide presentation on the stages of the lesson with the greatest effectiveness. As for the evaluation, it is planned and given according to the program - this is criterial evaluation. Which was carried out through mutual, self-evaluation and evaluation by the teacher.

Throughout the lesson, I monitored the correctness of students' answers, making adjustments and corrections. The amendments were few, this could be

brought about by my research, since the results were positive, and the study of the new material was not difficult. At the end of the lesson we summed up together with the students. In this class I have been teaching since the beginning of the school year, and for the past period the students have developed certain assessment skills. If the task is to create a slide presentation, then they know what should be in the content, namely the first slide is a glossary and the definition of a theme, the second slide can include diagrams, illustrations or videos, the third slide is test questions. The fourth criterion is teamwork (all students of the micro group must contribute). The fifth criterion is an explanation in one's own words, not a reading. In this lesson, the evaluation criteria were assumed for the tasks that were described above. During the discussion, the evaluation criteria were for structured questions, when the question compared the semantic units or tracked the sequence of actions. A good answer should be reasoned, which includes dates, dimensions, names and definitions. At the lesson, I watch a lot of the learning process.

What I noticed, the students understand well and know their level and level of their classmates. When there is a good question, they react instantly, the pupils' movement does not go up to search out of long-term memory. They immediately begin to do the calculation, the pupils narrow and concentrate at a certain point (the keys of the eye access). This is to say that they recheck and the skills of evaluation are clear. At the moment, this evaluation is effective, because students have skills, there are rules that they know and apply. They have worked out this skill. What changes I want to make in the assessment, yet. In this form and form will be redundant. Further plans for making changes relate only to tasks, but not evaluations.

With each academic year, the structure of assignments will change to the format of the Cambridge International Examination Board, and resources on the topics studied, too. As shown in Figure 1, you should take into account not only the perception of information, but also the reproduction. Students reproduce the acquired knowledge through the design of posters. The results of the first stage gave a positive result, as planned. Change slide presentation increased the mastery of the studied material. The basis for this conclusion was the cumulative estimates for the section. It cannot be said that the assessment did not affect the learning process.

Picture 1.

But how did the assessment change? Given the peculiarity of the perception of the whole audience, during the discussion of the slides on the chalkboard I registered the scores for each student. This approach is very effective. I'll explain why: firstly, every class member and his activity are registered on the board before the end of the lesson. Secondly, students visually perceive information in the present tense. Third, this approach structures the very perception of information and leads the student's self-regulation. The second approach for visual assessment is the "traffic light". A simple approach is fairly simple, but I am strengthening it with the activity table for the lesson. The traffic light has three colors, red indicates that the answer needs to be corrected, the yellow color indicates the addition of the answer, the green color of the traffic light shows the correct answer. Until the end of the lesson, the number of colors is displayed on the student's activity registration board. As a supplement to the formative evaluation, sweets are used in the lesson, as there are kinesthetics. Formative evaluation in this age category should be ranked, but do this only with the evaluation criteria. The data were taken during the experiment. One of the expected results was the improvement of the quality of education. 8 "E" class, is a control class, 8 "F" is an experimental one. As shown in Table 1.

Grade	Number of students	1 term			Quality	Academic performance
		«5»	«4»	«3»		
8«E»	11	-	6	5	100%	56%
8 «F»	11	-	9	2	100%	82%
		2 term				
8«E»	11	-	11	-	100%	100%
8 «F»	11	4	7	-	100%	100%
		3 term				

**15th International Conference KazTEA Proceedings 'Integrated Learning to Values
for Human Development' on June 15-16, 2018**

8 «E»	10	1	8	1	95%	100%
8 «F»	10	4	6	-	100%	100%
4 term						
8 «E»	10	2	8	-	100%	100%
8 «F»	10	3	7	-	100%	100%
annual estimate						
8 «E»	10	-	10	-	100%	100%
8 «F»	10	3	7	-	100%	100%

Table 1.

What recommendations can be given on the basis of a formal assessment taking into account the perceptive modality.

1. Conduct a questionnaire on the definition of perception
2. To find out what forms of evaluation are used by teachers of other subjects in this class
3. Identify the stages of evaluation in planning
4. Define the main evaluation criteria
5. Assess according to students' perceptions.

What frequent errors are possible during the use of perceptive modality during training and evaluation. Usually the teacher himself unknowingly imposes his perceptive modality. As an example, if the teacher is an audiologist, then the teacher is likely to talk a lot in the process of teaching and thereby reduces the perception of others. It is very important to know the perception of students. Also, it should be noted the evaluation criteria, if each lesson of the criteria will change radically, then the students do not form an evaluation skill. A certain number of evaluation criteria should be worked out. The simplest way to determine the general criteria for a section. And as a consequence, these criteria are adapted according to students' perceptions. As it was mentioned above about the students of visuals.

References:

1. Sequential teaching methods in biology and their effects in academic achievement, Kuramsal Eğitim Bilim, 2 (2). 32-43, 2009.
2. The effect of the PowerPoint presentations prepared and presented by prospective teachers on biology and attitudes towards biology, Procedia Social and Behavioral Sciences 2 (2010). 3043-3047.
3. Linda Cornwell. What is the impact of a power point on learning, Fletcher Faculty Development Center Hagerstown Community College, 2014.

UDC 378.046.4

**COGNITIVE LEARNING THROUGH EDUCATION AND PROFESSIONAL
TRAINING BY THINKING SKILLS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

B. Kultanov
MA in Management, Korkyt Ata State University,

Kyzylorda, Kazakhstan
bkultanov@inbox.ru

G. Bazarbayeva
Curator of Nazarbayev Intellectual School,
Kyzylorda, Kazakhstan
bazarbaeva_G@kzi.nis.edu.kz

Sh.A. Adambaeva
English secondary teacher, Secondary school #112,
Kyzylorda, Kazakhstan
adambaeva.64@mail.ru

Түйін

Мақалада білім беру мен кәсіптік даярлау, жастарды және үздіксіз оқуға мүмкіндіктерді кеңейту мақсатында жұмысқа орналастыру саласындағы әрбір қызметкердің өнімділігін арттыру, сапасын жақсарту, жұмыспен қамту, табыстардың өсуі және дамуы қарастырылған.

Резюме

В статье рассматривается образование и профессиональная подготовка молодых специалистов и непрерывное обучение, которые способствуют расширению возможностей в области трудоустройства, повышению производительности, улучшению качества занятости, росту доходов и развитию.

In order to allow countries to occupy a niche in the global economy, which makes higher requirements for professional qualifications and skills, it is necessary to improve the level of education and skills of its workforce [1].

Education and training of young people and continuing education are conducive to increasing employment opportunities for each employee, increasing productivity, improving the quality of employment, increasing income and developing. Their importance is now more important than ever before due to the acceleration of technological progress and globalization, especially in the field of work, where human qualities are as important as professional skills to enhance the employment opportunities of young people. [2]

The difference in the quality of education, measured by the level of cognitive skills that are acquired in the learning process, also remains very noticeable between developing and developed countries. [3] It has serious implications for development prospects, as it is the level of cognitive skills acquired through education that is critical to improving productivity as well as the productivity of the entire economy.

Thus developing countries face a huge challenge not only in terms of expanding educational opportunities for young people, but also in improving the quality of education. The increasing scale and quality of education for future generations of young people is clearly a key requirement for a long-term solution to youth employment in developing countries.

In order to mitigate the negative impact of poverty on education, social protection measures need to be expanded to help poor households manage risks

without compromising education. Cash payments or the provision of foods, implemented in several countries in Latin America, reflect the potential that will allow you to soften the blow of the long-term impact of the crisis in income and decrease long-term negative consequences. Institutional and financial capacities to implement the necessary measures are crucial. Programmes carried out on a need-based basis require time, financial resources and an institutional framework. During the crisis, some Latin American countries, with well-established social welfare grants programmes, expanded the reach of poor youth by easing eligibility criteria, thereby increasing their ability to continue their education.

Another approach to expand the coverage of the formal education system includes online teaching strategies, which are based on the basic model, the essential elements of which are printed materials, distance learning, and centres of

collective access, and also contain components of full-time study for the transfer of professional qualifications and skills. The acquisition and adaptation of printed learning materials from other regions is a cost-effective strategy to accelerate implementation. With relatively low additional investments in technology, the core training centre can be a cost-effective mechanism for providing access to information and communication technologies.

The problem of unemployment or removal from the market of young graduates of higher educational institutions, becomes a large-scale in a growing number of countries. This contradicts the hypothesis and data according to which, the higher level of education, the more likely to be included in the labor market. Further research was needed to analyse the underlying causes of the phenomenon, since they were numerous and subject to specific conditions. In some cases, the problem is related to the deterioration of the quality of higher education, since the official diplomas obtained in some higher education institutions are not quoted by employers and business leaders. However, there is low demand for highly qualified professionals in many developing countries, as growth patterns lead to increased demand for jobs with lower levels of skills and qualifications. These types of jobs, as well as related conditions and remuneration, have no demand among young graduates and this serves as an explanation of their exclusion from the labour market and loss their hope of employment that occurs, for example, the middle East and North Africa. Growing migration to the countries with developed economy in the hope that it will appreciate better and will be better to pay for acquired qualifications and skills, and this leads to brain drain from many countries of origin.

The solution to the problem of unemployment among University graduates in China. China is one of many countries facing the problem of unemployment among graduates of higher educational institutions and the annual percentage of University graduates who cannot find a job after graduation is 30%. In addition, a significant proportion of graduates are employed on part-time basis, which ultimately places them in jobs requiring only secondary education. The decision taken in 1999 to significantly increase the number of University students led to an annual increase

of 22 per cent in University students between 1999 and 2006. The government has taken a number of measures to address this problem:

- In 2009, the internship program was launched to provide training for 1 million graduates of universities to enterprises by 2011. By 2010, 143,000 graduates had participated in the programme.

- Measures have been taken to improve the performance of universities and colleges, in particular by encouraging mergers and by supporting the specialization of certain research activities of individual universities.

- The government also promotes cooperation between industry, universities and research institutes through the establishment of science parks and high-tech economic zones.

- The development of the business is facilitated by the national competition among the most of the students.

- Courses on professional growth and professional orientation, as well as consulting services are also conducted to facilitate the transition from study to work.

[4]

Forecasting qualification needs. Forecasting future needs for certain specialists is the first building block of a solid strategy for training qualified personnel. Several methods are used to predict future needs for qualified professionals. It includes forecasting needs in professional skills and profiles at various levels of individual components; social dialogue; informational system of the labour market and employment services; and analysis of the activities of educational institutions, including conducting analytical studies. The experience of countries indicates certain limitations associated with forecasting of qualification needs: it is more expedient to focus on providing adaptable core and support skills, and especially to develop abilities for learning than the training of specialists in accordance with accurate projections of needs in technical occupations, as they may change before curriculum.

Shorter training courses based on General technical and core skills, can minimize the period of time between the appearance needs of certain specialists and conducting appropriate training. Quantitative analysis based on labour market information is useful when it is complemented by qualitative information from employers and workers. Some examples of countries include: the United Kingdom Commission on employment and vocational qualifications and skills (UKCES) is a non-departmental public body composed of representatives of social partners, including managers of large and small businesses from a wide range of sectors, trade Union representatives, NGOs and representatives of the devolved administrations. This Commission has carried out a synthesis of the main results of studies on the needs for qualified specialists in the United Kingdom and advises local authorities on progress on the way to becoming a "world leader" in politics, concerning the training of qualified specialists, as well as in related fields.

The sustainable growth model of the Republic of Korea includes a government-led strategy for the development of professional qualifications and skills. The high

rate of progress from the point of view of reducing the gap in labour productivity reflect the strategy of economic development based on investment, and research and design developments. Investment in a well-educated and highly skilled workforce is an integral part of stimulating the introduction of new technologies. The current challenge is to prevent the shortage of specialists for jobs with even higher qualification requirements by increasing the attractiveness of non-standard ways of developing professional qualifications and skills. The identification and forecasting of current and future needs for qualified professionals performs not only a political but also an information function, providing data for counselling and career guidance systems, as well as allowing young people to make career choices and build their professional careers [5].

Conclusion. Cognitive and interpersonal skills lend themselves to many facets of contemporary life, but they are often discussed in the context of the “knowledge economy.” These changes have infused a new significance into the possession and handling of knowledge, especially in industrialized countries like the United States. The global-knowledge economy is transforming the demands of the labor market throughout the world. It is also placing new demands on citizens, who need more skills and knowledge to be able to function in their day-to-day lives. Equipping people to deal with these demands requires a new model of education and training. The demands of the knowledge economy have led educators to reassert the importance of higher-order cognitive skills. Some point out that these are the habits associated with a traditional liberal arts or humanities education, but a recent trend in education has displayed the emphasis on content knowledge over the development of complex cognitive skills. [6]

References

1. Leading: report of the EFA global monitoring - "hidden crisis: armed conflict and education" (in 2011.)
2. ILO: Skills that contribute to the fuck-up of productivity, employment and development, Report to the V international labour conference, 97th session, Geneva, 2008
3. UNESCO: global monitoring report of education for all – reaching the marginalized (Paris, 2010.)
4. E. A. Hanushek and L. Wossmann: education quality and economic growth (Washington, DC, Ester Bank, 2007))
5. Bureau of national statistics of China, labor statistics and social protection (2010) and Meiyang V. and V. Deven: China Population and labor Yearbook, vol. Trio (Yearbooks of the Chinese Academy of social Sciences, 2011).
6. Cognitive Skills and the Knowledge Economy, (Knell, Oakley & O’Leary, 2007).
UDC 372.881.111.1

INTERACTIVE METHODS OF TEACHING AS A TOOL FOR INCREASING EDUCATIONAL MOTIVATION AND QUALITY OF STUDENTS' KNOWLEDGE

Y.G. Melyan
Zhezkent secondary school,
Zhezkent, Kazakhstan

elenamelyan@rambler.ru

Резюме

В данной статье рассматриваются интерактивные методы обучения английскому языку, которые повышают мотивацию обучения и развивают интеллектуальную деятельность учащихся.

Түйін

Берілген мақалада ағылшын тілі сабақтарында оқушы уәжін арттырататын әрі интеллектуалдық қызметін дамытатын оқытудың интербелсенді әдістері қарастырылған.

Introduction. The world is changing rapidly and education also needs great changes. Today our education system is experiencing a new stage in its development, which is associated with a fundamental change in the learning task.

The entry of Kazakhstan into a single educational space, the expansion of cooperation in the spheres of economy and culture poses for the society the problem of the formation of a literate person who owns foreign languages. Knowing English becomes a necessity.

The President of our country N.A. Nazarbayev always said that for a modern Kazakhstani possession of three languages is a precondition for one's own well-being. At the state program of the development and functioning of languages for 2011-2020 he declared “By 2020, the proportion of people who will speak English should be not less than 20 percent.”[1]

Main part. Interactive methods are considered to be the most effective ones. They encourage interest in language and provide high motivation, strength, freedom expression and team spirit. Teacher's role in interactive learning is to facilitate, help learners and give them directions in their activity. Currently, communicative language learning prepares students to use a foreign language in real life, for cultural, professional and personal communication. There is no doubt; communication is an important form of interaction. The more pupils speak at the lesson, the better the lesson is organized. Dialogue is the most effective form of communication.

“Teaching and learning through dialogue” and “learning how to learn “- these are the new approaches in teaching, on the basis of which I conduct my lessons.

At the English lessons, dialogic learning allows students to think more, speak, and this helps them to form their thinking and speech more actively. Students become initiative, they risk, offering their own solutions to this or that problem. It's quite difficult for students to make a conversation in the form of unprepared dialogue. That's why at the initial stage the learners should master as many as possible useful word combinations. Such role- plays like “doctor-patient”, “shop-assistant- buyer” help to make up simple dialogues.

One of the effective approaches aimed to active interaction is working in groups. Team work promotes the development of communication skills, critical thinking provides the opportunity to discuss, compare and express your own opinion.

Working in groups, children can overcome barriers, feel themselves leaders. Working in groups is directly related to the technology of critical thinking. This technology creates the conditions for cooperation between the teacher and the student, co-creation, a joint search for a solution of the given problem. The critical thinking skills are: reasoning, analyzing, decision making, evaluating. There are many techniques and methods of critical thinking and each teacher can choose those ones that are close to him personally. As for me, at my lessons, especially at the motivation stage, I use the following strategies: "Brainstorming", "Clusters", "Conceptual wheel", "The association method", "K-W-L chart". These activities make my students more active, arouse their interest, motivate them on further work.

While working with text it is reasonable to use "5- W- Method", "Fishbone", "Thin and thick questions", "PRES", "Venn diagram", "Advantages/Disadvantages". At the stage of reflection, which is one of the most interesting, I use «**Gallery of answers**» strategy, «The Tree of predictions», "Plus- Minus- Interesting".

All these strategies and techniques of critical thinking allow me to make my lessons more productive, creative and interesting. It is obvious that this approach facilitates willingness, disrupts the barriers between a teacher and learners, establish contact, dialogical relationship.

Conclusion. The need to make classes more interactive is a main aim of each teacher. Create a benevolent climate in the classroom, be able to find an individual approach to each student, to select assignments in accordance with age characteristics, assess correctly, improve the self-esteem of the child, to present criticism and to use praise in class moderately is one of the few criteria for correct teaching. After all, the most important thing for us is to see the result. The purpose of education today is to prepare a competitive personality, demanded in the labor market, to develop the students' need for self-improvement, self-education [2]. It is a recognized fact that successful career starts with a good education. And we, as teachers, are responsible for the future generation.

References:

1. "Kazakhstan 2050" Strategy- new political course of the established course. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://www.akorda.kz>. 25.09.2013.
2. Bordovskaya, N.V., Rean, A.A. *Pedagogy*. Saint Petersburg. 2000.

UDC 81-11

ЕГЭ ПО АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ: РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ПОДГОТОВКЕ К ЭКЗАМЕНУ ДЛЯ КАЗАХСТАНСКИХ АБИТУРИЕНТОВ (НА МАТЕРИАЛЕ ВСТУПИТЕЛЬНОГО ЭКЗАМЕНА В ФИЛИАЛ МГУ)

А.Р. Сулькарнаева
канд. филол. наук, доцент КФ МГУ имени М.В. Ломоносова,
Астана, Казахстан

a-r-s-2008@yandex.ru

Abstract

This article contains a number of methodical and practical recommendations for preparation for the unified state exam (hereinafter - USE) in English for Kazakhstan applicants.

Түйін

Бұл мақалада қазақстандық талапкерлер үшін ағылшын тілінде бірыңғай мемлекеттік емтиханға (әріқарай БМЕ) дайындық бойынша бірқатар әдістемелік және тәжірибелік ұсыныстар бар.

Экзаменационная работа по английскому языку для казахстанских абитуриентов включает несколько частей и проводится только в письменной форме. Количество частей и формат заданий могут ежегодно изменяться по решению методической комиссии МГУ. Традиционно экзаменационная работа включает разделы «чтение», «лексика и грамматика» и «письмо», которые предназначены для проверки иноязычных умений и сформированности иноязычных лексико-грамматических навыков.

В заданиях на чтение проверяется понимание как основного содержания, так и полного понимания соответствующих текстов. Кроме того, проверяется понимание структурно-смысловых связей в тексте. В заданиях на проверку лексико-грамматических навыков проверяются навыки оперирования грамматическими и лексическими единицами на основе предложенного материала. В разделе «письмо» контролируются умения создания различных типов письменных текстов. Уровень сложности заданий определяется уровнями сложности языкового материала и проверяемых умений, а также и типом задания.

Жанрово-стилистическая ориентация заданий: в заданиях используются публицистические, художественные, научно-популярные и прагматические тексты. Содержание текстового материала учитывает возрастные особенности выпускника и не выходит, как правило, за рамки коммуникативного, читательского и жизненного опыта абитуриента.

Требования по объему знаний, навыков и умений по иностранным языкам:
1) *чтение и перевод:* знать основы грамматики и словосочетания изучаемого языка, обладать запасом слов, необходимых для понимания иностранных текстов средней трудности. 2) *письмо:* уметь продуцировать письменный текст (объем 150-250 слов) в рамках предусмотренной программной тематики.

Необходимо уметь: понимать письменный текст средней трудности без словаря, излагать содержание текста и свободно отвечать на вопросы по тексту; письменно переводить на иностранный язык предложения, содержащие грамматическое правило или грамматическую форму.

Методические рекомендации.

Лексико-грамматический тест. Это задание подразумевает множественный выбор (как правило, 15 пунктов). Абитуриенту необходимо

выбрать ответ в правильной грамматической и лексической форме. На каждый вопрос предлагается 4 варианта ответа. В качестве подсказки рекомендуется обратить внимание на видовременную форму предложения, словосочетания т.д.

Фразовая связность. В данном задании необходимо внимательно прочитать текст и сопоставить две половины приведенных ниже предложений. В задании есть одна лишняя половина, которую не нужно использовать. Начало предложений выполняется в том же порядке, что и полные предложения в исходном тексте. Как правило, в этом задании предлагается всего пять предложений.

Текстовая связность. Это задание является своего рода головоломкой для невнимательных абитуриентов, поскольку в тексте предлагается всего 10 пропусков в предложениях, но в ответах предлагается 12 ответов. При этом здесь необходимо учитывать, что для пропуска, обозначенного в тексте буквой (например, А) необходимо выбрать буквенный ответ (например, D). Для пропуска, обозначенного цифрой, необходимо выбрать предложение, обозначенное цифрой. Таким образом, в ответах есть 2 лишних ответа. К сожалению, это вызывает затруднения у многих во время экзамена. Рекомендуется обратить внимание на этот аспект.

В рамках вступительного экзамена по английскому языку в Казахстанском филиале МГУ практикуется несколько видов письменных заданий, обусловленных требованиями ЕГЭ в Российской Федерации.

Понимание письменного текста. Это задание направлено на понимание письменного текста и умение приводить аргументы на основе содержания. После текста приводятся, как правило, пять предложений (утверждений) по его содержанию. По заданию нужно определить каждое высказывание как верное или неверное, а также привести аргументы из текста, чтобы подтвердить свой выбор. Доказательства должны быть приведены на основе фактов из текста собственными словами или формулировками (парафраз).

Необходимо обратить внимание на то, что обоснование проверяется только в случае правильно выбранного ответа. Это означает, что если абитуриент привел неверный ответ, то письменная часть ответа не рассматривается. В целом, критерии оценки за это задание рассчитываются по трем аспектам: 1 балл за верный ответ (True / False), 1 балл за грамматику, 1 балл за лексику.

Понимание письменного текста с вопросами открытого типа. Это задание также направлено на понимание абитуриентами письменного текста. Однако, в отличие от предыдущего задания, здесь необходимо дать максимально полный (развернутый) ответ на вопросы. Как правило, это пять вопросов по содержанию текста (традиционные *how, what, which*).

В этом задании уже не требуется приводить доказательства собственными словами или формулировками. На первый взгляд, это задание кажется более

легким, но здесь следует быть и более внимательным. Фактически, в развернутом ответе желательно использовать и соблюдать: 1) вводную структуру (слово или выражение); 2) грамматические, синтаксические, лексические нормы; 3) характерную для английского (*не русского*) языка орфографию; 4) формальный стиль письма. Таким образом, проверка письменного задания наглядно продемонстрирует экзаменационной комиссии все достоинства и недостатки письменной речи абитуриента.

Критерии оценки за это задание также рассчитываются по трем аспектам: 1 балл за содержание (ответ в развернутом виде), 1 балл за грамматику, 1 балл за лексику. Отметим, что если ответ является полной цитатой из текста, баллы снимаются.

Письменный рассказ / эссе. Здесь следует пояснить, что понимается под письменным рассказом. **Письменный рассказ** – это:

- 1) Словесное описание, изложение каких-нибудь событий (См. толковый словарь Ушакова);
- 2) Небольшое по объёму изображенных явлений жизни, а отсюда и по объёму своего текста, прозаическое произведение (см. Большую советскую энциклопедию);
- 3) Небольшое художественное повествовательное произведение в прозе (См. толковый словарь Ефремовой)
- 4) Повествовательное произведение небольшого размера. (См. толковый словарь Ожегова)

Эссе – это:

1. Прозаическое сочинение небольшого объема и свободной композиции (см. Большую советскую энциклопедию);
2. Жанр философской и публицистической прозы, характеризующийся свободной формой авторского изложения и трактовки затрагиваемой проблемы (См. толковый словарь Ефремовой);
3. Прозаический этюд, представляющий общие соображения о чем-л. (См. Большой словарь иностранных слов).

Исходя из приведенных определений, очевидно, что *общими чертами* для письменного рассказа и эссе являются письменное описание, небольшой объем текста, повествовательный характер, авторская трактовка. Именно эти общие черты позволяют сделать вывод об определенном сходстве письменного рассказа и эссе.

Отличительной особенностью эссе является его четкая структурная организация, логическое оформление содержания. Так, основными компонентами эссе можно считать:

- I. Введение (introduction) = 15-25 % от всего эссе.
- II. Основная часть эссе (essaybody) = 50-75 % от всего эссе.
- III. Заключение (conclusion) = 15-25 % от всего эссе.

Введение (introduction) предполагает наличие фоновой информации о проблеме. Например, эссе называется «*Достоинства и недостатки печатных и онлайн путеводителей*». Фоновая информация – какие бывают путеводители, какие из них появились раньше и позже, кто их изобрел и где.

Как правило, введение также включает ответ на вопрос. Скрытый вопрос – каковы достоинства и недостатки печатных и онлайн путеводителей? Ответ на этот вопрос следует формулировать в последнем предложении введения следующим образом (пример):

«*The main advantages and disadvantages of printed and online guidebooks are to be considered in this essay*» / «*В этом эссе хотелось бы подробно рассмотреть достоинства и недостатки печатных и онлайн путеводителей*». Так, отображая фоновую информацию и поясняя, что конкретно будет рассмотрено в эссе, автор логически переходит к анализу в основной части.

Основная часть эссе (essay body), как правило, состоит из 2-3 абзацев. Каждый из абзацев посвящен одной проблеме. В нашем варианте, 2 абзац может рассматривать все достоинства печатных и онлайн путеводителей (от 1 до 3 достоинств). И, соответственно, 3 абзац посвящен анализу всех недостатков печатных и онлайн путеводителей (также от 1 до 3).

Главное, что необходимо помнить при описании во втором и третьем абзацах: главная идея всегда формулируется в 1 предложении абзаца. Например, первое предложение второго абзаца может начинаться так: «*Here are the basic advantages of printed and online guidebooks which one should take into consideration when planning a trip*» / «*Вот основные достоинства печатных и онлайн путеводителей, которые следует принимать во внимание при планировании поездки*». Все последующие предложения этого абзаца будут служить подтверждением главной мысли в виде примеров, фактов и деталей. Последнее предложение абзаца служит мини-заключением по анализу главной мысли. Например, «*Enumerated examples and facts testify to the undoubted merits of printed and online guidebooks*».

По аналогии пишется абзац о недостатках печатных и онлайн путеводителей.

В последние годы в материалы вступительного экзамена включается письменный рассказ по картинкам (именно такая формулировка используется в последнем задании). Приведем полный перевод самого задания: «*Напишите историю, основанную на следующей серии картинок. Картинки приводятся в хронологическом порядке. Количество слов – 170-200. Помните! Вы должны поместить своих героев вот времени и пространстве. Первые две картинки показывают ситуацию в прошедшем времени, третья – ситуацию в настоящем времени, четвертая – ситуацию в будущем времени*».

Исходя из самого задания, очевидным являются три требования:

1) *логика*: все картинки должны быть взаимосвязаны между собой логически;

2) *хронология*: все картинки должны быть по времени – прошедшее, настоящее и будущее.

3) *ограничение слов*: не следует превышать установленный лимит и трансформировать академическое эссе (мини-рассказ) в полноценное сочинение, повесть и т.д.

Критерии оценивания письменного ответа. Как правило, это задание оценивается значительным количеством баллов (в предыдущие годы, не менее 30 баллов из 100 возможных). В критерии включаются следующие параметры:

I. *Решение коммуникативной задачи*: выполнение требований, сформулированных в задании + адекватная интерпретация предложенной серии картинок с локализацией действий в пространстве и времени + связность и логичность текста.

II. *Языковая компетенция*: морфо-синтаксис + владение письменной фразой + лексика + орфография.

Остановимся на критериях оценки более подробно. *Решение коммуникативной задачи* подразумевает, что:

- абитуриент выбирает правильный тип текста (эссе или мини-рассказ);
- соблюдает указанное количество слов;
- правильно располагает текст на странице;
- четко соблюдает временную локализацию действий;
- может представить и объяснить изображенное на картинках событие;
- логично отвечает на вопросы *кто? где? когда? почему? как?*;
- достаточно ясно и четко формулирует свои мысли;
- оформляет текст, соблюдая связность и логичность построения.

Языковая компетенция означает, что:

– (*морфо-синтаксис*) абитуриент правильно употребляет глагольные времена и наклонения, местоимения, детерминативы, коннекторы и т.д.;

– (*владение письменной фразой*) владеет фразовой организацией текста и синтаксической вариативностью на фразовом уровне;

– (*лексика*) владеет богатым лексическим запасом, позволяющим высказаться по предложенной теме, обеспечивающим точное выражение мысли и отсутствие неоправданных повторов. Употребляет слова в их точном лексическом значении. Допустимо незначительное количество ошибок в выборе слов, если это не затрудняет понимания текста (2% от заданного объема);

– (*орфография*) владеет лексической и грамматической орфографией, т.е. практически все виды согласований. Пунктуация в целом соответствует норме английского языка (допустимо незначительное влияние русского языка).

Литература

**15th International Conference KazTEA Proceedings 'Integrated Learning to Values
for Human Development' on June 15-16, 2018**

1. *Качалова К.Н.* Практическая грамматика английского языка с упражнениями и ключами [Текст]: учебник / К.Н. Качалова, Е.Е. Израилевич. – СПб.: КАРО, 2006. – 608 с.
2. *Голицынский Ю.* Грамматика. Сборник упражнений [Текст]: учебник / Ю. Голицынский. – СПб.: КАРО, 2013. – 199 с.
3. *Долгина Е.А.* Краткая грамматика английского языка (с упражнениями) [Текст]: учебник = Concise English Grammar: The third edition, expanded / Е. А. Долгина. – М.: Моск. лицей, 2000. – 270 с.
4. *Tasks-Based Texts for Reading (Level B2. C1)* [Текст] = Тексты для чтения с упражнениями : учеб. пособие / КФ МГУ им. М. В. Ломоносова ; ред. А. Р. Сулькарнаева ; сост. А. Р. Сулькарнаева [и др.]. – Астана : КФ МГУ им. М. В. Ломоносова, 2014. – 143 с.
5. *Николенко Т.Г.* Тесты по грамматике английского языка. – М.: Рольф, 1997. – 160 с.

CONTENTS

KazTEA Sponsors and Partners	2
Part I. RESEARCH	5
1. Кері байланыс өзге тілді интербелсенді қарым-қатынастың педагогикалық нәтижесінің диагностикалық құралы ретінде. <i>Aizhan Aikenova, English language senior teacher (KAZGUU University, Astana, Kazakhstan)</i>	5
2. Teacher as the conductor of the lesson. <i>Tavilya Akimova (The Center of Excellence branch, Aktobe, Kazakhstan)</i>	1 2
3. “An ambassador” method for organising group work. <i>Aigul Alpysbayeva, Teacher, Master of humanitarian sciences (Zhetysu state university named after I. Znahsugurov, Taldykorgan, Kazakhstan);</i>	1 6
4. Bringing podcasts into the efl classroom. <i>Samal Aubakir, Master of arts (S. Toraihyrov Pavlodar State University, Pavlodar, Kazakhstan)</i>	2 0
5. Using interactive learning at the english language lessons. <i>Yu.S. Ukrainchenko (Main secondary school named after Abay, the Republic of Kazakhstan)</i>	2 2
Part II. TEACHING PRACTICE	2 7
6. Developing lots and hots in the language classroom. <i>A. Amangeldikyzy, Teacher of English. M.A. Jumanazarova, Teacher of English (School-lyceum #264, Kyzylorda, Kazakhstan)</i>	2 7
7. Analysing ways to bridge learners’ gap of academic vocabulary. <i>A. Baratova, MSc in Educational Leadership (Nazarbayev Intellectual School of Chemistry and Biology in Pavlodar, Kazakhstan)</i>	3 4
8. Using problem-based learning to develop students’ reading skills. <i>A.M. Bissengaliyeva, English Teacher (NIS of Chemistry and Biology, Atyrau, Kazakhstan);</i>	3 7
9. Особенности преподавания английского языка в высшей школе на примере семинарского занятия для студентов специальности «прикладная математика и информатика». <i>Л.А. Задорожная,</i>	4 2

*преподаватель, магистр гуманитарных наук (Казахстанский филиал
МГУ имени М.В.Ломоносова, Астана, Казахстан);*

10. **Implementing a new way of assessing learners' achievements.** A. 4
*Koishigarina, English Teacher, Moderator (Nazarbayev Intellectual School, 7
Aktobe, Kazakhstan);*
11. **How to improve ESL learners' speaking skills of grade 9 by applying 5
appropriate methods.** B. *Kuanaliyeva, English teacher. A. Kuanyshkalieva, 0
English teacher (Nazarbayev Intellectual School, Aktau, Kazakhstan);*
12. **Шетел тілдері сабақтарында сын тұрғысынан ойлау 5
стратегияларын енгізу туралы.** З. *Сулейменова филология 5
ғылымдарының кандидаты, ағылшын және неміс тілдері
кафедрасының доценті (Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе Өңірлік
Мемлекеттік университеті);*
- Part III. Commentary** 5
9
13. **Teaching mathematics in third language throughteam-teaching.** Bakyt 5
*Alzhanova, Mathematics teacher. Martin Johnson Asega, Mathematics 9
Teacher (Nazarbayev Intellectual School of Physics and Mathematics in
Aktobe, Kazakhstan);*
14. **MASHAV program as a means of promoting innovation in Kazakhstani 6
education.** *Golovintseva Valeriya, Teacher-moderator of English 8
(Nazarbayev Intellectual School of Chemistry and Biology, Pavlodar,
Kazakhstan)*
15. **Жұптықжәне топтық жұмыстар арқылы оқушылардың тыңдау және с 7
өйлеу қабілеттерін арттыру.** *Ержанова Гүльзинат, 0
(НИИШ ХБН, Атырау, Қазақстан)*
16. **Accounting for perceptual modality during formative evaluation.** 7
*S.Zharylgassin (Aktobe Branch of "Nazarbayev Intellectual schools" for 4
Physics and Mathematics, Aktobe, Kazakhstan)*
17. **Cognitive learning through education and professional training by 8
thinking skills in the context of globalization.** B. *Kultanov, MA in 0
Management (Korkyt Ata State University, Kyzylorda, Kazakhstan). G.
Bazarbayeva, Curator of Nazarbayev Intellectual School. Sh.A. Adambaeva,*

English secondary teacher (Secondary school #112, Kyzylorda, Kazakhstan)

18. **Interactive methods of teaching as a tool for increasing educational motivation and quality of students' knowledge.** *Y.G. Melyan (Zhez kent secondary school, the Republic of Kazakhstan)* 8 4
19. **ЕГЭ по английскому языку: рекомендации по подготовке к экзамену для казахстанских абитуриентов (на материале вступительного экзамена в Филиал МГУ).** А.Р. Сулькарнаева, канд.филол.наук, доцент (КФ МГУ имени М.В. Ломоносова, Астана, Казахстан) 8 6